

ESMASPÄEV, 4. MAI 2009

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

president

(Istung algas kell 17.05.)

1. Istungjärgu jätkamine

Juhataja. – Kuulutan reedel, 24. aprillil 2009 katkestatud istungjärgu taasalanuks.

2. Presidentuuri avaldused

Juhataja. – Lugupeetud daamid ja härrad, mõned päevad tagasi tähistasime Euroopa Liidu ajaloo suurima laienemise viiendat aastapäeva. 1. mail 2004 väljendasid kümne Kesk- ja Ida-Euroopa ning Vahemere riigi, täpsemalt Eesti, Läti, Leedu, Poola, Tšehhi, Slovakkia, Ungari, Sloveenia, Malta ja Küprose 75 miljonit elanikku oma soovi saada Euroopa Liidu kodanikuks. Laienemisele järgnes Rumeenia ja Bulgaaria liitumine 2007. aastal.

Asjaolu, et see osutus võimalikuks, on meie aja üks hämmastavamaid sündmusi. Pärast Kesk- ja Ida-Euroopa inimete 60 aasta pikkust rõhumist viis ELi laienemine lõpule meie kontinendi taasühinemise, mis rajaneb ühisel arusaamal vabadusest, demokraatiast, õigusriigist ning inimõigustest ja -väärikusest. Selle protsessi tulemusena on EL muutunud tugevamaks, mitmekesisemaks ja kultuuriliselt rikkamaks. Laienemisprotsess oli ja on rikastav kogemus iga liikmesriigi ning kogu ELi jaoks.

Viis aastat pärast seda ajaloolist hetke tuleb nentida, et laienemine on olnud ELile väga edukas. Selle tähtsus meie kodanike igapäevaelus üha kasvab. Kommunismiikkelle järgnenud laienemisprotsess aitas muuta demokraatia tegelikkuseks ja tugevdada stabiilsust meie kontinendil. Laienemine tõstis uute liikmesriikide elatustaset ja andis tugeva tõuke kogu Euroopa majandusele, sest ka vanad liikmesriigid said kasu nii uutest ekspordi- ja investeerimisvõimalustest kui ka laiemast turust. Kaheteistkümne uue riigi liitumine on tugevdanud ELi positsiooni maailmas ning suurendanud tema kui rahvusvahelise poliitilise ja majandusjõu mõjuvõimu.

Laienemisest möödunud viie aasta jooksul on nii Euroopa Parlament kui ka teised Euroopa Liidu institutsioonid oma uued liikmed edukalt lõiminud. Me oleme õppinud üksteisele vastu tulema ja tihedamat koostööd tegema. Ent suurem ja mitmekesisem EL vajab veelgi tihedamat koostööd ja veelgi suuremat tegutsemisvõimekust.

Lissaboni leping näeb ette reformid, mis on vajalikud ELi institutsioonide kohandamiseks laienemise tagajärgedele, ja annab neile võimaluse lahendada probleemid, millega me silmitsi oleme. Isegi kui arutelu Lissaboni lepingu ratifitseerimise üle pole veel lõppenud, peaksime saavutama positiivse tulemuse järgmise aasta alguseks ning loodame positiivset tulemust ka Tšehhi senatis järgmisel kolmapäeval.

(Aplaus)

Daamid ja härrad, meil peaks olema hea meel, et oleme täna osa sellest kogukonnast ja – nagu on kenasti öeldud 25. märtsi 2007. aasta Berliini deklaratsioonis – oleme ühinemise teel muutunud paremaks. Meil on põhjust olla rahul ja tänulikud.

Nüüd tuleb aga pöörduda ühe küllaltki muret tekitava asjaolu juurde. Ma tahan väljendada sügavat muret seoses traagilise olukorraga, mis ähvardab USA-Iraani päritolu ajakirjanikku Roxana Saberit, kes on mõistetud kaheksa aasta pikkusesse vangistusse seoses väidetava spioneerimisega USA heaks ning keda hetkel hoitakse Evini vanglas Teheranis. Euroopa Parlamendi nimel tahaksin ühineda Euroopa Ülemkogu eesistuja ja USA presidendiga ning nõuda Roxana Saberi viivitamatut ja tingimusteta vabastamist.

(Aplaus)

Roxana Saberi juhtum viitab sellele, et inimõiguste üldine olukord Iraanis, eeskätt kodaniku- ja poliitiliste õiguste osas, on raske ja alates 2005. aastast on see halvenenud hoolimata asjaolust, et kehtivates rahvusvahelistes instrumentides on Iraan võtnud kohustuse edendada ja kaitsta inimõigusi. Proua Saber

mõisteti süüdi kriitilisel ajahetkel: kaks kuud enne Iraani presidendivalimisi ja vaid lühikest aega pärast seda, kui USA ja EL tegid katse parandada suhteid Iraaniga.

Mulle teeb suurt muret, et toimuvate poliitiliste sündmuste valguses võidakse proua Saberit kasutada kauplemisvahendina, ning mõistan rängalt hukka sammu, mille taga on ilmselt poliitilised huvid. Tahaksin kinnitada proua Saberi perele meie solidaarsust ja Euroopa Parlamendi tugevat soovi tagada inimõiguste tingimusteta järgimine ja demokraatia Iraanis ning kogu maailmas.

(Aplaus)

Ma tahaksin lisada, et meieni on jõudnud teave, et üks noor Iraani naine, keda süüdistati kuriteo toimepanekus alaealisena, on nüüdseks hukatud. Selline teguviis on vastuolus kõigi rahvusvahelise õiguse põhimõtetega ja me mõistame selle kuriteo hukka.

(Aplaus)

Lõpetuseks tahaksin teile teatada, et pärast eelmisel nädalal Hollandis Appeldoornis toimunud traagilisi sündmusi edastasid Hollandi kuningannale, ohvrite perekondadele ja Hollandi rahvale meie kõigi nimel sügava kaastundeavalduse ning et kogu Euroopa on sel raskel hetkel meie Hollandi sõpradele toeks.

Need olid niisiis mõned teated. Nüüd aga jätkame tavapärase tööga.

3. Eelmise istungi protokollu kinnitamine (vt protokoll)

*
* *

Johannes Blokland (IND/DEM). – (NL) Härra juhataja, igal aastal tähistavad kõik hollandlased Orange-Nassau suguvõsa auks kuninganna päeva. Need pidustused said julma lõpu ja me pole šokist veel toibunud. Me mälestame ohvreid ja avaldame kaastunnet nende lähedastele. Hollandi delegatsiooni nimel tänan teid kirja eest, mille saatsite Euroopa Parlamendi nimel kuninganna Beatrixile.

4. Volituste kontrollimine (vt protokoll)

5. Kaasotsustamismenetlusel vastu võetud aktide allkirjastamine (vt protokoll)

6. Parandused (kodukorra artikkel 204 a) (vt protokoll)

7. Presidentuuri teadaanne (vt protokoll)

8. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

9. Suuliselt vastatavad küsimused ja kirjalikud deklaratsioonid (esitamine) (vt protokoll)

10. Parlamendi resolutsioonide vastuvõtmisele järgnev tegevus (vt protokoll)

11. Petitsioonid (vt protokoll)

12. Assigneeringute ümberpaigutamine (vt protokoll)

13. Tööplaan

Juhataja. Laiali on jagatud selle istungjärgu päevakorra projekti lõplik versioon, mille koostas neljapäeval, 30. aprillil 2009 kodukorra artikli 132 kohaselt esimeeste konverents. Tehti järgmised muudatusettepanekud.

Kolmapäev:

Fraktsioon GUE/NGL on palunud võtta päevakorrast maha ühisavalduse Lissaboni lepingut käsitlevate Leineni, Dehaene, Broki, Guy-Quinti ja Kaufmanni raportite kohta.

Mary Lou McDonald, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – Härra juhataja, palun oma fraktsiooni nimel võtta käesoleva istungi päevakorrast maha see aruannete pakett. Ma arvan, et parlament peaks näitama üles alandlikkust ja austust demokraatliku protsessi vastu. Me kõik teame, et lirimaa lükkas Lissaboni lepingu tagasi, ja seetõttu paneb mind imestama, et parlament seda küsimust jätkuvalt lahkab.

Demokraatia põhimõtetest lähtuvalt ei ole parlamendil sünnis jätta kõrvale lirimaa otsus ega kasutada parlamenti eesmärgiga avaldada lirimaale eelseisvatel kuudel survet, et kiita heaks leping, mis ilmselgelt pole meie ega Euroopa kodanike huvides. Tuletan parlamendiliikmetele meelde, et lirimaa oli see, kes selle lepingu demokraatlikule hääletusele pani, ja ainsas faasis, kus lepingu kohta langetati demokraatlik otsus, lükkasid inimesed selle tagasi.

Seepärast palun nüüd, vaid mõne nädala pärast toimuvate Euroopa Parlamendi valimiste eel, mil meie demokraatia kvaliteedi küsimus on väga oluline, võtta need raportid päevakorrast maha ja pöörata pilgud pigem majandusküsimustele ja tööpuudusele – need on asjad, mis tegelikult meie kodanikke mõjutavad.

Daniel Cohn-Bendit, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Härra juhataja, see mõttekäik on uskumatu. Praegu ei ole küsimus Lissaboni lepingu ratifitseerimises. Me tahame olla valmis puhuks, kui see peaks ratifitseeritama. Kui mitte, siis kõik, mida oleme otsustanud, läheb tühja. Kui see aga ratifitseeritakse – ja see võib niisiis toimuda oktoobris –, siis peab parlament alates novembrist teisiti tööle hakkama. Vastutustundetu oleks selleks mitte valmis olla. Seepärast on vaja seda arutelu ja vaja on teha otsus.

Lisaks, austatud proua McDonald, leian ma, et teie ettepanek on eriti ebaõiglane teie kolleegi, parlamendist lahkuva proua Kaufmanni suhtes, sest ei anna talle ametiaja lõppedes võimalust näha, kuidas Euroopa Parlament võtab vastu tema sedavõrd tähtsa raporti. Teie kolleegi proua Kaufmanni nimel ei saa ma teiega nõustuda.

(Aplaus)

(Parlament lükkas ettepaneku tagasi.)

Fraktsioon GUE/NGL on palunud lisada päevakorda komisjoni selgituse kalandust käsitleva rohelise raamatu kohta.

Pedro Guerreiro, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (PT) Härra juhataja, teeme ettepaneku lisada päevakorda arutelu, mis puudutab ühise kalanduspoliitika reformi, võttes arvesse Euroopa Komisjoni 22. aprillil avaldatud rohelist raamatut selle tähtsa poliitikavaldkonna reformimise kohta ning pidades silmas rohelises raamatus sisalduvate ettepanekute kaugeleulatuvaid tagajärgi selle sektori ja kalurite jaoks. Arvestades arutelu poliitilist tähtsust ja teemakohasust, on ettepaneku lisada küsimus päevakorda teinud juba ka parlamendi kalanduskomisjon. Käesolev osaistungjärk on praeguse parlamendi jaoks viimane võimalus avaldada arvamust selles küsimuses.

Philippe Morillon, *kalanduskomisjoni esimees*. – (FR) Härra juhataja, probleem on lihtsalt selles, et meil ei ole piisavalt aega. Ei ole otstarbekas alustada väheste järelejäanud tundide jooksul arutelu teemal, mille kohta langetatakse lõplikud otsused alles 2012. või 2013. aastal.

Me arutasime seda komisjonis 30. aprillil toimunud koosolekul. Kõik minu kolleegid leiavad, et asjade lahkamiseks peaksime ootama ära parlamendi järgmise koosseisu ametisseasumise.

(Parlament lükkas ettepaneku tagasi.)

(Tööplaan kinnitati selliselt muudetuna.)⁽¹⁾

14. Üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel.

⁽¹⁾ Teisi muudatusi tööplaanis vt protokollist.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Härra juhataja, tänan teid õnnitluste eest seoses Euroopa Liidu laienemise aastapäevaga.

Ametiaja lõpus tahaksin tõsta esile parlamendi Balti-Euroopa fraktsioonidevahelist töörühma, kes on teinud praktilisi järeldusi eelmisest laienemisest, mille käigus Läänemerest sai sisuliselt Euroopa Liidu sisemeri. Töörühm on algatanud uue Euroopa poliitika – Läänemere strateegia. Me võime olla rahul, et Christopher Beazley loomingulisel ja oskuslikul juhtimisel on Läänemere strateegia pälvinud komisjoni toetuse ning seda tutvustatakse peagi Rootsi eesistumise ajal. Seepärast soovitan ma tungivalt jätkata fraktsioonidevahelise töörühma tegevust ka Euroopa Parlamendi järgmise koosseisu raames.

Läänemere strateegia rakendamine on pikaajaline protsess, mis vajab parlamendi järelevalvet ja aeg-ajalt ka raporteid. Ma loodan ka, et parlamentaarse demokraatia alusvormiks olevate fraktsioonidevaheliste töörühmade tegevust tulevases Euroopa Parlamendis ei piirata. Siinkohal kordan kolleeg härra Bushill-Matthewsi poolt edastatud sõnumit.

Glyn Ford (PSE). - Härra juhataja, oma valijate nimel õhutan teid sekkuma komisjoni tegevusse. Gibraltaril kodanikud, keda mul on olnud au esindada ametlikult viis aastat ja mitteametlikult kaks aastakümnet enne seda, on väga mures hiljuti nii Gibraltaril kui ka Hispaania poolel avastatud vähkkasvajate pärast.

Gibraltaril viibides on raske mitte märgata piiri lähedal asuvatest rafineerimistehastest tulevat suitsu ja reostust ning aeg-ajalt tunda ka haisu. Mure seisneb selles, et need põhjustavad vähkkasvajaid.

Me soovime, et mõlemal pool piiri korraldataks ühiselt kokkulepitud tingimustel ühisuurimine, et püüda leevendada mõlemal pool piiri elavate inimeste muresid seoses reostuse ja selle tagajärgedega.

Bill Newton Dunn (ALDE). - Härra juhataja, oma valijate nimel tahan juhtida tähelepanu topeltkodakondsusega, s.o nii Suurbritannia kui ka Kreeka kodakondsusega, noore mehe John Zafiropoulose juhtumile. Eelmisel aastal määras Kreeka esimese astme kohus talle erakordselt range vanglakaristuse, mida tal tuleb kanda Kreeka vanglas. Härra juhataja, mulle antud teabe põhjal leian, et on rikutud nii Kreeka õiguse aluspõhimõtteid kui ka õiglase kohtupidamise põhimõtteid. Õiglase kohtupidamise põhimõtteid kehtivad kogu Euroopas ja nende puhul on tegu iga Euroopa kodaniku õigustega.

Selle aasta alguses saatsin Ateenas asuvalle Kreeka justiitsministrile kirja, milles teavitasin teda oma muredest. Vastuse, mille ma kolm kuud hiljem sain, olid allkirjastanud ministeeriumi madalama astme töötajad ja selles ei viidatud minu poolt ministri aadressil tõstatatud küsimusele, s.o õiglase kohtupidamise põhimõtete rikkumisele. Härra juhataja, see asi teeb mind väga murelikuks ja seepärast tõin ma selle küsimuse parlamendi ette, ühtlasi lootes, et Ateenast saadetakse mulle korrektne vastus ning antakse põhjalik ja õiglane ülevaade John Zafiropoulose juhtumist.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Härra juhataja, ma tahaksin öelda paar sõna viisi kohta, kuidas Euroopa Parlament töötab. Ma leian, et oluliste dokumentide panek hääletusele pelgalt mõned minutid pärast arutelu lõppu ei ole tark tegu. Fraktsioonide istungitel ei tule päevavalgele kõik argumendid ja kui on suur hulk muudatusettepanekuid, siis on mõistlik kaaluda hääletuse edasilükkamist järgmisele päevale. Tegemine on küsimusega, mida parlamendi järgmine koosseis peaks kaaluma.

Vahepealsel ajal on toimunud kaks minu jaoks väga tähtsat sündmust, millel tahaksin samuti põgusalt peatuda. Esiteks on Venemaa sõlminud Abhaasia ja Osseetiaga lepingu, mis tagab Venemaa vägede kohalolu neil Gruusia aladel. Mis õigust on meil siis öelda, et olukord Tšetšeenias on siseküsimus? Ma loodan, et parlamendi järgmine koosseis võtab selles küsimuses seisukoha.

Eelmisel aastal kaotas Poolas töö veel 1 14 000 inimest. Tegemine ei ole üksnes kriisi mõjudega. Tööstustesse on jõudmas mitmeid teateid masskoondamiste kohta, mis puudutavad 80 000 Poola laevaehitustöölise, kelle töökohad võtab ära Euroopa Liit, võimaldades riigi vahendite kasutamist teiste töökohtade toetamiseks teistes riikides. See on diskrimineerimine.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Härra juhataja, eelmisel nädalal avaldas Sloveenia veelgi tugevamat vastuseisu Horvaatia liitumisele. Ma tahaksin kirjeldada seda konflikti sellisena, nagu see on, sest selline käitumine näib minu jaoks kohatu ja Euroopa Liidu liikmesriigile mittevääriline.

Horvaatia on kandidaatriik, kes soovib Euroopa Liiduga liituda ning on näidanud üles tõsist soovi reforme läbi viia. Ehkki kõik tingimused pole veel täidetud, on võetud suund selge. Sloveenia peab lõpetama väiklase käitumise, et olukorrale leitaks kiire lahendus. Lissaboni leping ja laienemisprotsess võimaldavad Euroopa Liidul edasi areneda ja Horvaatiast saab liikmesriik!

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Härra juhataja, olles mures Euroopa tuleviku pärast, tahaksin täna siin Strasbourgis selle parlamendikoosseisu ametiajal viimast korda toimuval istungjärgul tuletada meelde oma suure kaasmaalase, püha isa Johannes Paulus II sõnu: „Euroopa saab ühtseks alles siis, kui tema vaim ühtseks saab.” Kristlus ja kristlik arusaam inimkonnast ja selle panusest ajaloo ja rahvaste arengusse panid aluse Euroopa ühtsusele ning tugevdasid Euroopat sajandeid. See ei tähenda, et me tohime kasutada ajalugu enese tarbeks, sest Euroopa ajalugu on nagu suur jõgi, millesse voolavad paljud lisajõed ja ojad, ning Euroopale aluse pannud traditsioonide ja kultuuride mitmekesisus on tema suur rikkus. Euroopa identiteedi aluseks on kristlus ning praegune vaimse ühtsuse puudumine tuleneb meis valitsevast kristliku identiteedi teadlikkuse kriisist.

Ashley Mote (NI). – Härra juhataja, viimase viie aasta jooksul olen õudusega jälginud, kuidas EL on maksumaksjate raha lõputult institutsionaliseeritult raisanud. Ma olen õudusega jälginud, kuidas juba niigi ülerahvastatud Ühendkuningriiki tungivad sajad ja tuhanded kutsumata võõrtöölised, kes saavad isikliku kasu huvides ja meie heaolust osa saama. Ma olen lähedalt näinud seadusandlikku süsteemi, mis võimaldab anonüümsetel bürokraatidel luua niinimetatud õigust, vastutamata seejuures kahju eest, mida nad teevad Suurbritannia majandusele ja ettevõtjatele. Ma olen lähedalt jälginud –

(Vahelehiüie saalist: „Tema Majesteedi vanglast!”)

– seda kulukat ja ebaefektiivset kõnekoda, mis arvab, et on vastutust kandva demokraatia väljenduseks, ent kujutab tegelikkuses endast hoopistükki valijate hiiglaslikku petmist.

President Gorbatšovil oli õigus: EL on endine Nõukogude Liit, millele on tõmmatud selga Lääne rõivad. Ühel päeval te mõistate, et teiste kodus ei saa peremehetseda.

Juhataja. – Te esinete vabas parlamendis. Kui parlament ei oleks vaba, siis te poleks saanud seda kõnet esitada.

(Aplaus)

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) 2. aprillil võttis parlament suure häälteenamusega vastu resolutsiooni Euroopa südametunnistuse ja totalitarismi kohta. Ma armastan oma kodumaad Sloveeniat, ent mind teeb kurvaks, et see Euroopa Parlamendi resolutsioon ei ole leidnud Sloveenias viljakat pinnast ega aidanud lahendada mineviku valusaid probleeme.

Vastupidi, on koguni inimesi, kes tahavad tõsta Tito kangelase staatusesse ja nimetada tema järgi Sloveenia pealinna tänava, hoolimata sellest, et tema oli vastutav sõjajärgsete massimõrvade eest. Kuna Titot aga kohtu alla ei antud, siis ei taha paljud tunnistada, et sõjajärgsete massimõrvade puhul on tegu kuriteoga ja et käsu andjad olid kurjategijad.

Ehk oleks kohane, kui Euroopa Parlament või teie, austatud president, kutsuksite liikmesriikide parlamente üles selle resolutsiooniga tutvuma ning seda toetama või täiendama, võttes arvesse vastava liikmesriigi konkreetseid asjaolusid. Seda tehes aitaksid nad kaasa selgemale ja õiglasemale arusaamale oma riigi ja teiste Euroopa riikide ajaloost.

Richard Corbett (PSE). – Härra juhataja, me oleme sageli tauninud avalikkuse vähest teavitamist Euroopa Parlamendi valimiste eel. Härra Mote'i äsjase sõnavõtu valguses leian ma, et veelgi suurem probleem on avalikkuse tahtlik eksitamine või avalikkusele esitatavad lausvaled.

Minu kodumaal on niinimetatud Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei, mille esindaja on ka härra Mote, pannud üle riigi üles plakatid väitega, et Euroopa Liidu liikmeks olemine maksab meile 400 miljonit eurot päevas. See teeb 15 miljardit eurot aastas – see näitaja on viis korda suurem kui tegelik arv, millega saab tutvuda parlamendi alamkoja raamatukogus. Et mitte alla jääda, on nende rahastaja Stuart Wheeler väitnud, et liikmelisuse hind on 120 miljardit Inglise naela aastas, s.o 36 korda suurem kui tegelik maksumus.

Tegelikkuses on Euroopa eelarve, mille suuruseks on pelgalt 3,3 miljardit eurot, lihtsalt 1% SKPst. Tegu on üsna väikese, koguni väga väikese eelarvega võrreldes suurte majanduslike hüvedega, mis küünivad ligikaudu 2000 euronit majapidamise kohta minu kodumaal – see on suur hüve, mis on liikmelisuse hinda ja mainimist väärt.

Nagu te ise ütlesite, härra juhataja, on vabaduse hinnaks inimeste õigus levitada väärinformatsiooni ja valetada. Me peame seda hinda maksma, ent me peame tõde jõuliselt kaitsma.

(Aplaus)

Chris Davies (ALDE). - Härra juhataja, eelmisel nädalal kõneles parlamendiliikmetele ÜRO abiorganisatsiooni UNWRA direktor John Ging, kelle sõnul ei ole pärast pommitamist ikka veel alustatud ehitusmaterjalide tarnet Gaza sektorisse, ettevõtjad ja tööstusettevõtted vaevlevad materjalide puuduses ning ÜRO suudab rahuldada elanikkonna toiduvajadustest vaid 60%.

Härra juhataja, te olete olukorda ise näinud, ent see jätkub ja tegu on seal asuvate süütute inimeste kollektiivse karistamisega.

Viimasel paaril päeval on Iisrael minu suureks hämminguks asunud ähvardama Euroopa Liitu ja ütleb, et kui volinik Ferrero-Waldner keeldub jätkuvalt uuendamast Iisraeli ja ELi vahelist assotsiatsioonilepingut, siis hakatakse vähendama ja õõnestama Euroopa mõjuvõimu, kuni meil ei ole rahuprotsessis enam mingit rolli.

Aeg on hoog maha võtta. Iisraeli käitumine solvab inimlikkust, tsivilisatsiooni. Aeg on mitte pelgalt lepingut uuendada, vaid see sootuks peatada.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Härra juhataja, eelseisvatel Euroopa Parlamendi valimistel osaleb vaid 13% Poola kodanikest. Enamuse eest otsustab vähemus ja sellest on kahju. Üleilmsete probleemide valguses on meil ELi tarvis ja inimesed mõistavad rahvusvahelise solidaarsuse väärtust.

Ent viimasel ajal ei ole võetud midagi ette ühiskonna osaluse suurendamiseks selles valdkonnas. Poolas annab aruteludes tooni kahe partei vaheline näaklemine. Riigi raha kulutatakse arutult plakatitele, millel kujutatakse nende lamedaid nägusid, kes ei oska välja minna ja inimestega kohtuda. Peaminister Tusk on huvitatud sisulisest arutelust Euroopa asjade teemal niisama palju kui härra Kaczyński enne teda.

Kui ma viimati parlamendi ees kõnelesin, siis küsisin, kas Euroopa Parlamendil on viimasel hetkel kavas püüda veenda inimesi hääletama. Kahjuks juhtis arutelu härra Siwec, kes pole ikka veel suutnud harjuda mõttega, et demokraatia ilma inimeste osaluseta ei ole tühjagi väärt.

Seepärast küsin veel kord: kas Euroopa Parlament suudab üleüldse midagi ette võtta, et tema kui institutsioon saaks täita ootusi seoses valimistega? Kolmteist ei ole mitte pelgalt ebaõnne väljendav number, vaid sulaselge häbi.

Avril Doyle (PPE-DE). - Härra juhataja, ma tahaksin vastata viimasel ajal meedias, eeskätt euroskeptilises meedias, taas üles kerkinud kriitikale, mis puudutab nn säästupirne.

Vaikimine tähendab nõusolekut, nii et seepärast tahan öelda, et säästupirnid ei ole ohtlikud, kui tarbijad ja majaomanikud nendega nõuetekohaselt ümber käivad ning kui neid valmistatakse töökeskkonnas, mis arvestab töötajate tervise ja keskkonnaga.

Euroopa rahvusvahelised ettevõtted, kes toodavad elektripirne sellistes kohtades nagu Hiina, peavad tagama, et pirnid vastaksid tootmisstandarditele, millele peavad vastama Euroopa Liidus valmistatavad pirnid. Lõpptoode, elektripirn, on täiesti ohutu, kui seda kasutatakse nõuetele vastavalt – sama ohutu nagu kõik teised täna kasutusel olevad elektripirnid või patareid. Neid tuleb nõuetekohaselt kõrvaldada ja käidelda.

Ma leian, et kuskil on Euroopa-vastased huvid, mis vastanduvad tänapäevaste, keskkonnasäästlikumate ja puhtamate pirnide valmistamisele, ning me peame seisma vastu neile, kes soovivad levitada väärinformatsiooni nende kõige tähtsamate toodete kohta.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Härra juhataja, president Mitterrandil oli tavaks öelda, et poliitikat saab teha kahel viisil: nagu ametnik ja nagu kokk.

Neid võimalusi mainides pean ma silmas endiste Jugoslaavia riikide ja Albaania liitumisprotsessi. Kuulates ja lugedes komisjoni ja kolleegide seisukohti, leian, et nad samastavad end ametnikega, olles ranged, märkides hoolikalt ära kõik saavutatud peatükid ja lisades vajaduse korral uusi etappe, nagu näiteks Sloveenia ja Horvaatia kahepoolsed suhted. Ma leian, et nad teevad põhimõttelise vea.

Selles asjas on parem samastuda kokaga, kes roa maitsestamiseks koostisained ja kultuurilised erinevused õrnalt ja märkamatuks kokku sobitab, ning kasutada ära kõike seda, mida uutel riikidel meie ühise Euroopa rikastamiseks pakkuda on. Euroopa jääb austuse, sallivuse ja mitmekesisuse ideaaliks; ta jääb rahu tagajaks, eeskätt Lääne-Balkanil; ja ta nõuab jagatud nägemust ühisest saatusest.

Miski poleks praeguses majanduskriisis halvem kui tõmbuda endasse ja anda järele paanilisele hirmule teiste, s.o välismaalaste suhtes. Pidagem niisiis meeles seda Euroopa Liidu loojate lähenemisviisi ja kasutagem seda Lääne-Balkani riikide puhul.

Jelko Kacin (ALDE). - (SL) Euroopa Liidu laienemine on toonud kaasa kasvu, rahu ja stabiilsuse ning teinud võimalikuks demokratiseerimise. Viimane laienemine, mis toimus viis aastat tagasi, kujunes edukaks, ent täna oleme silmitsi majandusliku olukorraga, mis nõuab kiiret ja tõhusat tegutsemist.

Me näeme ja kogeme Euroopa Liidu ja euroala laienemise täieliku lõimumise hüvesid. Euro pakub tugevat kaitset mitte üksnes Euroopa Liidu, vaid ka teiste Euroopa riikide majandushuvidele.

Euroopa Liit ei koge 27 majanduskriisi, vaid üht väga tõsist ja sügavat kriisi. Kiireim tee selle ületamiseks on panna seljad kokku teiste Euroopa riikidega ja astuda koordineeritud, õigeaegseid ja otsustavaid samme. Proteksionism on tagurlik meede, ent populism on lausa majandusliku kollapsi retsept.

Tulevik on kasvavate ja laienevate ettevõtete päralt. Euroopa Liidu tulevik on jätkuvas laienemises ning uute ja paremate võimaluste loomises ja nende ärakasutamises.

Zita Plešinská (PPE-DE). - (SK) Selle aasta 1. mail täitus viis aastat Slovakkia liitumisest ELiga. Sel päeval toimus palju üritusi, kus käsitlesime oma tegevust ELis. Mina osalesin Slovakkia ja Poola piiril Čirč-Leluchovi piirisillal korraldatud pidustustel. See sümboolne sild, mis ehitati ELi liitumiseelsete vahendite abil, ühendab Slovakkia ja Poola piiriala kogukondi ning käivitas kodanikevahelise koostöö mõlemal pool piiri.

Pärast Slovakkia ja Poola liitumist Schengeni viisaruumiga 2007. aasta detsembris kadus piirikontroll ja koos sellega ka haldusbarjäärid, mis kohalikele elanikele probleeme valmistasid ja koostööd takistasid. Täna näeme, kuidas mitmed edukad projektid, mida rahastatakse ELi struktuurivahendite abiga, aitavad kaasa nende piirkondade pikaajalisele jätkusuutlikule arengule.

Härra president, ma tahaksin väljendada suurt rõõmu ja tänu seoses sellega, et Slovakkia ja tema naabrid kuuluvad ELi. Mul on hea meel, et ühena Slovakkia Euroopa Parlamendis esindavast 14 parlamendiliikmest sain selle ametiaja raames osaleda ELi ajaloo eduka peatüki kirjutamises.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Viimastel kuudel on Somaalia piraadid mitmel korral kaaperdanud laevu ja nõudnud meeskonnaliikmete vabastamise eest lunaraha. Valitseb oht, et sellest kujuneb hästi organiseeritud mereterrorism ja tulus äri, kus lausa vahendajatena hakkavad tegutsema konsultatsiooni- ja advokaadibürood. Kui olukord leiab pantvangide jaoks õnneliku lõpu, ei saa selle üle rõõmustada, sest laevaomanikud ja riigid maksavad selle eest kõrget hinda. Piraatlusest on kujunemas üleilmne oht laevandusele.

Selline tegevus on üha rohkem hakanud mõjutama ka Euroopa kodanikke. Praegu hoitakse laeval nimega Malaspina Castle pantvangis 16 bulgaarlast. Piraatidega peetavate läbirääkimiste seiret ei saa pidada adekvaatseks poliitikaks. Meil on vaja suuremat selgust selleks, mis kohustused Euroopa Liit endale nendes olukordades võtab. Meetmed, mida praegu mitmed institutsioonid võtavad, on tähtsad, ent ilmselgelt ebapiisavad. Seepärast nõuan kiiret tegutsemist kõrgeimal tasandil, et vabastada pantvangid ja võtta kontrolli alla see tegevus, mis on 21. sajandil häbiväärne.

Marco Pannella (ALDE). - (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma olen olnud siin 30 aastat nagu teiegi, ent kui me võtame need 30 aastat kokku, siis näeme, et me ei ole täitnud neid ootusi, mis meil 1985. aastal olid, kui püüdsime jätta seljataha vana ja läbikukkunud Euroopa ning astuda Euroopa Ühendriikide suunas.

Härra juhataja, täna oleme naasnud selle edutu mineviku – riikide Euroopa, mitte Euroopa riigi – juurde ja paraku inimesed, kes nägid meis suurt lootust ja võimalust, on tegelikult need, kes peagi hääletavad ükskõikselt ning mõistavad taas kord hukka asjaolu, et me esindame vääristunud metamorfoosi tulemusena kõike seda halba, mille vastu me alguses välja astusime ja mille alistamise illusiooniga end petsime.

Juhataja. – Täna teid väga, härra Pannella. Ma mäletan hästi, et kui meid 1979. aastal parlamenti valiti, siis esitasite tuhandeid muudatusettepanekuid – toona veel paberil. Vahepeal jätsite meid aga üksi, samas kui mina olen senimaani siin. Teie naasite Itaalia parlamenti.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Härra juhataja, me tähistame uute riikide liitumise aastapäeva ja teie sõnavõtt liigutas meid kõiki. Ma oletan, et praegune volinik mõtleb sama moodi nagu mina ja paljud teised kolleegid, et ühe liitunud riigi, nimelt Küprose põhjaosa on endiselt okupeeritud ja seal asuvad võõrväed. Euroopa Liitu kutsutakse täna taas üles tagama, et ühenduse õigustik kehtiks kogu Küprose saarel.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Majanduskriisil on olnud maailmamajandusele tugev mõju. Hinnanguliselt on kõigi liikmesriikide majanduskasv sel aastal negatiivne. Euroopa tasandil on häirivalt kasvanud tööpuudus, ettevõtted tõmbavad oma tegevust koomale ja koondavad töötajaid või muudavad töötajad rangelt võttes töötuks.

Euroopa kodanikud kaotavad töökohti ja neil on raskusi võetud laenude tagasimaksmisel. Halveneb ka elukvaliteet. Ma usun, et praeguses majandus- ja finantskriisis peab EL investeerima eeskätt inimestesse. Euroopa ettevõtete heaolu sõltub töötajatest. Seepärast on meil kohustus neid toetada.

Ma leian, et 7. mail Prahast toimival tööhõivealasel tippkohtumisel tuleb kiiresti määratleda konkreetsed lahendused, et pidurdada tööpuuduse kiiret kasvu. Ma kasutan seda võimalust, et õhutada juunis kogunevat Euroopa Ülemkogu seadma üheks prioriteediks töökohtade säilitamist ja lahenduste leidmist tööpuuduse vähendamiseks Euroopa Liidus.

Thomas Wise (NI). - Härra juhataja, täna on 4. mai ja see on minu viimane sõnavõtt siin. Samal päeval 30 aastat tagasi valiti Margaret Thatcher Briti peaministriks ja ta seisis silmitsi sotsialistide poolt põhjustatud sarnaste probleemidega, millega me täna silmitsi oleme: tohutud võlad, kasvav tööpuudus ja rahva rahulolematus.

Ta mõistis, et lahenduseks on õhuke riik, isikuvabadused ja riiklik enesemääramine. Tänapäev EL surub peale paksu riigi, kasvava tsentraalse kontrolli ja rahvusriigi tähtsuse vähenemise. Ma mäletan, kuidas ta korduvalt kasutas sõna „ei” – EL eirab seda sõna või siis ei mõista selle tähendust.

Brugges pidas ta oma nüüdseks legendaarseks saanud kõne, mis tekitas projekti suhtes vastuseisu. EL on 50 aastat kestnud üritus, millega püütakse lahendada 200-aastast probleemi. Kui EL oleks vastus, siis peaks küsimus olema väga rumal. Parafraseerides „Tähesõnadid”: „Olgu neljas teiega.”

Juhataja. – Ma arvan, et ta oli ja on suurepärane inimene. Ta oli peaminister, kes nõustus sellega, et ühisturgu puudutavate õigusaktide osas langetatakse otsus hääletenamusega. Margaret Thatcher nõustus hääletenamusele tugineva hääletamisega nõukogus: see oli tähtis otsus.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Härra juhataja, kaks nädalat tagasi seisin ma teie ees, kirjeldades ELi laienemise edulugu, mille kohaselt said laienemisest kasu nii vanad kui ka uued liikmesriigid – tegu on niisiis mõlemapoolselt kasuliku olukorraga. Täna tahan öelda, et ehkki oleme majanduskriisi meelevaldas, peab poliitiline eliit olema tasakaaluka käitumise eeskujuks.

Saksamaal on kehtestatud piirangud riigilt toetust saanud ettevõtete juhtidele. Sama on teinud USA president Obama, Ungari valitsus vähendas ministrite palku 15%.

Härra juhataja, oleks hea, kui Euroopa Komisjon suudaks ka selles vallas eeskujuks olla. Kriisi ajal tõuseks ELi maine ja usaldusväarsus oluliselt, kui volinikud loobuksid osast oma kopsakast lahkumishüvitisest. Kuigi tegu on sümbolse žestiga, saadaks see Euroopa kodanikele signaali, et majanduskriisi ajal on ELi liidrid valmis tooma ohvreid ja näitavad üles solidaarsust nendega, kellel on tagasihoidlikum sissetulek.

Charles Tannock (PPE-DE). - Härra juhataja, Hiina Vabariik, mida me tunneme Taiwani nime all, on lõpuks saavutanud oma eesmärgi ja saanud Maailma Tervishoiuassamblee vaatlejaks. Hiina Rahvavabariik on blokeerinud seda sammu alates 1971. aastast, mil ta võttis Taiwani koha ÜROs.

Arstina olen veendunud, et rahvatervist ei tohiks kunagi rahvusvaheliste suhete tõttu õhnestada, ning tuleb anda au Euroopa Parlamendile, kes on pidevalt seisnud vastu Pekingi katsetele blokeerida Taiwani püüdlusi osaleda Maailma Tervishoiuassamblee kohtumistel.

Ma õnnitlen Taiwani presidenti Ma Pekingi ja Taipei eduka lähendamise puhul. Hiina Rahvavabariik on lõpuks mõistnud, et naabri kiusamine on rumal tegu.

Ka mina loodan, et kahe riigi vahelised suhted paranevad ning sellest võidavad kõik asjaosalised, iseäranis tööka Taiwani rahva tervis.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, tahaksin teha isikliku märkuse, et vastupidi teie väitele on mind viimase 30 aasta jooksul alati Euroopa Parlamenti tagasi valitud. Mis juhtus, oli see, et radikaalide partei meeskonnavaimust kantuna ja olles oma valijaid sellest enne teavitanud, loobusin oma kohast teiste kolleegide, näiteks Olivier Dupuis' kasuks, kes on teeninud valijaid nii Euroopa Parlamendis kui ka mujal. Seega ei pea teie väide paika. Kordan, mind on 30 aasta jooksul iga kord tagasi valitud.

Härra juhataja, kahjuks seekord – ehkki te olite siin Otto van Habsburgi ja Altiero Spinelli päevil, kui viimane kutsus parlamenti üles seisma vastu nõukogu nõudmistele, keeldudes andmast arvamusi – oleme mõlemad olnud tunnistajaks sellele, et kui meile sooviti kehtestada mitteparlamentaarset tähtaegu, siis rahuldus parlamendi praegune koosseis n-ö taksoparlamendiks hakkamisega – ja te kehtestasitegi need tähtajad – seoses läbikukkunud Lissaboni projektiga.

Juhataja. – Täna teid väga, härra Pannella. Teie sõnad ei ole minu omadega vastuolus. Ma nõustun, et 1996. aastast 1999. aastani teid Euroopa Parlamendis polnud. Nagu ütlesite, teid valiti ja see ei lähe minu väitega vastuollu. Ma kinnitan teile, et austan teie tegevust ja tööd Euroopa Parlamendis.

Neena Gill (PSE). - Härra juhataja, mulle teevad muret tuhanded süütud tsiviilisikud, kellest Taliban on teinud põgenikud oma kodumaal Swati orus. Me kõik oleme kursis lugudega sellest, kuidas Taliban on naisi väärkohelnud. Viimastel kuudel tuleb orust teateid juuksurialongide sulgemise, muusika keelustamise ja satelliittelevisiooni vastuvõtjate väljalülitamise kohta. Tavapärasteks nähtusteks on ka pangaröövid ja kodude röövid või naiste ehte röövimine relva ähvardusel, mida pannakse toime eeskätt nende suhtes, kes on Taliban vastu või astuvad Taliban vastu välja. Šariaadiseaduste kehtestamine Swati orus on toonud kaasa ka selle, et kõik orus elavad mittemoslemid peavad maksma iidset maksu *jizyat* ning kuulduste kohaselt võeti piirkonnas elavad sikhid kinni või neid ähvardati senikaua, kuni nad soostusid seda maksma. Ainsa sikhi päritolu parlamendiliikmena on minu poole pöördunud paljud minu valijad, keda Swati orus toimuv hirmutab – inimesed on elanud seal 60 aastat ja neid diskrimineeritakse sellisel moel.

Euroopa Parlamendil on ette näidata kuulsusrikas ajalugu ja kogemused sedasorti inimõiguste rikkumiste vastu võitlemisel ja selliseid hirmutegusid sooritavate isikute hukkamõistmisel. Ent me peame tegema enamat kui lihtsalt väljendama oma seisukohta ning taotlema komisjonilt konkreetseid samme, veendumaks, et meil oleks strateegia, kuidas käia ümber Talibaniga ja nende kasvava mõjuvõimuga piirkonnas. Taliban on tõeliseks ohuks kõigile väärtustele, mida me kalliks peame, sealhulgas inimõigustele, võrdsusele ja demokraatiale. Ma palun teil kirjutada volinikule, et midagi ette võetaks.

Juhataja. – Täna teid, proua Gill. See on ühtlasi viimane kord, mil ma üheminutilisi sõnavõtte juhatan. Ma olen alati püüdnud anda sõna võimalikult paljudele. Sageli – ka täna õhtul – on meil õnnestunud kuulata ära kõik, kes sõna soovivad. Sõnavõtt on parlamendiliikme õigus ja esmaspäeva õhtud on alati selleks võimaluse andnud. Seepärast tahaksin teid öeldu eest siiralt tänada.

Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud.

15. Griepideemia (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus griepideemia kohta.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, täna teid võimaluse eest pöörduda Euroopa Parlamendi poole tema viimasel tööpäeval gripi viiruse A(H1N1) üleilmse leviku teemal. Kõigepealt annaksin teile lühiülevaate praegusest olukorrast ning seejärel sellest, mida EL on teinud, et seda kriisi ohjata.

Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) viimane aruanne näitab, et praegu on ELis ja EFTA riikides 94 gripi viirusesse A(H1N1) haigestumise kinnitatud juhtu ja 20 tõenäolist juhtu. Enamik neist inimestest on viibinud mõjutatud piirkondades väljaspool Euroopat, aga mitte kõik. Teatatud on kaheksast inimeselt inimesele toimunud ülekandumisest, ühel juhul on haigus kandunud üle isegi tervishoiutöötajale.

Ent me võime tunda rõõmu, et ükski sellesse viirusesse nakatunud patsient ELis ei ole veel surnud. Rohkem kui nädala jooksul oleme jälginud nakkuse levikut Mehhikos, Ameerika Ühendriikides, Kanadas, ELi liikmesriikides ja teistes riikides.

Mehhikos on mõju üldsusele ja majandusele muutunud tõsiseks. Me hindame ja tunnustame Mehhiko ametiasutuste tehtud tohutuid pingutusi, et viiruse levikut piirata ja aidata nakkuse käes kannatavaid inimesi.

Nakkushaigusi käsitlevad ELi õigusaktid kohustavad liikmesriike teatama sellistest puhangutest ja meetmetest, mida nad pakuvad välja nende vaigistamiseks. ECDC-l on järelevalvevõrgustikud, mis jälgivad teatatud juhtumite arvu. Seetõttu on meil päris täpne ülevaade olukorra kujunemisest kogu Euroopas ning see on aluseks, et teha vastutustundlikult asjakohaseid ja tõhusaid otsuseid selle kohta, kuidas meie piiratud ressursse kõige paremini kasutada.

Nakkuse üleilmne levik oli piisavalt tõsine põhjus, miks Maailma Terviseorganisatsioon otsustas 29. aprillil tõsta oma pandeemia häireaste viienda astmeni, täheldades, et inimeselt inimesele ülekandumine on toimunud vähemalt kahes piirkonnas. Komisjon on pidevalt tegutsenud tihedalt koostöös Maailma Terviseorganisatsiooniga.

Minu talitused teevad palju tööd selle nimel, et viia ellu meetmed vastavalt ühenduse pandeemiliseks gripiks valmisoleku kavas määratletule, et lahendada praeguse puhanguga seotud probleeme. Komisjon käivitas 24. aprillil rahvatervise projekti ning sellest ajast alates on minu talitus olnud pidevas valmisolekus.

Komisjon on alates laupäevast, 25. aprillist, pidanud iga päev kohtumisi liikmesriikide nakkushaiguste võrgustiku ja ELi terviseohutuse komiteega. Neil kohtumistel vaadatakse üle epidemioloogiline olukord, arutatakse ja otsustatakse meetmeid ja asjakohaseid õigusakte.

Arutatud on üldsuse teavitamist sellest, kuidas hoiduda nakatumast ja teha teadlikke valikuid reisimise kohta, et tagada ühtne sõnum kõigist liikmesriikidest, seda tuginedes ECDC teaduslikele nõuannetele ja kooskõlastatult Maailma Terviseorganisatsiooniga. Otsustasime suurendada järelevalvet hooajalise gripi puhul, mis peaks tavaliselt olema lõppenud 20. nädalal, et määrata kindlaks sellesse uude gripiviirusesse nakatumise juhud.

Komisjon võttis 30. aprillil vastu õiguslikult siduva haigusjuhu määratluse nakkushaigusi käsitlevate ELi õigusaktide alusel ning see otsus avaldati Euroopa Liidu Teatajas 1. mail.

Kuna meditsiinilised vastumeetmed, nagu viirusevastased ravimid ja vaktsiinid, on selle ohu puhul meie rahvatervisealaste tõrjemeetmete keskmes, siis kohtusin kolmapäeval, 29. aprillil Euroopa tootjatega, et saada värskeimat teavet selle kohta, millised tooted on väljatöötamisel, uute vaktsiinide ajakavade kohta ning teha kindlaks, kas ELi sekkumine saab tarneid kiirendada. Koos liikmesriikidega arutame, kuidas kõige paremini optimeerida viirusevastaste ravimite olemasolevate varude kasutamist, rakendades ELi terviseohutuse komitee kooskõlastusmehhanismi.

Saan öelda Euroopa Parlamendile ka seda, et pärast minu taotlust eesistujariigile Tšehhile tuli 30. aprillil kokku tervishoiunõukogu ja võttis vastu kindlad järeldused, milles rõhutatakse veel kord vajadust reageerida kooskõlastatult uuele gripiohule.

Nõukogu tuletas meelde liikmesriikide õiguslikku kohustust kooskõlastada oma järelevalvet ja reageerimist terviseohtudele ning leppis kokku, et mõjutatud piirkondadesse reisimise piiramine ei ole põhjendatud rahvatervisealane tõrjemeede. Ent nõukogu leppis kokku ka selles, et üldsuse ulatuslik teavitamine on vajalik ning reisijad peaksid saama teha teadlikke otsuseid.

Komisjon arutab praegu nõukogu 30. aprilli järeldustes toodud punktide viivitamatu rakendamise kava. See hõlmab vaktsiinide väljatöötamist, vaktsineerimisstrateegiat, suuniseid vaktsiinide ja viirusevastaste ravimite varude parimaks kasutamiseks, kaitse- ja ennetusmeetmeid ning üldsusega suhtlemist ja üldsuse teavitamist.

Selge on see, et me kõik saame kasu lõimunud Euroopa majandusest ja ühiskonnast. Ent see kasu toob kaasa ka vastutuse. See tähendab, et me peame tegema koostööd võtmaks vaid selliseid meetmeid, mis on tõenditega põhjendatud. See on vajalik, kui soovime hoida ära tervishoiukriisi muutumist ka majanduskriisiks. Aga me ei tohiks põhjendamatult keskenduda vaid nende sündmuste negatiivsetele aspektidele. Tänu komisjoni tehtud ettevalmistustele pärast linnugripi mõni aasta tagasi on ELil olemas süsteemid, et reageerida ühiselt ja tõhusalt sellele ohule.

Ma tean, et viimasel ajal, Euroopa valimiste lähenedes, on siin parlamendis arutatud selle üle, mida Euroopa tegelikult kodanike jaoks tähendab. Arvan, et praegusel keerulisel ajal näeme mõnda asja selgemini. Euroopa tähendab solidaarset tegutsemist selle ohu vastu. See tähendab koostööd, teabe, kogemuste ja oskuste jagamist, nii et saame tegutseda üheskoos parimate võimalike teadmiste põhjal. See tähendab uuendust koos Euroopa rahastatud teadusuuringutega, mis aitavad vaktsiini tootma hakata nii kiiresti kui võimalik. See tähendab suutlikkust selle kaudu, et Euroopa institutsioonid võimaldavad kõigil liikmesriikidel ühisele kriisile viivitamata ja tõhusalt reageerida. Just seda pakub Euroopa kodanikele.

Olukord on seega tõesti tõsine, aga me oleme paremini kui kunagi varem ette valmistatud, et selle ohuga hakkama saada. Olles näinud Euroopa tervishoiuministrite otsusekindlust möödunud nädalal – ja kõik 27 ministrit olid kohal –, olen kindel meie suutlikkuses lähinädalatel reageerida.

ISTUNGI JUHATAJA: MANUEL ANTÓNIO DOS SANTOS

asepresident

Antonios Trakatellis, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (EL) Härra juhataja, lugupeetud volinik, esiteks tänan teid meile antud teabe eest, mis oli põhjalik, ning avaldan heameelt teie võetud meetmete üle. Sooviksin juhtida

teie tähelepanu kolmele põhiküsimusele, mida te samuti nimetasite ning mida ma pean tähtsaks, et me saaksime võimalikule pandeemiale reageerida.

Esimeseks küsimuseks on kavad, mis meil on olemas ja mille nõukogu, Euroopa Komisjon ja Euroopa Parlament on seoses linnugripiga juba läbi töötanud. Meil on seega kavad, mis on tegelikult üsna head, vaatamata asjaolule, et erinevate valdkondade teadlased on teatud puudujääke kritiseerinud. Seetõttu tahaksin küsida, kas need kavad on valmis, kas liikmesriigid on need vastu võtnud ja kas need on juba valmis kohaldamiseks, kuna siinkohal on nõrgim lüli väga tähtis, ning lisaks on tegemist kooskõlastamisega, mida te mainisite; mul on hea meel kuulda, et te olete valmis selle koos Haiguste Ennetamise ja Tõrje Keskusega ette võtma kogu gripiteema puhul.

Teine küsimus, mida soovin mainida, on viirusevastased ravimid. Liikmesriikidele kehtestati kohustus tagada piisav varu. Viirusevastaseid ravimeid kasutatakse ka raviks, aga muidugi on need mõeldud ennetuseks ning selle jaoks peavad olema suunised, sest neid ei saa kasutada suvaliselt; neid tuleb kasutada nõuetekohaselt.

Kolmas küsimus, mille sooviksin tõstatada, on see, et oleks kasulik, kui me suudaksime uuele gripile leida vaktsiini. See vaktsiin on väga tähtis ning ma arvan, et praegusel ajal meie käsutuses oleva tehnikaga suudaksid ettevõtted selle kolme kuni nelja kuuga valmis saada. Seega sooviksin, et te avaldaksite selles suunas survet tagamaks seda, et tõesti pingutatakse uue vaktsiini nimel, mis koos hooajalise gripi vaktsiiniga, mille kasutust te olete õigesti laiendanud, et võidelda selle gripiga kõigil teadaolevatel teaduslikel põhjustel, moodustaks parima kaitse võimaliku gripipandeemia vastu.

Jules Maaten, fraktsiooni ALDE nimel. – (NL) Härra juhataja, tundub, et gripipandeemia ei ole nii tõsine, kui kardeti. Meil on jälle vedanud, nagu juhtus SARSi puhul – ent see ei ole seotud otsustajatega, härra juhataja. Kui nädalavahetusel sai gripihoht teatavaks, siis otsustati pidada kiireloomulisi läbirääkimisi neljapäeval – mis tundub mulle sõnale „kiireloomuline” uue tähenduse andmisena. Seejärel ei otsustatud rohkem eriti midagi. Mis juhtub, kui meil on tõeline kriis?

Mis juhtub suure kriisi korral, mille saabumises on Maaailma Terviseorganisatsioon veendunud ning mis võib vabalt nõuda kaheksa kuni kümme miljonit inimest? Ministrid kohtusid teabevahetuseks ning koostati kavu. Ent milline oli kavade ja teabevahetuse kvaliteet? Milliseid meetmeid on võetud ja kas need on tegelikult kooskõlastatud? Kas komisjon saab kogu vajaliku teabe? Ma kahtlen selles. Võtame näiteks viirusevastased ravimid: kellel on need olemas ja kellel mitte? Kas nüüd on ministrid lõpuks valmis looma Euroopa julgeolekuvaru?

Kuigi ma pole kindel, kas Prantsusmaa ettepanek jätta ära kõik lennud Mehhikosse oli hea, siis nõukogu otsus, et igaüks peaks ise otsustama, kas seda teha, on muidugi arutu. Mis mõte on meie avatud piiride puhul sellel, kui üks riik seda teeb, samas kui teine mitte? Riigid oleksid pidanud selle otsuse koos tegema. Ainus lahendus sellele on anda komisjonile volitused võtta selliseid hädaabimeetmeid. Teie, lugupeetud volinik, peaksite nõukogu korraldusel suutma rakendada 24 tunni jooksul ettevaatusabinõusid sellistes küsimustes nagu karantiin, desinfitseerimine lennujaamades ja reisipiirangud.

Ma ei süüdistata seega komisjoni. Lugupeetud volinik, teie ja teie ametnikud käitusid õigesti. Ent kus oli nõukogu? Me vaatame ringi tüüpilisel tolmusel Mehhiko väljakul ja seal istub päikese käes väikese jaama ees nõukogu. Me jookseme tema poole, hüüdes „gripp, gripp”, seejärel tõuseb aeglaselt sombreero ning nõukogu vastab „*mañana mañana*” ja asub uuesti siestat pidama. Sellise nõukoguga on raske midagi ära teha.

Bart Staes, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (NL) Härra juhataja, daamid ja härrad, sooviksin ühineda nendega, kes teid tänasid, lugupeetud volinik, põhjaliku teabe eest, mis te meile andsite. Ent ma nõustun härra Trakatelli ja härra Maateniga. Me pidasime ulatuslikku arutelu siin parlamendis juunis 2006. Me võtsime vastu resolutsiooni, mille kallal tookord Euroopa Parlamendi keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis kõvasti vaeva nägime. Ma vaatasin uuesti seda resolutsiooni ja pean ütlema, et ma kardan nagu härra Trakatelliski, et praeguses lähenemisviisis on väga palju lünki ja nõrku kohti.

Tookord soovitasime tungivalt tagada liikmesriikide vahel teabevahetus ja ka konstruktiivne koostöö, mille puhul oleks komisjonil kooskõlastav roll ning mis toimuks edasiviivas ühistöös Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusega. Igaüks, kes nüüd hoolikalt ringi vaatab – ning härra Maaten tõstatas selle punkti väga kindlalt –, näeb, et on palju lünki ja et asjad liiguvad usumatult aeglaselt.

Seoses viirusevastaste ravimite varudega ütlesite ise mõni päev tagasi, et varud on piisavad, et katta 16% elanikkonnast, kui me olime öelnud, et see näitaja peab olema 30%. Seega on olukord nõutavast tunduvalt

madalamal tasemel, rääkimata teabevahetusest viiruse olemuse kohta. See teabevahetus on väga vajalik, kuna vaktsiine ei saa töötada välja, kui viiruse olemus ei ole teada.

Teadlased, kellega ma olen viimastel päevadel ühendust võtnud, ütlevad, et neil ei ole teavet, et nad ei suuda leida teavet. Viiruse olemuse kohta käivat teavet kaitstakse ja hoitakse salajas. Meil on palju teadusasutusi, aga me ei saa teha seda, mida peame. Midagi tuleb selles suhtes ette võtta. Me ei saa seda taluda; oht on tõesti liiga suur.

Urszula Krupa, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (PL) Härra juhataja, kõneldes ohust, mida avaldab gripiviirus, sooviksin tsiteerida mõnda Interneti-kasutajate arvamust, mis on saabunud vastuseks meedias tekkinud paanikale, millele on andnud täiendava hoo Maailma Terviseorganisatsiooni antud kommentaarid. Öeldakse, et meediahüsteeria põhjus on soov vabaneda vaktsiinide varudest ja ebatõhusast ravimist Tamiflu, mis võtab farmaatsiaettevõtete ladudes enda alla pinda, ning katse juhtida tähelepanu kõrvale maailmas valitsevalt kriisilt.

Sellised ühiskonna reaktsioonid ei näita ainult usaldamatust ametiasutuste vastu, vaid need võivad põhjustada ka seda, et edaspidi inimesed eiravad tõelist pandeemia ohtu. Ma arvan, et oleks targem avaldada gripi või muu haiguse võimaliku pandeemia ohu kohta teavet pärast haigusjuhtude mõnevõrra pikemat jälgimist ning viiruse ja selle virulentsuse hoolikat uurimist. See hoiaks ära ebatäieliku teabe avaldamise, paanika ja näiteks toimuva sigade tapmise.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Lugupeetud volinik, sooviksin samuti tänada teid aktiivse ja kiire reaktsiooni eest kõnealusel küsimuses. Üleilmastumise ning turistide, reisijate ja tavainimeste ulatusliku liikumise tõttu ei ole maailmas kohta, kus see haigus ei saaks avalduda. Me näeme seda juba juhtude järgi, mis on esinenud Mehhikost nii kaugetes kohtades nagu Uus-Meremaa, Austraalia, Euroopa ja Aafrika.

Vaatamata tervishoiu valdkonnas kehtivale lähimuspõhimõttele, ei sõltu nakkushaigused piiridest ning sunnivad meid ühiselt tegutsema. Lahendus ei peitu ainult ühes riigis. On aeg olla solidaarne. Slovakkia on piisavalt valmistunud isegi selleks, kui gripiviirus laieneb ulatuslikumaks epideemiaks, võib-olla varasema linnugripi tõttu. Meil on riiklikes varudes 700 000 Tamiflu annust viie miljoni elaniku jaoks ning pean ütleva, et see tuleneb võib-olla samuti varasema linnugripi ohu arvelt, et elanikkond on kindlalt hästi ette valmistatud.

Epideemia korral on väga oluline hoida üldsust kursis, sest siis, kui ei ole teavet, tekib palju valeteavet. Me näeme seda mitme Aafrika riigi põhjal, näiteks Egiptus, kus praegune gripiepideemia oht koos arvamusega, et haigust levitavad sead, on põhjustanud 300 000–400 000 surma tapmise. Ent me võiksime käesoleval juhul näidata üles solidaarsust võib-olla muul viisil, kuna reisibürood müüsid puhkusereise nendesse sihtkohtadesse, aga nüüd reisivad inimesed sinna vaid vajaduse korral. Kuna meil on EUROLAT, siis peaksime mõtlema ka Mehhiko toetamisele; seal arvatakse, et see nakkus põhjustab SKP langust ligikaudu 4–5% võrreldes praeguse tasemega.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). – (ES) Härra juhataja, tahaksin öelda, et me peame saatma realistlikke sõnumeid oma kodanikele, nagu volinik on püüdnud teha.

Teadlased on palju paremini valmis selle pandeemia vastu võitlemiseks kui neli aastat tagasi ning seda on näha ka väikesest surmajuhtumite arvust. Palju rohkem on teada lindude ja inimestega aset leidnud juhtumite ning seagripi edasikandumise kohta. Palju rohkem on teavet lahenduste kohta ning seetõttu usun, et me peaksime usaldama, edendama ja nõudma palju rohkem teadusuuringuid vaktsiinide kohta, nagu ütles ka härra Trakatellis.

Me teame ka seda, et ühiskond on palju paremini valmis kui mõni aeg tagasi tänu kogemustepagasile ja igas riigis, eriti Euroopa riikides tehtud organisatsioonilistele pingutustele, üritades ära hoida edasist levikut, varuda ravimeid ja pakkuda kodanikele laiahaardelist teenust.

Sellel põhjal olen mures, et need kodanikud ei pruugi saada piisavalt teavet. Kui vaatame ajakirjandust, siis võime näha, et 90% – või isegi rohkem – trükitavatest materjalidest käsitleb nakatumise määrade langust, aga väga vähe räägitakse ravist või sellest, kuidas kodanikud peaksid tegutsema.

Ma arvan, et on vaja palju rohkem teavet. Samuti arvan, et on vaja suuremaid poliitilisi pingutusi, arvestades meie kodanikke. Näiteks rabis mind asjaolu, et mitte ükski Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni liige ei ole arutelule saabunud, et kõik nende kohad on tühjad ja mitte keegi ei ole palunud sõna, et seda olukorda põhjendada, kuigi see küsimus on eri fraktsioonide jaoks ühine ja kõigi valitsuste mure.

Samuti sooviksin rõhutada, et me võime pakkuda kolmandatele riikidele abikätt, nagu ütles minu eelkõneleja. Me peame pakkuma oma tuge kõigile neile riikidele, kellel ei ole tingimusi, alust või suutlikkust kõigile oma kodanikele abi anda.

Seetõttu peab solidaarne Euroopa ning ka tabel põhinev Euroopa võtma meetmeid.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Härra juhataja, sooviksin pöörduda voliniku poole, et väljendada oma muret. Viiruse levik tundub Mehhikos, Euroopas ja mujal stabiliseeruvat ning just täna kuulsin raadiost kommentaare selle kohta, et me oleme võib-olla läinud liiga kaugele, et meie kaaskodanikud on võib-olla asjata muretsema pidanud.

Ent mina ei muretse, lugupeetud volinik, selle üle, mis toimub praegu, vaid mis hakkab juhtuma oktoobris, kui talv läheneb. On hästi teada, et viirused ei armasta kõrget temperatuuri. Oht ei esine seega praegu, vaid tekib uuesti talvel – oktoobris või novembris.

Seega tahaksime teada, lugupeetud volinik, seda, mida te täpselt teete, et tagada meie täielik valmisolek võitluseks selle viirusega, mis võib levida ja mis võib aeg-ajalt muteeruda. Meile öeldakse, et tuleb luua vaktsiinid, aga kas on kindel, et need vaktsiinid, mis välja töötatakse, sobivad kõigil neil juhtudel?

Just nende küsimuste üle arutlen. Muretsema paneb eesmisev talv. Seetõttu on vaja teavitada; meie kaaskodanikele tuleb selgitada, et juhtugu mis tahes, nende tähelepanu ei tohi hajuda ja nad peavad olema valvel. Lugupeetud volinik, kas te saaksite anda väikese juhise, et aidata meie kaaskodanikel võtta kasutusele head kombid?

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, lugupeetud volinik, tahaksin teada, kas on mingit statistikat näomaskide kohta. Kui palju maske on saadaval Euroopas ning millistes kogustes saaks neid toota seda laadi haiguse puhangu korral? Sama kehtib muidugi ka kättesaadavate ravimite kohta. Kas on olemas ülevaade, kui palju ravimeid on praegu Euroopas varuks ning kui palju suudetakse puhangu korral toota? Kas peate võimalikuks ka teabe andmist arstidele Euroopa Liidu 23 keeles, et teave jõuaks kohale kiirelt ja tõhusalt?

Adamos Adamou (GUE/NGL). – (EL) Härra juhataja, lugupeetud volinik, tänan teid esiteks teie ühtse ja üksikasjaliku sõnavõtu eest. Ma olin Euroopa Parlamendi raportöör ettevalmistuste puhul, mida 27 liikmesriiki tegid, et võidelda linnugripiga. Tookord tegime koos voliniku kabinetiga kindlaks, et teatavad riigid on jäänud teistest maha peamiselt seoses viirusevastaste ravimite varudega. Tahaksin teilt küsida, kas see on nii ka praegu või mitte, mis tähendaks, et liikmesriigid on paremini valmistunud.

Tahaksin paluda teil võtta midagi ette ka seoses populaarteadusliku ajakirjanduse ja mitteametliku teabega, mis liigub kogu Euroopa Liidus ning külvab kodanike hulgas paanikat. Ma usun, et see on ka liikmesriikide kohus ning võib-olla peaks teie kabinet selle kohta soovitusi välja andma.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, lugupeetud volinik, tänan teid siinviibimise ja nii kiirelt siia jõudmise eest. Kui me võrdleme seda olukorda linnugripiga, siis – isegi kannatamatu parlamendiliikmena – olen väga rahul sellega, kuidas Euroopa Liit, Maailma Terviseorganisatsioon ja ka liikmesriigid ise on reageerinud.

Teatud liikmesriigid on öelnud, et teave on ebapiisav. Mulle tundub, et Saksamaal olen saanud küllalt teavet selle kohta, kuidas peaksin käituma. Samuti ei soovi ma alati pidada Euroopat kõige eest vastutavaks. Liikmesriigid ise vastutavad selle teabe andmise eest. Me peaksime kasutama seda võimalust ka tuletamaks neile meelde, et nad peavad täitma oma kohust anda teavet. Olen kuulnud mitmel korral ka seda, et on endiselt teatavaid puudujääke, eriti seoses vaktsiinide varudega. Ma tahaksin teada, kas see on tõepoolest nii, kas liikmesriigid ei soovi tõesti vaktsiine jagada ning kas nad varuvad neid vaid oma territooriumil kasutamiseks või on nad leppinud kokku vaktsiinide jagamises. Siis oleksime samas etapis, nagu on praegu komisjon. Sooviksin avaldada tänu selle kiire ja suurepärase töö eest. Minu kiidusõnad!

Juhataja. – Sellega on registreerimata sõnavõttud lõppenud.

Enne volinikule sõna andmist sooviksin ka mina teda tänada tema esimese sõnavõtu eest. Samuti sooviksin tänada teda ette kogu teabe eest, mille ta meile kohe annab äärmiselt tähtsal ja päevakohasel teemal. See näitab, et nii Euroopa Liit kui ka liikmesriigid tegelevad selle olukorraga väga kindlal viisil ning kodanikele võimalikult lähedal.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, tänan parlamendiliikmeid nende panuse eest. Minu jaoks on väga tähtis kuulda teie seisukohti selles äärmiselt tähtsas küsimuses.

Esiteks tahaksin teile kinnitada, et kõik struktuurid, mille oleme loonud sellise ulatusega terviseohtudele reageerimiseks, on toimunud hästi ning oleme kasutanud kõiki meie käsutuses olevaid töövahendeid.

Nagu ma ütlesin oma sissejuhatavas sõnavõtus, oleme alates 25. aprillist 2009 olnud iga päev tihedas kontaktis kõigi liikmesriikidega ning meile on kinnitatud, et meie poolt neile antud direktiivid on rakendatud ja toimivad. Ent praeguse kriisi kogemust silmas pidades tegeleme jätkuvalt oma struktuuride ja vahendite ajakohastamisega ning see on mõistlik, kuna vaid tõelise kriisi ajal saame näha mis tahes struktuuri puudusi.

Paljud kõnelejad mainisid viirusevastaseid ravimeid ja varude piisavust. Nagu te teate, siis arutas minu eelkäija seda ELi tasandil varude loomise probleemi tervishoiuministritega, aga kahjuks ei soovinud need ministrid, et Euroopa võtaks selle kooskõlastamise üle. Me arutasime sama probleemi eelmisel aastal Angers'is Prantsusmaa eesistumise ajal ning taas nõudsid tervishoiuministrid, et igal liikmesriigil peaks olema õigus ise otsustada, kui suuri varusid ta soovib. Me teame, et riikide varud erinevad suuresti ning oleme selle pärast mures.

Ent pidades silmas järeldusi, millele tervishoiuministrid 30. aprillil 2009 jõudsid, otsustasime, et komisjon teeb liikmesriikidega tihedat koostööd ning et kui liikmesriik vajab abi, siis palume solidaarselt abi ning üritame liikmesriikide vajadusi kooskõlastada.

Seoses uue vaktsiiniga, nagu ütlesin, oli mul kohtumine tööstusharuga ning me arutasime pikalt nii viirusevastaste ravimite kui ka uue vaktsiini vajalikkust. Me loodame, et 11. mail 2009 on meil võimalik anda tööstusharule algkülv, et ta saaks alustada uue vaktsiini tootmist. Ma ei saa öelda, millal see on valmis, kuna see sõltub algkülvitõhususest, aga meie hinnangul võtab see 8–12 nädalat.

Vastuseks proua Grossetête'i küsimusele olen temaga täielikult nõus, et me peame püsima valvel, et reageerida tekkida võivatele vajadustele, kindlasti pärast suve, ning loodan, et uue vaktsiini loomisega suudame täita oma inimeste vajadused.

Ent soovin veel kord rõhutada asjaolu, et olukord on tõsine, aga me ei peaks paanikat tekitama. Olen nõus härra Adamouga, et igaüks peaks olema selles olukorras nii mõistlik ja realistlik kui võimalik – paanika tekitamine ei aita kedagi.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

16. Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate meeste ja naiste võrdne kohtlemine – Rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja töötervishoiu parandamine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmistel teemadel:

- naiste õiguste ja soolise võrddõiguslikkuse komisjoni nimel Astrid Lullingi koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 86/613/EMÜ (KOM(2008)0636 – C6-0341/2008 – 2008/0192(COD)) (A6-0258/2009);

- naiste õiguste ja soolise võrddõiguslikkuse komisjoni nimel Edite Estrela koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/85/EMÜ rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja töötervishoiu parandamise meetmete kehtestamise kohta (KOM(2008)0637 – C6-0340/2008 – 2008/0193(COD)) (A6-0267/2009).

Astrid Lulling, raportöör. – (FR) Härra juhataja, 22 aastat pärast hääletust teksti üle, mis juba tollal oli suunatud sellele, et tagada füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate meeste ja naiste, sealhulgas nende abistavate abikaasade võrdne kohtlemine, on komisjon viimaks esitanud uue ettepaneku ebatõhusa ja mõõduka toonis kirjutatud 1986. aasta õigusakti asendamise kohta, lähtudes nüüd tugevamast õiguslikust alusest.

Ma tahaksin kõigepealt mainida üht märkimisväärselt edasiminekut, nimelt seda, et abikaasade või liikmesriigi õiguse alusel tunnustatud elukaaslaste ühise äriühingu asutamist ei või enam üheski liikmesriigis keelata. See on tõhus viis parandada abistavate abikaasade – miljonite põllumajandus-, käsitöö- ja kaubandussektoris, väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes ning vabakutseliste sektoris tegutsevate nähtamatute töötajate olukorda. Nende inimeste saatus on Euroopa Parlamendile muret teinud alates 1990. aastatest.

Kahjuks on komisjoni ettepanek endiselt liiga tagasihoidlik ühes olulises punktis: abistavate abikaasade ja tunnustatud elukaaslaste sotsiaalkindlustuse seisukohalt. Kogemused näitavad, et kui abistavad abikaasad peavad ise kätte võtma ja esitama taotluse sotsiaalkindlustussüsteemiga liitumiseks, siis valdav osa neist ei tee seda. Nad ei mõista, et lahutuse korral, sageli pärast rohkem kui 20 aastat kestnud abielu ja tööd pereettevõttes, jäävad nad ilma igasuguse sotsiaalkaitseta, eelkõige pensioniõigusteta.

Samuti soovime säilitada varasema sätte, mis puudutab abistavate abikaasade töö tunnustamist, et näha ette hüvitised, eriti lahutuse korral, kui abistav abikaasa satub väga ebasoodsasse olukorda pärast aastatepikkust töötamist pereettevõtte heaks.

Lõpuks, seoses kaitsega raseduse ja sünnituse puhul oleme leidnud võimaluse, mis vastab kõige paremini naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate ja abistavate abikaasade erilisele olukorrale. Neil peab olema õigus võtta rasedus- ja sünnituspuhkust, mille kestuse nad valivad ise, tingimusel, et kogukestus ei ületa naistöötajate direktiivis sätestatud kestust.

Need muudatusettepanekud on meie arvates kõige vajalikumad selleks, et vältida veel ühe sellise nõrga direktiivi vastuvõtmist, mis ei aita meil tagada meeste ja naiste võrdset kohtlemist selles valdkonnas.

Me teame, et härra Cocilovo on Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni nimel esitanud oma tosin muudatusettepanekut, mis puudutavad abistavate abikaasade ja elukaaslaste määramist. Ma olen veidi üllatunud, kuna naiste õiguste ja soolise võrdsõiguslikkuse komisjonis leppisime me – ja ma mõtlen siin kõiki fraktsioone – kokku lähtuda komisjoni ettepanekus sisalduvatest määratlustest, mis on õiguslikult põhjendatud ja kõigile vastuvõetavad ning mille kohaselt tuleb abistavate abikaasade all mõista ka füüsilisest isikust ettevõtjate elukaaslast, keda tunnustatakse liikmesriigi õiguse alusel.

See määratlus on selge ja täpne. Milleks esitada muudatusettepanekuid, mis on ebamäärase ja õiguslikult põhjendamatu? Ma kutsun Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni üles neid muudatusettepanekuid tagasi võtma. Ma oletan, et selle fraktsiooni variraportööri ja härra Cocilovo vahel on aset leidnud mingi arusaamatus. Ma tegelen selle asjaga.

Naiste õiguste ja soolise võrdsõiguslikkuse komisjon on kahjuks vastu võtnud teisegi raporti, mis sisaldab 74 muudatusettepanekut, millest enamikul puudub otsene seos komisjoni ettepanekus esitatud esialgse eesmärgiga ehk raseduse ja sünnituse puhul võimaldatava kaitse aluste tugevdamisega rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja töötervishoiu parandamise teel.

Ma tahaksin teha selgeks, et see direktiiv ei puuduta naissoost füüsilisest isikust ettevõtjaid, naissoost abistavaid abikaasasid ega füüsilisest isikust ettevõtjate elukaaslast. Nende erilist olukorda käsitletakse uue, füüsilisest isikust ettevõtjatest meeste ja naiste võrdse kohtlemise direktiivi raames, mis on eraldi raporti teema.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Edite Estrela, raportöör. – (PT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, kõigepealt tahaksin ma tänada variraportööre, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning õiguskomisjoni arvamuste koostajaid, naiste õiguste ja soolise võrdsõiguslikkuse komisjoni ning Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni sekretariaate, tööturu osapooli, vabaihendusi, eksperte, kes osalesid avalikel kuulamistel Brüsselis ja Lissabonis, komisjoni ja nõukogu esindajaid ning oma assistente. Täna kõiki nende toetuse ja ettepanekute eest.

Minu raportis sisalduvad ettepanekud on niisiis väga suure osalejate arvuga protsessi ja paljude töökoosolekute tulemus; selles protsessis osalesid kõik need, kes on huvitatud sellest, et Euroopa Liidul oleks meie ajale sobiv rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlev direktiiv. Minu muudatusettepanekute peamised eesmärgid on järgmised: esiteks tugevdada naissoost töötajate õigusi raseduse ajal, pärast sünnitust ja rinnaga toitmise ajal; teiseks edendada töö-, pere- ja eraelu ühitamist ning kolmandaks aidata eurooplasi, kes soovivad lapsi saada, ja seeläbi suurendada sündimust.

Seetõttu teen ma ettepaneku pikendada kaitset vallandamise eest 12 kuuni, kaotada kohustus teha öötööd ja ületunnitööd, kui naine ei soovi seda teha, ning vähendada tööpäeva kestust kahe tunni võrra, et naine saaks last rinnaga toita, kaotamata mis tahes tööalaseid soodustusi. Kuid kõige uuenduslikum muudatusettepanek seoses Euroopa Komisjoni ettepanekuga puudutab isapuhkust. Ühenduse õiguses tuleb sätestada jagatud puhkuse põhimõte, et soodustada eraeluliste ja perekondlike kohustuste õiglasemat jaotamist meeste ja naiste vahel ning seeläbi parandada laste elukvaliteeti ja heaolu. Isad peavad olema kaasatud perekondlike kohustuste täitmisel alates lapse sünnist või lapsendamisest. Samuti tuleb võidelda majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste eelarvamustega, mis on seotud õigusega saada isapuhkust, ja muuta mõtteviise.

Kui näiteks Rootsis peetakse meest, kes ei jaga naisega lapsehoolduspuhkust, ühiskonnas halvaks isaks, siis Lõuna-Euroopa riikides on olukord vastupidine: tööandjad ja töökaaslased sunnivad isasid mitte võtma puhkust, millele neil on seaduslik õigus. Seetõttu teen ma ettepaneku, et isadele tuleks tagada kaks nädalat võõrandamatut kohustuslikku isapuhkust, mille vältel neile makstakse 100% nende palgast ja mille tõttu nad ei kaota mingeid töökohaga seotud õigusi. On tõestatud, et perekondlike kohustuste jagamine naiste ja meeste vahel on esimene samm pere- ja tööelu vajalikul tasakaalustamisel. Kuigi naistel on meestega võrdne õigus teha tööalast karjääri, ei saa naised siiski teha väljaspool kodu meestega võrdselt tööd ja kodus kolm korda rohkem tööd.

Pereelu on üks põhjusi, miks töötuid naisi on rohkem kui töötuid mehi. Lisaks tavatsetakse töövestlustel küsida, kas töölesoojija kavatseb abielluda või lapsi saada. Naiste eraelu võetakse luubi alla ja lõpuks jäävad nad kaotajaks, kui näitavad üles loomulikku soovi saada emaks. Emadust ei tohi vaadelda kui probleemi tööandjate või majanduse jaoks. Vastupidi, emaksolemine on ühiskonnale osutatav teenus, sest see võimaldab meil lahendada väikse sündimuse ja rahvastiku vananemise probleemi ning samal ajal tagada sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutlikkus.

Seetõttu on lubamatu, et naisi karistatakse emaksolemise eest. Kuid tõde on sageli selline, et naised ei saa oma karjääri arendada, nad ei saa tavapäraseid tulemuspreemiaid ega osa kasumist ning nad peavad vastu võtma tähtsusetumaid ja kutsealaselt vähem rahuldustpakkuvaid töid. Me peame seda olukorda muutma.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Härra juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed, kõigepealt tahaksin ma proua Estrelat ja proua Lullingit tänada nende raportite eest. Ma hindan nende tööd ja Euroopa Parlamendi toetust komisjoni ettepanekutele, mis sisalduvad eelmisel sügisel töö- ja pereelu tasakaalustamiseks vastu võetud meetmete pakettis.

Nagu te teate, on töö-, pere- ja eraelu ühitamine üks komisjoni prioriteete soolise võrdõiguslikkuse edendamise kavas. Nendele küsimustele keskenduva poliitika edendamine on äärmiselt oluline selleks, et suurendada naiste osalemist tööturul, tulla toime peremudelite muutumise ja elanikkonna vananemisega seotud probleemidega ning toetada meeste ja naiste võrdset kohtlemist. Kõige selle tõttu on minu arvates vaja parandada õigusakte, mis käsitlevad sünnitus- ja lapsehoolduspuhkust. Samuti on väga tähtis parandada füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate naiste seisundit.

Ma olen väga rahul edusammudega, mida on tehtud mõlema õigusakti ettepanekuga, mille komisjon esitas. Samuti teeb mulle heameelt tööturu osapoolte vahel lapsehoolduspuhkuse teemal peetud läbirääkimistel saavutatud edu. Loodan, et mul õnnestub enne suvepuhkust esitada ametlik ettepanek nende kokkuleppe siduvaks muutmiseks. Nüüd tahaksin ma lühidalt rääkida komisjoni eesmärkidest seoses rasedus- ja sünnituspuhkust käsitleva direktiivi muutmisega; need eesmärgid on: edendada emade kõrgetasemelist turvalisust ja tervisekaitset, julgustada naisi saama nii palju lapsi, kui nad soovivad, ning toetada naiste osalemist tööturul. Sellega seoses on komisjoni ettepaneku peamine eesmärk pikendada rasedus- ja sünnituspuhkust 14 nädalalt 18 nädalale, suurenda rasedus- ja sünnitushüvitisi, et naised saaksid katkestada töötamise ja oma laste eest hoolitseda, tundes end seejuures rahaliselt kindlustatuna, ning näha ette suurem paindlikkus, mida tuleks naistele võimaldada seoses sünnitus- ja raseduspuhkuse võtmisega ja tööle naasmisel rakendatavate töötingimustega. Ma tean, et on keeruline kaitset suurendada ning samas tagada, et kõnealused lisameetmed oleksid tööandjatele ja liikmesriikidele majanduslikult vastuvõetavad.

Härra juhataja, austatud parlamendiliikmed, komisjonil on hea meel mitmesuguste Euroopa Parlamendi esitatud muudatusettepanekute üle, mis aitavad seda eelnõud tugevdada või selgitada. Need muudatusettepanekud on: muudatusettepanek 11 demograafiliste suundumuste kohta, muudatusettepanek 25, milles rõhutatakse töö- ja pereelu parema ühitamise vajadust, muudatusettepanek 50, milles liikmesriike innustatakse edendama osalise tööajaga töötamist, muudatusettepanek 35 rasedus- ja sünnituspuhkuse sünnituseelse osa vabatahtlikkuse kohta, muudatusettepanek 53, milles täpsustatakse, et rasedus- ja sünnituspuhkusel viibivatel naistel on õigus saada osa palgatoetusust, ja muudatusettepanek 56 töötajate pensioniõiguste kohta. Komisjon on valmis nõustuma ka mitmete teiste muudatusettepanekutega kas põhimõtteliselt või täies ulatuses.

Mul on hea meel ka muudatusettepaneku üle, mis võimaldab teatud tingimustel käsitleda lapsehoolduspuhkust rasedus- ja sünnituspuhkusena. Seeläbi võetaks arvesse erinevusi liikmesriikide vahel ja nende liikmesriikide nõudeid, kus on välja töötatud perekondlikel põhjustel võetava puhkuse keerukad süsteemid, nagu see on näiteks Põhjamaades. Siiski tahaksin ma vältida olukorda, kus direktiivi 92/85/EMÜ muutmist kasutatakse võimalusena tuua sisse teemasid, mida tuleks käsitleda mõnes teises kontekstis. Minu arvates kahjustaks see komisjoni ettepaneku eesmärgi, mille hulka kuuluvad ennekõike emade parem kaitse ja teiseks toetus naiste osalemisele tööturul.

Seega, ehkki ma toetan täielikult teie ettepanekut isapuhkuse kehtestamise kohta, ei usu ma, et käsitletav direktiiv, mis keskendub emade kaitsele, oleks selle eesmärgi jaoks sobiv vahend. Seetõttu lükkab komisjon tagasi muudatusettepanekud, mis seonduvad isapuhkusega. Vaatamata sellele arvab komisjon, et seda küsimust tuleks tulevikus käsitleda, et saavutada Euroopa tööturu osapooltega lõplik kokkulepe lapsehoolduspuhkuse suhtes.

Mulle meeldis ka Euroopa Parlamendi ettepanek näha ette puhkus lapsendamise korral (muudatusettepanek 44). Idee on hea, kuid sellele vaatamata ei ole direktiivi 92/85/EMÜ muutmine selleks õige tee. Me peame mõistma, et ema, kes lapsendab last, on teistsuguses olukorras. Kuid nagu ka isapuhkuse puhul on komisjon seisukohal, et selle küsimusega tuleks edaspidi tegeleda, eriti seonduvalt lapsehoolduspuhkusega.

Härja juhataja, austatud parlamendiliikmed, komisjonil on hea meel teie ettepaneku üle kehtestada 20nädalane rasedus- ja sünnituspuhkus. See on kooskõlas komisjoni enda ettepaneku loogikaga; komisjoni ettepanek näeb ette mõnel juhul üle 18 nädala pikkuse rasedus- ja sünnituspuhkuse andmise. Siiski on oluline näidata kõnealuse pikendamise mõju komisjoni ettepaneku teistele sätetele. Mis puudutab rinnaga toitmist, siis juhul, kui rasedus- ja sünnituspuhkus kestab 18 nädalat, oleks naistel piisavalt aega oma lapsi rinnaga toita, ilma et nad peaksid oma tööaega kohandama. Seetõttu ma ei toetaks mõtet kehtestada rinnaga toitmiseks tööaja kohandamise õiguslik kohustus. Selle asemel kutsuksin ma pigem liikmesriike üles kaaluma võimalust võtta muid meetmeid, mis võimaldavad naistel toita oma last rinnaga ka pärast 18nädalast rasedus- ja sünnituspuhkust. Mis puudutab rasedus- ja sünnitushüvitisi, siis komisjoni ettepanekus nähakse ette täispalgaga võrdse hüvitise maksmise põhimõte. Tegelikult paljud liikmesriigid juba kohaldavad seda põhimõtet. Komisjoni ettepanekuga võimaldatakse liikmesriikidel määrata selliste hüvitiste piirmäärad. Komisjon ei toeta Euroopa Parlamendi ettepanekut, mille kohaselt teatud aja jooksul tuleks maksta täispalka ning ülejäänud rasedus- ja sünnituspuhkuse ajaks kehtestada teatud maksimumsummad, kuna see võiks ajendada emasid rasedus- ja sünnituspuhkust täies mahus mitte välja võtma. Seetõttu ei soovita komisjon kõnealuste muudatusettepanekute vastuvõtmist.

Komisjon on ka seisukohal, et mõned muudatusettepanekud kas nõrgendavad ettepaneku mõju, toovad sisse liiga palju üksikasju või väljuvad kõnealuse direktiivi kohaldamisalast. See puudutab näiteks muudatusettepanekut 30, mis käsitleb õigust keelduda öötööst. Minu arvates peaks rasedatel või last rinnaga toitvatel naistel alati olema võimalus keelduda öötööst, ilma et nad oleksid kohustatud keeldumist põhjendama. Sama kehtib karistuste kohta. Sellega seoses on komisjoni arvates oluline täpsustada, et hüvitist ei tohiks piirata mingi riiklikul tasandil kehtestatud ülemmääraga. Selle olulise põhimõtte on kehtestatud Euroopa Kohus. Seega ei saa komisjon muudatusettepanekuga 68 nõustuda.

Härja juhataja, austatud parlamendiliikmed, nüüd käsitleksin ma üksikasjalikumalt proua Lullingi raportit. Lubage mul kõigepealt rõhutada, et komisjon peab seda ettepanekut väga oluliseks. Tõepoolest on äärmiselt tähtis parandada füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemisega seotud olukorda, kuna naised on selles valdkonnas alaesindatud, moodustades Euroopa Liidus vaid ühe kolmandiku füüsilisest isikust ettevõtjatest. Samuti on hädavajalik parandada abistavate abikaasade seisundit. Me ei saa leppida praeguse olukorraga, kus korrapäraselt pereettevõttes tegutsevad inimesed on ilma igasuguse sotsiaalse kaitseta.

Mul on hea meel tõdeda, et Euroopa Parlamendi ja komisjoni arvamused kattuvad suurel määral. Seetõttu võib komisjon nõustuda kas täielikult või põhimõtteliselt enamiku raportööri esitatud muudatusettepanekutega: peamiselt muudatusettepanekuga 15, mis käsitleb füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate naiste rasedus- ja sünnituspuhkust, ning muudatusettepanekuga 18, mille eesmärk on võtta uuesti kasutusele direktiivi 86/613/EMÜ artikkel 7 abistavate abikaasade töö tunnustamise kohta. Komisjon võib nõustuda veel paljude muudatusettepanekutega kas täielikult või põhimõtteliselt. Enamik neist muudatusettepanekutest täpsustab komisjoni ettepanekut ja on seega suunatud suurema õiguskindluse saavutamisele.

Ma tahaksin siiski märkida, et komisjon ei saa nõustuda muudatusettepanekuga 14, mis käsitleb abistavate abikaasade sotsiaalset kaitset. Ma saan aru, et see on Euroopa Parlamendi jaoks oluline aspekt. Kuid see muudatusettepanek tekitab teatud probleeme. Eelkõige tähendab komisjoni ettepanekus esitatud vabatahtlikkusel põhinev lähenemisviis olulist edasiminekut võrreldes praeguse olukorraga. Komisjoni ettepanekus on sätestatud – ja see on liikmesriikidele siduv kohustus –, et abistavatele abikaasadele tuleb nende soovi korral tagada õigus samaväärsele kaitse tasemele, mis on füüsilisest isikust ettevõtjatel. Abistavate abikaasade kohustuslikul lisamisel sotsiaalkaitsesüsteemi oleks ka märkimisväärne rahaline mõju. Praeguse majanduskriisi ajal peaksime püüdma tagada, et ettevõtted, eelkõige väikesed pereettevõtted, ei oleks oma tahte vastaselt sunnitud kandma lisakulusid. Seetõttu leian ma, et abistavatele abikaasadele tuleks anda

võimalus valida. Lisaks muudaks see muudatusettepanek nõukoguga kokkuleppele jõudmise tunduvalt keerulisemaks.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et komisjoni seisukoht seoses kummalegi õigusakti ettepanekule lisatud arvukate muudatusettepanekutega on esitatud Euroopa Parlamendile kirjalikult ja lisatakse täiskogu istungjärgu protokollile.

Joel Hasse Ferreira, *tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostaja asendaja*. – (PT) Proua Madeira on püüdnud tagada rasedate ja kõikide fertiilses eas naiste tegeliku võrdsuse seoses töö saamise ja säilitamisega. Daamid ja härrad, naistel tuleb sageli teha valik töö- ja pereelu vahel, eriti seoses emakssaamisega, mis takistab neil tundmast end füüsilise ja vaimse tervise mõttes täisväärtusliku inimesena. Seetõttu peame võtma vastu lähenemisviisi, mis ei kahjusta naiste õigusi ja kaitset ning mis lähtub Euroopa sotsiaalmudelist. Me tahaksime sellesse teemaderingi lisada ka lapsehoolduspuhkuse, mis – nagu me nägime – ei olnud komisjoni valik.

Härra volinik, iga inimene, kes on 18 nädalat töölt eemal, vajab oma töö jätkamiseks eriväljaõpet, et säilitada õiguspärased karjääriväljavaated ja mitte saada oma tööelus kahekordselt karistatud. Seega peame tagama, et nende naiste töö oleks kaitstud 12 kuud, võimaldamaks neil töölenaasmise, väljaõppe ja uue elurütmi tekkimisega seoses oma kodune elu ümber korraldada. Pikendamine kuult kuult 12 kuuni on seega lihtsalt mõistlik. On väga oluline, et kõik liikmesriigid sätestaksid oma õigusaktides füüsilisest isikust ettevõtjate naiste õigused, ning tegemist on niisiis selge poliitilise märguandega, millele me ootame komisjoni vastust.

Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, sünnitamisele järgnev tööaja kohandamine ei peaks olema naiste ainuõigus; ka abikaasal või elukaaslasel kui lapsevanemal peaks olema võimalik seda oma tööandjalt taotleda. See ettepanek on väga tähtis ning liikmesriikide reguleerivad asutused peaksid seda järgima. Lõpetuseks, daamid ja härrad, tahaksin ma öelda, et meie arvates on see lähenemisviis rohkem kooskõlas Euroopa sotsiaalmudeliga, mille poole me püüdleme. Küsimus ei ole üksnes naistes, vaid kogu ühiskonnas.

Luigi Cocilovo, *tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostaja*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma tahaksin aja kokkuvõtte huvides kohe alguses öelda, et ma olen põhimõtteliselt nõus proua Lullingiga, kes oli käsitletava raportiga tegelenud peamise parlamendikomisjoni raportöör.

Teemaks on füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate meeste ja naiste võrdne kohtlemine. On mitmeid muudatusettepanekuid, mis võeti vastu tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis ja mille ma oma fraktsiooni nimel uuesti esitasin. Ma arvan, et mõne neist võib tagasi võtta, kuna need tõepoolest kattuvad peakomisjonis juba vastu võetud tekstidega.

Ka meie soovime vastu võtta muudatusettepanekut 14, mis käsitleb artiklit 6, kuna leiame, et kui abistavate abikaasade või elukaaslaste puhul teha vabatahtlikuks see, mis tavatöötajate puhul on kohustuslik, siis tähendab see väiksemat kaitset ja ukse avamist tingimustele, mis õonestavad komisjoni eesmärki.

Muus osas arvan ma, et me jõuame proua Lullingiga kokkuleppele nõudmises, et komisjoni teksti kõikides lõikudes viidatakse nii abistavatele elukaaslastele kui ka abikaasadele, et ei jääks avatud tõlgendamise võimalusi. Peamise eesmärgi kõrval, millega kõik on nõus, on see siiski ausalt öeldes teisejärguline küsimus.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *õiguskomisjoni arvamuse koostaja*. – (PL) Härra juhataja, nõukogu 1986. aasta direktiivi eesmärk oli kohaldada füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtet, anda abistavatele abikaasadele selgelt määratletud kutsealane seisund ning kehtestada nende õigused ja minimaalsed tagatised. Komisjoni praegune ettepanek ei ole veel piisavalt ambitsioonikas ja see sisaldab vähe siduvaid lahendusi.

Ettepanek, et füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevatel naistel peaks olema võimalus võtta kuni 14 nädalast rasedus- ja sünnituspuhkust, sealhulgas kaks nädalat kohustuslikku puhkust, väärib toetust nagu ka ettepanek anda abistavatele abikaasadele õigus sotsiaalkindlustusele samadel alustel füüsilisest isikust ettevõtjatega.

Ettepanek vabastada füüsilisest isikust ettevõtjad ja eriti abistavad abikaasad kohustusest liituda sotsiaalkindlustussüsteemidega on aga murettekitav. See lahendus ei aita kaasa naiste ja meeste võrdsele kohtlemisele, mistõttu on soovitatav, et direktiividega hõlmatud võrdsete õiguste küsimustega tegelev pädev asutus jälgiks kõnealuse direktiivi nõuetekohast kohaldamist.

Lõpetuseks tahaksin tunnustada mõlemat autorit suurepäraselt koostatud dokumendi puhul.

Maria Petre, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (RO) Ma tahaksin kõigepealt tänada raportöör Estrelat raporti ja selle koostamisel tehtud suure töö eest.

Minu arvates pakub direktiivi 92/85 muutmine lahenduse tõelisele, tõsisele probleemile, mis Euroopal lahendada tuleb. Ma pean silmas nii elanikkonna vananemist kui ka rahvaarvu vähenemist, millest me nii kaua oleme rääkinud. Et Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon peab perekonda üheks põhiväärtuseks, siis kindlasti annab see meile õiguse sellele teemale keskenduva poliitilise meetme väljatöötamiseks; seetõttu oleme ka rahul sellega, mis on tehtud seoses emadust ja emade tervist käsitleva direktiiviga.

Mul oli hea meel siin saalis kuulda, et volinik Špidla toetab rasedus- ja sünnituspuhkuse pikendamist, mis kiideti heaks naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjonis. Ma ei usu, et see oleks seotud naiste võrdse juurdepääsuga tööturule. Samuti oleme kõik teadlikud sellest, et Maailma Terviseorganisatsioon ja UNICEF kinnitavad fakti – mida toetavad teaduslikud argumendid –, et sünnitanud naised vajavad tegelikult 24 nädalat oma töövoime täielikuks taastamiseks.

Minu arvates ei tohi me sundida noori naisi valima koduse elu ja karjääri vahel. Tõepoolest, meie tänane arutelu direktiivi muutmise üle annab aluse töö- ja pereelu tasakaalustamise saavutamiseks. Mul on hea meel isapuhkuse idee sissetoomise üle, isegi kui see ei ole antud hetkel vajalik, sest see võimaldab meil vähemalt saata sõnumi noortele peredele, kes meilt, Euroopa Parlamendilt, midagi sellist ootavad.

Minu arvates on imikute jaoks esimestel elunädalatel väga vajalik, et mõlemad vanemad oleksid kodus. Ma leian ka, et emadus ja isadus on loomulikud asjad elus, ning seetõttu pooldan ma selle teema käsitlemist viisil, mida see väärib, mitte probleemi või tülika asjaoluna. Olles Rumeenia parlamendisaadik ja ema kahele lapsele, kes kahjuks sündisid kommunistliku režiimi ajal, mille all minu kodumaa pidi kannatama, võin kinnitada, et mul on lisapõhjuseid kavandatud meetmete toetamiseks.

Lissy Gröner, *fraktsiooni PSE nimel.* – (DE) Härra juhataja, naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjon on andnud hea panuse sotsiaalse Euroopa tagamisel ning ma tahaksin siiralt tänada mõlemat raportööri, proua Estrelat ja proua Lullingit.

Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni jaoks on selle teema juures eriti tähtsad kaks aspekti, millel ma lühidalt peatuksin. Ühelt poolt on vaja kaasata isad raamstrategiasse, et parandada tasakaalu töö- ja pereelu vahel. Me ei taha – nagu komisjon märgib – 18 nädalast rasedus- ja sünnituspuhkust, sest see on olemas juba peaaegu kõikides Euroopa riikides, välja arvatud Saksamaal ja Maltal. Me tahame minna sammukese edasi ja kehtestada kahenädalase isapuhkuse.

Meie jaoks on tähtis ka see, et mõlemad direktiivid pakuksid samu õigusi ka samasoolistele paaridele. See on oluline direktiivi puhul, mis käsitleb abistavaid abikaasasid ja elukaaslasid. Ma tahaksin ka rõhutada, et kõnealused kaitseüsteemid peavad olema kohustuslikud, sest vastasel juhul ei saavutata soovitud eesmärki.

Tahaksin veel kord tagasi tulla tööandjate väite juurde, nagu oleks ettevõtetal kriisi ajal liiga raske järgida direktiivi, mis näeb ette rasedus- ja sünnituspuhkuse pikendamise. See lihtsalt ei saa nii olla. Saksamaal on meil süsteem, kus ümberjaotusskeemi puhul kulud korvatakse – isegi kuni saja protsendi ulatuses! Seetõttu ma palungi konservatiivide fraktsioonil näidata üles mõistmist ja pooldada meid töötavate emade õiguskaitse parandamisel.

Enne Euroopa Parlamendi valimisi tahame saata inimestele, eriti isadele ja emadele, selge ja kindla sõnumi, et sotsiaalse Euroopa ideed ei hüljata ka kriisi ajal, ning öelda selgelt välja, et meie eesmärk on investeerida inimestesse, tulevastes põlvkondadesse ja demograafilistesse muutustesse. Ma paluksin ka, et volinik Špidla mõtleks isade õigusakti kaasamise üle veel järele ning võitleks koos meiega nõukogus selle nimel, et saavutada edasimineku seoses rasedus- ja sünnituspuhkusega ning töö- ja pereelu parema tasakaalustamisega.

Claire Gibault, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma soovin proua Estrelat tänada tema raporti eest ja kiita selle raporti kvaliteeti.

Oli viimane aeg, et komisjon ja Euroopa Parlament selle küsimuse üles võtaksid. Tingimata on tarvis meetmeid, et kaitsta rasedaid ja naisi, kes on hiljuti sünnitanud või kes toidavad last rinnaga, ning hädavajalik on tagada nende naiste õiguste järgimine. Sellest seisukohast on raport hästi tasakaalustatud: see käsitleb öötöö reguleerimist; kaitset vallandamise eest; sotsiaalkaitse ja töölepingutega seotud õigusi ning nende õiguste kaitset, eriti seoses rasedus- ja sünnitushüvitisega.

Samas ei nõustu ma proua Estrela ettepanekutega kohustusliku isapuhkuse kohta ning rasedus- ja sünnituspuhkuse kestuse kohta. Ei saa eitada, et emadus on ikka veel noortele naistele takistuseks karjääri arendamisel. Seetõttu ei tohi tähelepanuta jätta emade töölenaasmise väga tähtsat aspekti.

Rasedus- ja sünnituspuhkus ei tohi olla naistele karistuseks. Kui rasedus- ja sünnituspuhkus on liiga pikk, siis paratamatult vähenevad naiste võimalused headel tingimustel tööturule naasta. Seepärast on komisjoni ettepanek kehtestada 18nädalane rasedus- ja sünnituspuhkus, millega kaasnevad realistlikud meetmed, suurepärane, sest sellega võetakse arvesse nii töötajate kui ka tööandjate olukorda.

Kui me tahame võidelda diskrimineerimise vastu ja kaitsta naiste õigusi, peame tagama, et naised ei ole sunnitud jätma oma karjääriga lõplikult hüvasti, või kui seda tehakse, siis see on teadlik elustiili valik. Meil tuleb paljastada nii-öelda vaba valiku idee taga olev silmakirjalikkus: sageli on otseseks põhjuseks meeste ja naiste palkade ebavõrdsus ja ebapiisavad lapsehoiuvõimalused.

Ma ei usu, et isapuhkust tuleks selle direktiiviga reguleerida. Kui isapuhkus siiski tahetakse sellesse direktiivi kaasata, peab see olema paindlikum. Parlamendikomisjonis toimunud hääletus kompromissi üle ehk võimaluse üle vähendada isapuhkust neljalt nädalalt kahele nädalale on samm edasi, kuid miks peaks isapuhkus olema kohustuslik?

Ma olen nõus, et isadel peaks olema oma roll, kuid selle põhimõtte ei tohiks hakata enda vastu töötama; kui me tahame, et nii isa kui ka ema olemasolu oleks lapsele kasulik, siis peame säilitama valikuvabaduse. Töö- ja pereelu ühitamine on Euroopa sotsiaalmudelil kesksel kohal ning sedavõrd olulises kultuurilises muutuses tuleks enne selle heakskiitmist vabatahtlikkuse põhimõttel kokku leppida.

Ewa Tomaszewska, fraktsiooni UEN nimel. – (PL) Härra juhataja, see ettepanek, mille eesmärk on pikendada rasedus- ja sünnituspuhkuse minimaalset kestust ning mis sisaldab ka muid eeskirju töö ja pereelu ühitamise hõlbustamiseks, on samm õiges suunas. Me toetame seda ettepanekut, kuigi me ei arva, et sellest piisaks.

Ajal, mil Euroopas valitseb demograafiline kriis, on igasugune toetus perekonnale väärtuslik. Väikelapse, eriti imiku kontakt oma emaga soodustab lapse õiget emotsionaalset arengut. Lapse imetamine on väga tähtis tema immuunsuse ja bioloogilise tervise seisukohalt. Kuid kavandatud muudatus ei ole veel piisav. Lähtudes lähimuspõhimõttest, peaksid kõik liikmesriigid alati otsima paremaid lahendusi.

Samuti tahaksin ma juhtida tähelepanu kahele probleemile. Naiste pensioniõiguste puhul ei võeta tavaliselt üldse arvesse laste eest hoolitsemisele pühendatud aega või tehakse seda ebapiisavalt. Paljulapseliste perede naisi ja emasid diskrimineeritakse nii tööturul kui ka pensionisüsteemis. Meie peaksime seadma eesmärgiks laste eest hoolitsemise tasu kehtestamise.

Raül Romeva i Rueda, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (ES) Härra juhataja, mul on hea meel, et meeste ja naiste võrdõiguslikkust puudutavad küsimused ning eelkõige soolise mittediskrimineerimise küsimused tõstetakse sotsiaalsfääris ja poliitikas üha tähtsamale kohale. Siiski näitavad meie paari viimase nädala arutelud kahe kõnealuse direktiivi muutmise üle, et paljut tuleb veel arutada ja paljusid tuleb veel veenda.

Mina jagan nende inimeste arvamust, kes väidavad, et tegelik võrdõiguslikkus saavutatakse üksnes siis, kui meil õnnestub luua piisav raamistik, mis tagab, et naisi ei diskrimineerita avalikus elus ega tööl, ning kui see raamistik kohustab mehi kandma oma vastutust pereelus ja kodutöodes.

Seda silmas pidades tahaksin ma rõhutada, et kogu Euroopas peaks rasedus- ja sünnituspuhkuse kestus olema vähemalt 24 nädalat, nagu nõuavad Maailma Terviseorganisatsioon ja Euroopa naiste surverühm; ma toonitan ka vajadust liikuda kiiresti paaride ühise ja võrdse vastutuse ning laste kasvatamise koormuse ja kohustuste võrdse jagamise suunas.

Věra Flasarová, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (CS) Daamid ja härrad, proua Lulling on võtnud ette raske, kuid vajaliku ülesande. Enamikus Euroopa Liidu liikmesriikides puudub hooldajatel ja abilistel, eriti abielunaisel või -meestel, õiguslik staatus ja nende tööd ei tunnustata, vaatamata asjaolule, et nende tegevus moodustab rohkem kui 11% füüsilisest isikust ettevõtjate tehtavast tööst Euroopa Liidus. Sellele lisandub veel nende inimeste sotsiaalkindlustuse puudumine. Kui kindlustus jääb vaba valiku küsimuseks, siis paljud inimesed otsustavad mitte maksta kindlustusmaksid, kuna see on kulukas. Tagajärjeks on sageli olukord, kus abistavad inimesed leiavad end elukaaslase lahkumise või surma korral üksi ning ilma igasuguste elatusvahenditeta ja õigusteta saada sotsiaaltoetusi või pensioni. Seetõttu toetan ma ettepanekut muuta sotsiaalkindlustus Euroopa Liidu liikmesriikides kohustuslikuks. Samas tahaksin ma lisada, et kindlustus peab olema nende inimeste jaoks motiveeriv ja seega taskukohane.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Ma tänan proua Lullingit ja proua Estrelat raportite eest, mille nad esitasid, ning olen veendunud, et need raportid aitavad paljusid peresid, kuna kõrvaldavad diskrimineerimise ärivaldkonnas ning seoses rasedus- ja sünnitushüvitistega. Paljud naised abistavad oma abikaasasid äris, kuid praegused sotsiaalkindlustussüsteemid ei taga neile mingit kaitset. Ma toetan süsteemi, mille puhul

pereettevõtetes abistavatele abikaasadele kindlustatakse samasugune kaitse, mis on ette nähtud füüsilisest isikust ettevõtjatele.

Muidugi ei või sel juhul olla tegemist fiktiivse tööga, vaid tööga, mis moodustab osa ettevõtte tavapärasest töökoormusest. Sellise abistamise eest ette nähtud tasu peab olema võrdeline tehtud tööga. Ma olen raportööri ühel meel selles, et me ei toeta vabatahtlikku registreerimist, nagu pakub välja komisjon, vaid hoopis abistava abikaasa õigust olla registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjatega samades sotsiaalkindlustussüsteemides, mis katavad haiguste, invaliidsuse ja pensioniga seotud kulud.

Kavandatud direktiiv on väga vajalik selleks, et kõrvaldada selliste naiste diskrimineerimine, kes osalevad oma abikaasade ettevõtetes ning kes ei saa mingeid sünnitushüvitisi ega pensioni, mistõttu nad sõltuvad teistest või on äärmiselt kaitsetus olukorras. Sellised olukorrad tekivad sageli eelkõige uutes liikmesriikides, kus füüsilisest isikust ettevõtjate äritegevuse puhul puudub siiani korralik planeerimine.

Edit Bauer (PPE-DE). – (HU) Perekond on Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni jaoks põhiväärtus. Muidugi oleme kõik teadlikud praegusest demograafilisest kriisist. Kuigi praegu mainitakse seda vähem, on selle tagajärjed majanduskriisiga võrreldes vähemalt sama tõsised. Seetõttu väärivad emadega seotud tööohutuseeskirjad erilist tähelepanu. Kuid kavandatav direktiiv jagab Euroopa avaliku arvamuse, nagu ka Euroopa Parlamendi seisukohad kaheks.

Ei ole hea mõte laiendada isadele neid tööohutuseeskirju, mis kehtivad ainult rasedate ja imetavate emade suhtes, sest meeste tööohutusalane töökorraldus ei eelda nende isakssaamisega seoses mingeid muudatusi. Kui me lepime kokku laiendada õigusakti õiguslikku alust selliselt, et see hõlmab ka Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklit 137, ja kaasame õigusakti kohaldamisalasse ka lapsehoolduspuhkuse, siis kohalduks lapsehoolduspuhkuse, sealhulgas isapuhkuse suhtes kaks õigusakti. Kui me palusime tööturu osapooltel jõuda kokkuleppele lapsehoolduspuhkust käsitleva direktiivi 96/94/EÜ suhtes, mida mainis ka volinik Špidla, siis miks me üritame mõjutada seda, milline on selle kokkuleppe sisu?

Mõnes riigis on erinevused õigusaktide ja praktika vahel nii suured, et direktiivi muutmine nõuab tõepoolest suurt hoolikust. Ei oleks hea, kui Euroopa Parlament käituks neis aruteludes nagu relevant portselanipoes. Kaitsmisele suunatud õigusakt, mis on halvasti koostatud, võib teha karuteene noorte naiste tööhõive seisukohalt, sest nende töölevõtmisega kaasnevad kulud on meeskolleegeidega võrreldes suuremad.

Anne Van Lancker (PSE). – (NL) Härra juhataja, ma tahaksin proua Estrelat tema suurepärase töö puhul südamest õnnitleda. Euroopa Parlamendi ettepanek pikendada täispalgaga rasedus- ja sünnituspuhkust 20 nädalani, millest kuus võetakse pärast sünnitust, ei ole sugugi õhust võetud. Paljudes riikides on emadele juba ette nähtud 18 nädalat pikem puhkus, mille vältel säilib 80–100% nende töötasust. Seetõttu ei saa ma aru, miks kolleegid Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonist soovivad vähendada Euroopas sihiks seatud kestust napile 16 nädalale.

Neile, kelle arvates on hind liiga kõrge, tahan ma öelda, et naised ei tohi emakssaamise tõttu kaotajaks jääda. Tänapäeval on sageli nii, et naised peavad kasutama teisi lapsehoolduspuhkuse vorme, kuid mitte kõigil pole sellistele puhkusevormidele õigust. Lisaks kaasneb selliste puhkusevormidega palju väiksem tasu ning seega ei saa vähem jõukad naised seda endale lubada.

Daamid ja härrad, meie jaoks on oluline, et see direktiiv, mis käsitleb meeste ja naiste võrdset kohtlemist, reguleeriks ka isapuhkust ning naisega jagatavat rasedus- ja sünnituspuhkust. Lapse eest hoolitsemisega seotud kohustuste õiglane jagamine tähendab seda, et ka isadele tuleb anda lapse sünni korral puhkust. Lugupeetud kolleegid, ausalt öeldes on kaks nädalat väga tagasihoidlik algus, kuid see on oluline neis riikides, kus isadele pole noores peres veel mingit rolli ette nähtud.

Daamid ja härrad, kuna tööturu osapooled ei suutnud isapuhkuse ja lapsendaja puhkuse teemal kokkuleppele jõuda, leiab Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon, et meie kohus on reguleerida see valdkond kõnealuses direktiivis isade ja kasuvanemate kasuks. Olen kindel, et Euroopa Parlamendi enamus toetab meid selles.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Lugupeetud president, volinik, kolleegid. Töö parem ühitamine pere- ja eraeluga on üks kuuest naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhistes määratletud esmatähtsast tegevusvaldkonnast. Teame ju hästi, et Euroopa Liit seisab silmitsi demograafiliste probleemidega, mida iseloomustab väike sündimus ja kasvav eakate osakaal. Kuid probleemi lahenduseks pole kindlasti parim viis see, kui kehtestaksime tööandjale finantssoodustused selle eest, kui nad julgustavad oma naistöötajad lapsi saama.

Parandusettepanekut 22, eriti selle teist osa, ei saa toetada. Emadus ja isadus on põhiõigused, mis on ühiskonna tasakaalu jaoks väga tähtsad. Väga oluline on samuti mõlema vanema osalemine lapse elus ja alates esimestest elukuudest. Kuid ma ei saa nõustuda kohustusliku isapuhkuse kehtestamise sooviga. Sellega teeksimine väikelapse perele karuteene – tavaliselt on isa palk kõrgem. Isapuhkuse regulatsioon peab olema paindlik, ainult sel teel saavutame positiivse tulemi. Lõpetuseks tahaksin tänada proua Estrelat südamega tehtud töö eest.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, proua Lullingi raport füüsilisest isikust ettevõtjate kohta on kõikehõlmav ja ta ise on selles küsimuses juba nii palju ära teinud, et minu arvates ei olegi vaja selle teema kohta enam midagi öelda. Küll aga tuleb juhtida parlamendiliikmete tähelepanu proua Estrela raportile, mida on kahtlemata ajendanud õilis kavatsus naisi kaitsta, kuid on ilmselt ebarealistlik: meie siin, Euroopa Parlamendis, peame end väikesteks jumalateks ja arvame, et suudame oma otsustega oma unistused teoks teha. Probleem on selles, et me ei peaks tegema seda, mida tahame, vaid seda, mis on teostatav ja mis on tõepoolest naiste huvides.

Meil on direktiiv, mis puudutab ainult naisi, sest ainult naised saavad jääda rasedaks, sünnitada ja last rinnaga toita. Niisiis soovime selles direktiivis sätestada meeste õigused, kuigi samas on olemas lapsehoolduspuhkuse kohta teine tööturu osapoolte direktiiv, mis võiks hõlmata mehi nii, nagu tööturu osapooled otsustanud on. Seega ei peaks me ohverdama naiste õigusi sel nende jaoks ainulaadsel eluperioodil, andes teistele õiguse saada kasu sellest, mida naised füüsiliselt kogevad, ja me ei tohiks karistada naisi, sundides neid töölt ülemäära pika puhkuse tõttu eemale jääma: see ei oleks ühegi tööandja huvides ja tööandjad võtaksid sel juhul naisi tööle alles siis, kui nad on 40aastased.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Mõned teemad on Euroopa Liidu institutsioonidele olulised, teised aga vähem tähtsad. Olulisi küsimusi arutatakse võimalikult suure osalejate arvu ja avalikkuse tähelepanuga üritustel – või siis vähemalt otsitakse ja pakutakse lahendusi sellistel üritustel. Paraku tuleb tõdeda, et naiste õigused ei ole kuulunud selliste teemade hulka.

Hoiakut, et soolise võrdsuslikkuse küsimuste lahendamine on teisejärguline, jagavad Euroopa Parlamendi konservatiividest liikmed, Euroopa Komisjon ja liikmesriigid, ehkki erineval määral. Kuna see on Euroopa Parlamendi selle ametiaja viimane täiskogu arutelu sellel teemal, peame me tunnistama, et Euroopa Parlament on kahtlemata olnud see Euroopa institutsioon, kes on võtnud naiste, sealhulgas rasedate ja naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate õigusi ja sotsiaal-majanduslikku seisundit kõige tõsisemalt.

Me oleme püüdnud õigusaktide ja omaalgatuslike raportite kaudu praktikas rakendada mõnda aluslepingutes juba sätestatud põhimõtet, et tuua niinimetatud nähtamatud rühmad avalikkuse tähelepanu alla. Paraku oleme selliseid teemasid kõige sagedamini arutanud hilistel öötundidel või kohe pärast lennujaamast saabumist. Rääkida tuleb ka poliitilise tahte puudumisest. See on täiesti ilmne, kui tegemist on meie koostatud vajalike ja kauaoodatud õigusaktide rakendamise ja jõustamisega. Viivitamine ja ebapiisav jõustamine on liikmesriikides tavapärased nähtused.

Me kutsume Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles mitte kasutama kriisi ettekäändena selleks, et eirata teisi tähtsaid küsimusi – küsimusi, mis on seotud nii käsitletavate kui ka juba kehtivate Euroopa õigusaktide kohaldamisega kõnealuses valdkonnas. Naiste ja nende õiguste ohverdamine mingite väidetavate majandushuvide nimel viib sotsiaalse taandarenguni. Ma ei tea, kas naised on inimkonna tulevik, kuid üks asi on kindel – meie ühiskonna tulevik sõltub naistest ja nende tervisest.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Härra juhataja, Maailma Terviseorganisatsiooni teadusuuringute tulemuste järgi on 16 nädalane rasedus- ja sünnituspuhkus liiga lühike ning soovitakse koguni 24 nädalast puhkust. Komisjon on Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni eeskujul teinud ettepaneku 18 nädalase puhkuse kohta. Euroopa Parlament on otsustanud 20 nädala kasuks, kuigi meie fraktsiooni ja Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni seisukohtade vahel on endiselt üks väike erinevus: meie pooldame 16 nädalast puhkust, millele lisandub veel neli nädalat, ning sotsiaaldemokraatide fraktsioon soovib 20 nädalast puhkust. Ma võin põhimõtteliselt 20 nädalaga nõustuda.

Teiseks tahtsin ma rääkida lapsehoolduspuhkusest, isapuhkusest ja lapsendaja puhkusest. Ka mina olen väga selle poolt, et isad oleksid kaasatud lapse eest hoolitsemisse esimestel nädalatel pärast lapse sündi, kuid me kõik teame, et seda ei saa reguleerida kõnealuse direktiiviga, ja ma tahaksin tänada volinik Špidlat selle eest, et ta seda selgitas. Lõppude lõpuks käsitleb see direktiiv töötervishoidu ja tööohutust ning mitte lapsehoolduspuhkust. Tegemist on erinevate süsteemidega, mis tuleb välja töötada koostöös tööturu osapooltega.

Kolmandaks mainiksin ma naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate ja abistavate abikaasade rasedus- ja sünnituspuhkust. Ma leian, et proua Lulling on selles küsimuses ära teinud suurepärase töö.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Emadele pühendatud direktiivi muudatuste käsitlemine on praegusel ajahetkel väga mõistlik, sest see võimaldab meil näidata vastutustunnet ühiskonda mõjutavate teatud probleemide lahendamise eest ning lisaks mõelda selle vastutuse puhul eelkõige Euroopa tulevikule. Proua Estrela raport toob uue mõtlemisviisi sellesse, kuidas me kanname hoolt emade, rasedate, imetavate emade ja lastevanemate eest üldiselt. On erakordselt tähtis, et ka isad oleksid kaasatud laste kasvatamisse. See tugevdab perekonna rolli. Kasutagem seda selleks, et taastada tasakaal, mis on tähtis laste kasvatamisel nende esimestest eluaastatest peale. See täiendab kõiki meie teisi otsuseid, mis on seotud Euroopa Liidu diskrimineerimisvastase poliitikaga.

Äärmiselt oluline on tagada rasedate turvalisus ja ohutus nii perekonnas kui ka tööl. Me peame tagama ka võrdsed võimalused saada tööd, nägema ette paindliku tööaja ja spetsiifilised tervishoiuteenused ning jõustama õigusaktid täies ulatuses. On lubamatu, kui naine ei saa tööd, sest ta on rase ning läheb peagi rasedus- ja sünnituspuhkusele. Me peame tagama, et rasedus- ja sünnituspuhkusel olevad naised saavad automaatselt osa muudatustest, mis tehakse nende puhkusel olles.

Minu kodumaal Bulgaarias on emadusega seotud õigusaktid naistele väga soodsad, naised saavad olla pikka aega tasustatud rasedus- ja sünnituspuhkusel ning valida teiste võimaluste vahel. Valikuõiguse ja -võimaluste ning perekondlike kohustuste ja karjääri kombineerimine on hea praktika, mida võib soovitada kõikidele liikmesriikidele. Tegelikult moodustab see osa seostatud poliitikast, mis käsitleb naiste ja meeste võrdset kohtlemist.

Christa Kläß (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, tervishoiuvaldkonna õigusaktid kuuluvad selgelt liikmesriikide pädevusse. Euroopas on sätestatud rasedus- ja sünnituspuhkusega seotud miinimumnõuded. Liikmesriikides õigusaktid on väga erinevad ja neid ei saa omavahel võrrelda. Mõnedes riikides makstakse rasedus- ja sünnitushüvitisi maksutuludest. Teistes riikides, näiteks Saksamaal, makstakse neid hüvitisi tervisekindlustusandjate kaudu ja suurima osa kuludest kannavad ettevõtted. Rasedus- ja sünnituspuhkuse kestus ja selle vältel makstavad hüvitised on erinevad. Kuid kõikidel juhtudel on emadel tervisekindlustus, mis kehtib ka pärast rasedus- ja sünnituspuhkuse lõppu.

Te ajate siin kaks asja omavahel segamini: rasedus- ja sünnituspuhkus ning lapsehoolduspuhkus on kaks eri asja, nagu märkis ka volinik Špidla. Ma sooviksin teada, kas näiteks Saksamaal ette nähtud rasedus- ja sünnituspuhkuse ning lapsehoolduspuhkuse kogukestus vastaks uue direktiivi nõuetele. Rasedus- ja sünnituspuhkuse pikendamine, mille puhul on tähelepanu keskmes ema tervis, ei ole alati naistele kasulik. Ettevõtted võtavad naisi vähem tööle, kuna mehed ei lähe rasedus- ja sünnituspuhkusele.

Pealegi ei aita rangem õiguslik kaitse vallandamise vastu uue töökoha otsinguil. Me peame muu hulgas tagama ka seda, et naistel on võimalik leida tööd meestega võrdsetel tingimustel. Sellega seoses kutsutakse ettevõtteid üles aitama tagada perekeskset töökeskkonda.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Minu kodukandis öeldakse, et lapsed on meie suurim varandus, sest nad on meie tulevik. Kahjuks tundub, et meie, eurooplased, ei ilmuta mingit huvi selle varanduse suhtes ning seetõttu satub ohtu Euroopa kultuur ja identiteet.

Mul on hea meel proua Estrela raporti üle, sest selle eesmärk on tagada parim võimalik hoolitsus rasedate ja emade tervise eest. See tähendab samas ka laste paremat tervist ja vähem probleeme laste kasvades. Mõnedes Euroopa Liidu vähem jõukates liikmesriikides on rikkamate lääneriikidega võrreldes naistele ette nähtud palju pikem rasedus- ja sünnituspuhkus. Minu arvamus on, et Euroopa Parlament peaks toetama võimalikult häid lahendusi nii emade kui ka laste jaoks. Lastel arvelt säästmise on kõige halvem viis tulevikku investeerida.

Meie, naised, tahame olla emad, kuid samal ajal tahame muidugi kanda hoolt oma sotsiaalkindlustuse eest selles ebakindlas maailmas ja ajal, mil püsivale abielule ei saa tugineda. Pere- ja tööelu ühitamine peaks olema meie kõige olulisemaks küsimuseks Euroopa demograafiliste probleemide lahendamisel.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Härra juhataja, ma tahan rääkida proua Estrela raportist, mis käsitleb rasedate tööohutuse ja töötervishoiu parandamist. See moodustab väikese osa meie ühiskonna põhiõiguste ja väärtuste – emaduse ja isaduse – kaitse edendamisest.

Oma fraktsiooni, Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni nimel nõudsin ma emaduse ja isaduse suuremat kaitset, täpsemalt 22 kuud puhkust, mille vältel palk säilib täies ulatuses. Raportis tehakse ettepanek üksnes 20 kuu kohta ja mitte kogu selle ajavahemiku jooksul ei

ole tagatud täispalk. Seetõttu ma ei mõista, miks Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon ei taha isegi sellega nõustuda.

Me peame toetama seda väikest edusammu, mida raportis soovitatakse, et edendada naiste, laste ja perede õigusi. Sellest ei piisa, kui me lihtsalt ütleme, et kaitseme neid õigusi. Me peame nende õiguste kaitsmisel ja edendamisel väikeste sammude kaupa edasi liikuma.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Emadus on suurim ime, millega jumal naisi on õnnistanud. See ei tohiks olla aluseks naiste diskrimineerimisele, vaid – vastupidi – ühiskond peaks seda hindama nii naiste aktiivse elujärgu ajal kui ka vanaduses.

Kuid samas peame olema realistlikud, sest ka headest kavatsustest kantud ettepanekud võivad mõnikord tekitada probleeme. Euroopa Liidu liikmesriikidel on erinevad sotsiaalsüsteemid. Skandinaavia riigid on selles valdkonnas kaugele arenenud, kuid uued EL 12 riigid peavad veel teistele järele jõudma ning neil oleks seega tõenäoliselt väga raske kehtestada ühtlustatud eeskirju, mida võidakse kogu Euroopa Liidu jaoks vastu võtta.

Vaatamata sellele, et proua Estrela raport toob direktiivi eelnõusse väga positiivseid muudatusi, on seal ka mõned vastuolulised punktid, mis minu arvates ei peaks selles raportis sisalduma ja mis tuleks välja jätta, nagu volinik Špidla juba mainis.

Minu fraktsiooni, Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni muudatusettepanekud käsitlevad mõnda neist punktidest, näiteks rasedus- ja sünnituspuhkuse kestust ja hüvitise suurust, pikendusi enneaegse sünnituse, mitmike sünnitamise ja rinnaga toitmise puhul, vaba aega rinnaga toitmiseks ning naiste tööalaseid õigusi pärast rasedus- ja sünnituspuhkust tööle naasmisel. Loodan, et need muudatusettepanekud võetakse hääletusel vastu.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) On ilmselge, et me peame tunnistama vajadust tõhusamalt rakendada võrdse kohtlemise põhimõtet FIEna tegutsevate meeste ja naiste ning neid abistavate abikaasade suhtes.

Kahjuks ei moodusta abistavad abikaasad ühtset suurt sihtrühma ja enamuses liikmesriikides ei ole reguleeritud ei nende staatust ega ei tunnustata ka nende tööd. Neil puudub sotsiaalkaitse, nende vaesusrisk on kõrge, täielikult lindpriiks muutuvad nad sotsiaalkaitselisest aspektist lahutuse korral.

Seega leian, et liitumine sotsiaalkaitsesüsteemiga tuleb muuta abistavate abikaasade suhtes kohustuslikuks ning kehtestada minimaalsete tagatiste raamistik.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Härra juhataja, austatud parlamendiliikmed, ma tahaksin tänada teid selle arutelu eest, mille kestel on meie ettepanekut käsitletud paljudest erinevatest vaatenurkadest. Ma leian, et kõikidel ettepanekutel ei ole vajadust peatuda. Enamik põhjendusi on üsna selged, nagu ma märkisin ka oma avasõnavõtus. Siiski oli kaks ettepanekut, mis kerkisid korduvalt esile ja mida käsitleti mitmest eri vaatenurgast. Esimene neist oli isapuhkuse küsimus. Ma tahaksin selgelt välja öelda, et kuigi ma pooldan isapuhkust, olen ma endiselt veendunud, et emade tervise kaitseks kavandatud direktiiv ei ole sobiv vahend selle konkreetse põhimõtte käsitlemiseks. Oma avasõnavõtus ütlesin, et tööturu osapooled on jõudnud kokkuleppele lapsehoolduspuhkuse suhtes ja et oleks loogiline lisada isapuhkuse võimalus sellesse kokkuleppesse. Nii et minu arvates on olemas teisigi vahendeid peale selle direktiivi. Teine küsimus, mida mainiti, oli muudatusettepanek 14 kohustusliku kindlustuse kehtestamise kohta. Seoses sellega tahaksin ma lisada, et kuigi ma mõistan põhjendusi, arvan siiski, et ei ole õige nii radikaalset sammu astuda, eelkõige seetõttu, et see ohustaks tõsiselt võimalust jõuda kompromissile. Teisalt tahaksin ma rõhutada, et meie esitatud ettepanekud on suur samm edasi, kuna mõnes riigis ei ole praegu võimalik isegi vabatahtlikult sellise süsteemiga liituda. See tähendab, et nüüd kehtestatakse uus kohustus. Minu arvates on see tüüpiline näide alt üles suunatud ühtlustamisest.

ISTUNGI JUHATAJA: RODI KRATSATSAGAROPOULOU

asepresident

Astrid Lulling, raportöör. – (FR) Proua juhataja, mul on kahju, et volinik ei poolda minu raporti kõige tähtsamat muudatusettepanekut, mida toetavad kõik fraktsioonid ning milles nõutakse, et abistavatel abikaasadel ja tunnustatud partneritel peab olema füüsilisest isikust ettevõtjatega võrreldes samasugune õigus sotsiaalsele kaitsele ja seda kohustuslikus korras, mitte ainult nende endi taotlusel. Kogemused näitavad, et kui nad ei ole kohustatud tasuma sotsiaalkindlustusmaksed, siis nad ei tee seda – selsamal kahetsusväärsel põhjusel, mida mainis härra volinik – kulude tõttu.

Muidugi maksab sotsiaalne kaitse raha, nii füüsilisest isikust ettevõtjate kui ka palgatöötajate puhul. Soov säästa raha sotsiaalkindlustusmaksete arvelt on suur viga, mida tuleb vältida.

Muidugi juhul, kui liikmesriigis ei ole ette nähtud füüsilisest isikust ettevõtjate sotsiaalset kaitset, siis ei saa me nõuda, et see tehtaks kohustuslikuks nende elukaaslastele. Kuid elukaaslastel peaks olema õigus seda taotleda. Ma teen selle kohta suulise muudatusettepaneku kooskõlas härra Cocilovoga.

Lubage mul lisada paar sõna emaduse kaitse kohta, sest meie seisukohta on väga valesti mõistetud. Kui me soovime emade kaitset rasedus- ja sünnituspuhkuse pikendamise kaudu tugevdada, siis ei tohi me unustada, et kui me pikendame seda puhkust 18 nädalani, millest ainult kolmandik langeks kokku kohustusliku kuue nädalaga, mis tuleb võtta pärast lapse sünni, läheks see vastuollu ema ja lapse tervise parema kaitse eesmärgiga.

Seetõttu oleks meie arvates parimaks lahenduseks kuus kohustuslikku nädalat ja pikendamine 20 nädalani mitmike sünni ja rinnaga toitmise puhul. Ärgem unustagem tööle saamise ja edutamise probleeme, millega lapsesaamise eas naised juba praegu silmitsi on.

Mis puudutab seda eluperioodi, siis on mõttetu soovida, et isad peaksid võtma samasugust puhkust nagu rasedad naised. Muidugi, proua juhataja, Euroopa meeste seas suurenev viljatus on murettekitav, kuid minu arvates ei ole see nii suur probleem kui jätkuv ebavõrdsus meeste ja naiste perekondlike kohustuste jagamisel, kusjuures just selle ebavõrdsuse tõttu otsustavad paljud naised lapsi mitte saada. Pealegi ei lahenda me Euroopa demograafilist probleemi ülemäärase kaitse abil, sest see paneb naised üksnes halvemasse olukorda töö saamisel.

Edite Estrela, raportöör. – (PT) Proua juhataja, volinik, ma olen vapustatud komisjoni seisukohast minu ettepaneku suhtes, mis puudutab isapuhkust. See on konservatiivne ja vastuvõetamatu seisukoht, mis ei ole tegelikkusega kooskõlas.

Volinik, ma ei rääkinud mitte lapsehoolduspuhkusest, vaid isapuhkusest. Need on kaks väga erinevat asja.

Kui isapuhkus ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, siis miks on komisjon teinud ettepaneku õigusliku aluse laiendamise kohta ja miks ei põhine see direktiiv üksnes artiklil 137, mis on seotud tervise kaitsega? Miks on komisjon sisse toonud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 141, mis käsitleb meeste ja naiste võrdsete võimaluste edendamist?

Härra volinik ning Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni liikmed, emadus ja isadus on ühiskonna jaoks väga olulised väärtused, mida tuleb austada ja ühiselt käsitleda. Just selles direktiivis tuleb ühiselt käsitleda isapuhkust ning rasedus- ja sünnituspuhkust. Me peame mõtlema lastele, lugupeetud volinik. Me peame mõtlema laste heaolule, sest kui ema ja isa lapsi juba varasest east toetavad, siis võib nende füüsiline ja vaimne areng tunduvalt parem olla.

Lisaks, härra volinik, te ei saa olla mitteteadlik sellest, et isapuhkus on juba ette nähtud paljude liikmesriikide õigusaktides. Kas komisjon üritab tõepoolest sulgeda silmi tegelikkuse ees, mis liikmesriikides juba eksisteerib?

See seisukoht üllatab mind väga, härra volinik. Just seetõttu, et Euroopa institutsioonid eiravad tegelikkust, on inimesed neist võõrandunud. Just seetõttu osaleb valimistel nii vähe inimesi.

Me peame andma oma kodanikele põhjuse valida minna. Seega, härra volinik, me peame võtma vastu õigusakti, mis neid aitab. Kui inimesed näevad, et Euroopa Parlamendis vastu võetavad otsused parandavad nende elu, on neil kindlasti rohkem põhjust järgmisel kuul valimistel osaleda.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 6. mail kell 12.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Zita Gurmai (PSE), kirjalikult. – Ka kriisi ajal peab võrdne kohtlemine olema poliitilises päevakorras olulisel kohal. Naised kannatavad praeguse kriisi tõttu pikas perspektiivis ning neid tabab teine koondamislaaine. Nad peavad toime tulema oma ebastabiilse sotsiaalse ja majandusliku olukorraga ning suureneva koormusega rahateenimise ja hooldemiskohustuste ühitamisel. Sellises olukorras ei tohi me lubada naistelt nende õigusi ära võtta.

Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine on naiste jaoks väga tähtis võimalus, sest see võib olla suureks abiks tööpuuduse vältimisel või töö- ja pereelu paremal tasakaalustamisel. See annab naistele tõhusa vahendi

anda oma panus majanduse arengusse. Naistel peaksid olema võrdsed võimalused tegutseda füüsilisest isikust ettevõtjana ja asutada äriühinguid; rasedus- ja sünnituspuhkuse süsteemidega tuleks tagada, et need oleksid naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatele sama kasulikud kui palgatöötajatele. Kõige selle kõrval tuleb äärmiselt tähtsaks pidada ka rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate naiste ohutust ja tervist.

See aitab Euroopal mitte kaotada naiste andeid ja osalemist tööturul ning aitab lisaks kaasa ka praeguse keerulise demograafilise olukorra lahendamisele ning laste tervisega seotud füüsilise, emotsionaalse ja vaimse arengu tagamisele.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Sotsiaaldemokraadi ja emana toetan ma käesolevat direktiivi, kuna see käsitleb järgmisi küsimusi: rasedate, hiljuti sünnitanud ja last rinnaga toitvate naiste tervis ja ohutus; võrdne kohtlemine; õigus naasta samale või sellega võrdväärse tööle; õigus arendada karjääri; puhkusega ja töölepingust tulenevate õigustega seotud eeskirjad ning suurem rahaline toetus rasedus- ja sünnituspuhkuse ajal.

Praegu ulatub rasedus- ja sünnituspuhkuse kestus liikmesriikides 14 nädalast 28 nädalani. Mõnel juhul võib see puhkus kesta koguni kuni 52 nädalat, kuid hüvitis katab ainult osa sellest. Seetõttu leian ma, et võimalus pikendada rasedus- ja sünnituspuhkuse kestust ning suurendada sel ajavahemikul makstavat hüvitist on asjakohane viis naiste tervise ja ohutuse parandamiseks ning naiste töö ja pereeluga seotud kohustuste tasakaalustamise hõlbustamiseks; nii edendame ka meeste ja naiste võrdseid võimalusi tööturul.

Stressirohked tingimused töökohal võivad mõjutada rasedate ja hiljuti sünnitanud naiste vaimset seisundit. Seetõttu peame lähtuma ennetavast lähenemisviisist, mis tagab piisava riskide hindamise töökohal.

17. Tööaja korraldus (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on lepituskomitees osalenud Euroopa Parlamendi delegatsiooni juhi avaldus tööaja korralduse kohta [2004/0209(COD)].

Mechtild Rothe, lepituskomitees osalenud Euroopa Parlamendi delegatsiooni juht. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, nagu te teate, siis tööaja direktiivi käsitlev lepitusmenetlus ebaõnnestus. Sellisel juhul tuleb kodukorra artikli 65 lõike 5 kohaselt esitada lepituskomitees osalenud Euroopa Parlamendi delegatsiooni juhil täiskogus avaldus. Seetõttu esitan ma nüüd lühikese avalduse tööaja direktiivi käsitlevate läbirääkimiste protsessi kohta.

Pärast mitut kolmepoolset arutelu ja kolme lepituskomitee koosolekut sai viimasel koosolekul veidi pärast keskööd ja veidi enne tähtaja lõppu selgeks, et kokkulepet ei ole võimalik saavutada. Euroopa Parlamendi delegatsioon oli eelnevalt ülekaalukalt – 15 poolthäälega, vastuhääli ei olnud ja erapooletuid oli viis – otsustanud mitte toetada komisjoni viimaseid lepituspüüdlusi. Seda ettepanekut ei saanud pidada millekski, mis viib tõelise kompromissini. Selle lükkas tagasi ka alaliste esindajate komitee, mille koosolek toimus kõrvalruumis. 29. aprilli 2009. aasta kirjas teavitasiid kaks lepituskomitee kaasesimeest Euroopa Parlamenti ja ministrite nõukogu, et ühise teksti suhtes ei olnud võimalik EÜ asutamislepingu artikli 251 lõikes 5 sätestatud tähtaja jooksul kokkulepet saavutada.

Mul on väga kahju, et kahel institutsioonil ei õnnestunud ühist keelt leida. Kui me aga vaatame kolme punkti, mis kuni lõpuni lahenduseta jäid – nädala tööaja erandid, valveaja tingimused ja mitu lepingut töötaja kohta –, siis olid seisukohad nii erinevad, et niisuguse kokkuleppe saavutamine, mis oleks olnud kooskõlas Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2008. aasta resolutsiooniga, ei olnud võimalik.

Nõukogu ei taganenud sammugi oma seisukohast just tööaja erandite küsimuses. Euroopa Parlament pakkus välja mitu kompromissi, mis oleks võimaldanud tööandjatel toimida tööaja suhtes tunduvalt paindlikumalt. Parlament oli iseäranis koostööaldis valveaja tingimuste küsimuses, sest enamik liikmesriike – kõnealusel juhul üheksa – kasutab tööaja erandit üksnes valveaja suhtes. Nõukogu blokeeriv vähemus hoidus aga igasugustest püüdlustest teha siinjuures erand. Ei nõustunud isegi soovitusel tööaja erandite lõpetamise kohta.

Käsitledes valveaja teemat, siis Euroopa Ühenduste Kohus on teinud selgeks, et valveaeg on tööaeg. Isegi valvekorra tegevusetut aega ei saa pidada täielikult või osaliselt puhkeajaks, nagu nõukogu nõudis. Ka parlamendi delegatsioonile oli selge, et valveaeg on vajalik juhtudel, kui töö jätkumine on nõutav. Nõukogu ei olnud valmis selle piiranguga nõustuma. Mis on selle tagajärg? Kui ettekandja istub tühjas restoranis, siis peetakse seda tegevusetuks valveajaks, mida tasustatakse mõistagi erinevalt. Nii ei tohi see olla! Suhtudes teemasse paindlikult, toetas Euroopa Parlament ka ettepanekut, et maksimaalne tööaeg oleks 48 tundi töötaja,

mitte lepingu kohta. Selles küsimuses ei saanud me nõustuda isegi sellega, et see põhimõte oleks pandud kirja põhjendusse.

Euroopa Parlamendi delegatsioonile oli selge, et kompromissi mittesaavutamine on parem kui halb kompromiss töötajate arvelt. Parlament esitas nõukogule palju ettepanekuid, kuni tundsi, et olime saavutanud viimase piiri. Üks osa nõukogust ei olnud aga valmis minema mitte mingisugusele kompromissile. Samuti arvan, et mõne küsimuse kohta oleks komisjon võinud esitada ettepanekuid, mis oleks tasakaalustanud veidi rohkem nõukogu ja parlamendi vaateid.

Euroopa Parlament on praeguse koosseisu ametiajal võtnud kaasotsustamismenetluse raames vastu 389 õigusakti. Nendest 24 viidi lõpule kolmandal lugemisel pärast edukat lepitusmenetlust. See näitab selgelt, et kaks institutsiooni on valmis üksteisega koostööd tegema. Esimest korda pärast Amsterdami lepingu jõustumist ei õnnestunud lepituskomitees tööaja direktiivi suhtes kokkulepet saavutada. Ma loodan, et uus komisjon esitab peagi uue ettepaneku, mille suhtes loodetavasti üksmeel leitakse.

Lõpetuseks soovin tänada iseäranis lepituskomitee sekretariaati suurepärase koostöö eest.

Michal Sedláček, nõukogu eesistuja. – (CS) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, eesistujariigi Tšehhi nimel soovin ma teavitada teid nõukogu seisukohast tööaja direktiivi läbivaatamise kõneluste lõppemise kohta. Nagu te kindlasti teate, kulus nõukogul neli pikka aastat selleks, et arutada kõnealuse direktiivi muutmist, enne kui jõudis sisu suhtes ühisele seisukohale – seda tehti pärast äärmiselt keerulisi läbirääkimisi.

Liikmesriikide kvalifitseeritud hääleteenamusega lepidi kokku, et peamine vaidlusalune teema – tööaja erandid – jääb direktiivi alles, kuid erandite tingimused määratletakse väga täpselt; selle tulemusel piiratakse märkimisväärselt nende rakendamist. Nõukogu soovis näiteks vähendada maksimaalset iganädalast tööaega tööaja erandite kasutamise korral 78 tunnilt 60 või 65 tunnini ning tegi ettepaneku keelustada erandite kasutamine töölepingu allkirjastamise korral või piirata tööaja poolt eranditingimustel töötamise kohta antud nõusoleku kehtivust ühe aastaga. Nõukogu tahtis küll piirata erandite kasutamist liikmesriikides, kuid tema peamine eesmärk oli suurendada nende töötajate kaitset, kes töötavad eranditingimustel. Nõukogu pidas seda direktiivi eelnõud hästi tasakaalustatud dokumendiks, millega parandatakse töötajate kaitset, ning lootis, et ka Euroopa Parlament nõustub sellega ja kiidab selle teisel lugemisel heaks.

Alates eelmise aasta detsembris toimunud hääletusest on eesistujariik Tšehhi olnud täiesti teadlik kahe institutsiooni erinevatest hoiakutest direktiivi eelnõu suhtes, kuid ei pidanud läbirääkimismenetlust kahe institutsiooni vahel maine eest võitlemise küsimuseks. Selle asemel võttis nõukogu omaks pragmaatilise, mitteideoloogilise ja realistliku lähenemisviisi, arvestades sealjuures Euroopa tööturu tegelikku olukorda. Vaieldamatu tõsiasi on see, et tööaja erandeid kasutab praegu 27 ELi liikmesriigist 15. Alates selle aasta jaanuarist, kui Tšehhi Vabariik võttis eesistumise üle, oleme püüelnud väga intensiivsete kõneluste poole kõikidel tasanditel, et leida võimalus saavutada kompromiss Euroopa Parlamendiga. Liikmesriikide esimene kohtumine sellel teemal toimus 13. jaanuaril Prahas. Tänapäeval on toimunud vähemalt kaheksa mitteametlike kolmepoolsete kõneluste vooru ning vähemalt kolm ametlikku läbirääkimiste vooru. Siinjuures soovin ma tänada komisjoni ja eriti volinik Špidlat asjatundliku abi eest ja konstruktiivse lähenemisviisi eest, et leida võimalik kompromiss direktiivi sõnastuses. Nõukogu oli valmis saavutama kokkulepet ja kompromissi ühise seisukoha suhtes, kuid sellest hoolimata üksmeeleni ei jõutud. Viimase nelja kuu jooksul on eesistujariik Tšehhi pidanud väga aktiivselt ja vastutustundlikult kõnelusi Euroopa Parlamendiga ning esitanud parlamendile palju kompromissilahendusi direktiiviga seotud mitmesugustel teemadel, et leida lõplik lahendus, mis oleks vastuvõetav nii nõukogule kui ka Euroopa Parlamendile.

Praegu võin ma öelda, et nõukogu tegi Euroopa Parlamendi nõudmiste täitmiseks palju mõõndusi, kuid parlamendile nendest ei piisanud. Nõukogu oli näiteks valmis loobuma ühisest seisukohast ning toetama parlamendi arvamust, mille kohaselt on kogu valveaeg tööpoolest tööaeg. Nõukogu tegi ka mõõndusi töö- ja pereelu ühitamist käsitleva arutelu ajal seoses täiendava päevase puhkeaja andmise tähtajaga ja kõrgetasemeliste töötajate määratlusega ning ma võiksin esitada näiteid veelgi. Nõukogu soovis jõuda parlamendiga kokkuleppele tööaja erandite põhiküsimuses ning oli valmis parlamendi nõudeid rahuldama ja nõustuma tema teiste ettepanekutega, näiteks keelata erandite kasutamine katseajal ja kaotada tööaja erandite puhul ära maksimaalse iganädalase tööaja nõue, ehkki me loomulikult saime aru, et see oleks vastuolus töötajate huvidega. Me olime isegi valmis nõustuma ideega eranditingimustes töötatud tegelike töötundide ülesmärkimise kohta. Euroopa Parlament ei tulnud aga isegi poolele teele vastu, et nõustuda nõukogu seisukohaga.

Eesistujariigi Tšehhi nimel võin ma öelda, et mul on tõepoolest kahju, et Euroopa Parlament ei soovinud kompromissile minna ega nõustuda läbivaadatud direktiiviga, mida on nii liikmesriigid kui ka Euroopa Liidu

kodanikud oodanus viis pikka aastat. Läbivaadatud direktiivis kokkuleppele jõudmine oleks aidanud suurendada töötajate kaitset, lahendada valve- ja puhkeaja probleemi ning vähendada järk-järgult tööaja erandite kasutamist liikmesriikides. Kuid läbirääkimiste komitees osalenud Euroopa Parlamendi liikmed ei tahtnud nendest ettepanekutest kuulda. Nad keeldusid neid vastu võtmast samamoodi, nagu nad keeldusid nõustumast nõukogu ettepanekutega ja komisjoni pakutud kompromissiga, taotledes selle asemel oma ideoloogilise seisukoha kehtestamist. Kuna Euroopa Parlament ei olnud valmis võtma arvesse nõukogu olukorda ega praeguseid tegelikke olusid, jääb jõusolev direktiiv kehtima. Tööaja erandite kasutamist ei kitsendata, järelevalvemeetmeid ei kehtestata ning töötajad peavad jätkuvalt töötama kuni 78 tundi nädalas. Tõenäoliselt põhjustab Euroopa Parlamendi hoiak seda, et erandeid hakatakse sagedamini kasutama. Euroopa Komisjon sai täna sõnumi veel kahelt liikmesriigilt selle kohta, et nad kavatsevad kehtestada tööaja erandid, ning seetõttu väheneb lootus, et need tulevikus ära kaotatakse. Nõukogu soovis sellest hoiduda, kuid Euroopa Parlament otsustas teisiti.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Proua juhataja, daamid ja härrad, mul on tõepoolest kahju, et nõukogul ja Euroopa Parlamendil ei õnnestunud tööaja direktiivi läbivaatamise läbirääkimiste viimases voorus kokkulepet saavutada. Komisjon on kompromissi leidmiseks teinud kõik endast oleneva ning esitanud põhiküsimuste kohta mitmesuguseid ettepanekuid, et aidata mõlemal õigusloome organil jõuda lähemale lõplikule versioonile. Lõpuks jäid aga nii nõukogu kui ka Euroopa Parlament tulevaste erandite ning tööaja erandite suhtes erinevate seisukohtade juurde ning neid ei olnud võimalik ühitada.

Ma mõistan ja austan Euroopa Parlamendi soovi lõpetada erandite kasutamine lõplikult. See oleks ideaalne lahendus ka minu jaoks ning me kaasasime selle 2005. aastal komisjonipoolsesse direktiivi muudatusettepanekusse. Sellest hoolimata sai pärast mitu aastat kestnud läbirääkimisi täiesti selgeks, et see aspekt ei hõlbustaks nõukogus kokkuleppe saavutamist ja et selle vastuvõtmist takistaks blokeeriv vähemus. Lihtsalt liiga palju liikmesriike nõudis üksikute erandite kasutamist ja selle sätte allesjätmist direktiivi. Seetõttu esitas komisjon alternatiivettepaneku nende töötajate õiguskaitse suurendamiseks, kes kasutavad erandeid, nõrgendades seega nende kasutamise tegelikke tingimusi. Komisjon tegi veel ettepaneku kehtestada pidev järelevalve erandite kasutamise üle nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil ning seada piirangud erandite üheaegsele kasutamisele, mis oleks vähendanud liikmesriikide stiimuleid erandeid lubada. Ma olen täiesti veendunud, et niisugune lähenemisviis parandaks tegelikkuses töötajate tingimusi ja mis veelgi olulisem – suurendaks pikaajalist väljavaadet, et liikmesriigid nõustuksid viimaks erandite kaotamisega lõplikult. Euroopa Parlament võttis seisukoha, et ainus võimalus on tööaja erandite täielik kaotamine. Ma austan niisuguse otsuse põhjuseid, kuid olen siiski teistsugusel arvamusel.

Nagu ma juba mitmel korral olen maininud, olen ma veendunud, et muudatuses kokkuleppele mitte jõudmine on halb sõnum Euroopa töötajatele ja ettevõtetele, Euroopa institutsioonidele ja kogu Euroopale üleüldiselt. Esiteks tähendab see seda, et erandite probleem jääb lahendamata ning neid kasutatakse jätkuvalt kehtiva direktiivi kohaselt ilma kindla tähtajata nende lõppemise kohta, väga väheste piirangute ja ilma igasuguse konkreetse läbivaatamiseta. Ma tean, et paljud teist on vastu sellele, et töötajad töötaksid 65 tundi nädalas, ning ma mõistan täielikult teie muret, kuid fakt on see, et praegune direktiiv lubab töötada kuni 70 tundi nädalas. Teiseks, ehkki Euroopa Kohtu otsus valveaja ja täiendava puhkeaja küsimuses jääb muutmata, siis ma kardan, et paljudel juhtudel ei taga see töötajatele tegelikult paremat kaitset. Paljudes liikmesriikides on valdkondi, kus valveaja osakaal on suur, ning nad seisavad silmitsi suurte probleemidega, kui püüavad pidada kinni SIMAPI ja Jaegeri kohtuotsustest tulenevatest eeskirjadest. Selle tagajärjeks on seni see, et järjest enam liikmesriike on hakanud kasutama erandeid selle probleemi lahendamiseks. Praegu on niisuguseid riike 15, kuid ma kardan, et nüüd, kui valveaja suhtes kehtiv kokkulepe puudub, hakkab Euroopa Kohtu otsusest kinnipidamiseks veel rohkem liikmesriike kasutama tööaja erandeid, sest muud võimalust neil pole. Kui järjest enam liikmesriike kasutab erandeid, siis on tunduvalt raskem saavutada nõukogus üksmeel erandite lõpetamise suhtes. Kolmandaks tähendab läbirääkimiste ebaõnnestumine seda, et paljusid märkimisväärsed spetsiaalseid tagatisi, mille nõukogu kogu Euroopas erandtingimustel töötavaid töötajaid silmas pidades heaks kiitis, ei kehtestata ning need ei jõustu. Ja viimaseks, me oleme lasknud käest ka võimaluse parandada töö- ja pereelu ühitamise meetmeid ning muuta füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks selgemaks variatsioonide määratlus. Mõlemad õigusloome organid on aga võtnud oma seisukoha ning selle otsene tagajärg on see, et erandite konkreetset läbivaatamist ei toimu, nagu ette nähtud kehtivas direktiivis. Ma austan seda otsust. Koos teiste komisjoniliikmetega peame nüüd vaatlema olukorda, mis on tekkinud seetõttu, et seaduseandjatel ei õnnestunud kokkulepet saavutada.

Ma soovin aga märkida ka seda, et pärast viis aastat väldanud läbirääkimisi, mille jooksul esitati palju erapoolikuid ettepanekuid ja püüti leida lahendus, selleni siiski ei jõutud. See tähendab seda, et uut ettepanekut, mis võiks lahendada olukorra imevael, on raske esitada. Seetõttu olen seisukohal, et olukorda on vaja väga

põhjalikult arutada tööturu osapooltega. Vaid siis saab komisjon minna edasi järgmise otsuse ja järgmiste ülesannete juurde.

Hartmut Nassauer, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, ma soovin kõigepealt Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni nimel öelda, et uut tööaja õigusakti käsitleva lepitusmenetluse ebaõnnestumine ning see, et vana tööaja õigusakt on ka edaspidi jõus, on vastuolus Euroopa töötajate huvidega.

Ma soovin veel öelda, et on ekslik pidada seda üksnes nõukogu süüks ja arvata, et enamik parlamendiliikmeid nagu rüütliid sätendavas raudrüüs ohverdas ennast töötajate huvides. Tegelikult on süüdi mõlemad pooled. See on tõsi, et nõukogu ei astunud sammugi tagasi tööaja erandite küsimuses, kuid enamik Euroopa Parlamendist oli sama paindumatu, nõudes lahendust, mille kohaselt oleks ainus võimalus olnud erandite kaotamine. Seetõttu tormasid osapooled üksteisele vastu nagu kaks kiirrongi ning selle tagajärge oli lihtne ennustada.

See on kadunud võimalus. Näiteks oleks olnud võimalik kehtestada Euroopa valveaja eeskiri, millega oleks kogu Euroopa jaoks kindlaks määratud, et valveaeg on tööaeg, nagu Euroopa Ühenduste Kohus otsustas. Selle saavutamiseks oleks parlamendi enamus pidanud vaid väga vähe taganema tööaja erandite küsimuses oma seisukohast, näiteks siis, kui oleks arutatud tööaja erandite võimalikke tingimusi – mis peaksid olema võimalikult ranged – ja seda, kes langetab tööaja erandi suhtes otsuse. Kaasata oleks tulnud töösuhte mõlemad pooled. Seda aga ei juhtunud. Erandite kaotamise nõudmine iga hinna eest osutus pühaks eesmärgiks. Uue lahenduse ebaõnnestumise põhjustas kummagi poole järeleandmatus. See on väga kahetsusväärne olukord. Nagu ma ütlesin, on see vastuolus töötajate huvidega.

Alejandro Cercas, *fraktsiooni PSE nimel.* – (ES) Proua juhataja, ehkki tulemusteta pingutused tekitavad kurbust, soovin ma korrata, et tööaja erandid oleks tulnud lõpetada, sest need olid ette nähtud kestma kümme aastat, mis sai läbi 2003. aastaga, ning et nende lõpetamine on väga oluline inimeste tervise ning pere- ja tööelu ühitamise jaoks, samuti selleks, et me saaksime arutada küsimusi kooskõlas poolteist tundi tagasi toimunud ja järgneva aruteluga, et Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni rahvusvahelisi konventsioone järgitaks, et Euroopa sotsiaalne õigus muutuks tegelikkuseks, et töötajate organisatsioonid jääksid puutumatuks ja et kodanikel oleks ka edaspidi usku Euroopa institutsioonidesse.

Nagu meie president ütles, ei saavutatud kokkulepet sellepärast, et nõukogu ettepanek oleks meid alati viinud ajas tagasi, kaugemale kui 19. sajand, muutes tööõiguse kahepoolseks suhteks töötaja ja tööandja vahel, ilma õigusaktide või eeskirjadeta, ilma milleta, mida austada peale nn vaba valiku, unustades sealjuures, et töötaja ja tööandja vahel ei ole võim võrdselt jagunenud.

See ei ole tõsi, see on enesepettus. Euroopa Parlament ei istunud tegevusetult; parlament esitas igasuguseid alternatiive, et tegelikke probleeme lahendada, kuid tegemist on ideoloogilise probleemiga. Nõukogu ei soovinud erandeid lõpetada. Nõukogu vähemus soovis, et erandid, mis kehtestati ajutiselt 1993. aastal, muutuksid püsivaks ning parlamendi hääletusega jäädavaks, jättes lootuse ja väärikuse selles lahingus meie kanda.

Nõukogu ei soovinud erandeid lõpetada; ta tahtis teha eranditesse vaid pealiskaudseid muudatusi, kuid kehtestada need püsivalt, hävitades sellega Euroopa sotsiaalõiguse ühe olulisema vahendi. See on tõsi, kuid tõsi ei ole aga see, et sellega vähendatakse tööaega – komisjoni ja nõukogu ettepaneku kohaselt oleks töötundide arv 78 tundi nädalas –, sest siis oleks olnud 60 ja 65 tundi arvestatuna kolme kuu jooksul.

Seega lõpetage rääkimine asjadest, mis ei ole õiged. Lõpetage üldsuse petmine. Tunnistage, et te tahtsite muuta püsivaks midagi, mis 1993. aastal oli ajutine, ning tunnistage, et te tahtsite muuta erandliku tavapäraseks.

Nad tegid ettepaneku, et see oleks kitsendus, nagu artiklis 20 toodud; kitsendus, mitte erand, et see oleks midagi tavapäraseks. Veelgi enam, see ettepanek oli otsene rünnak Euroopa Kohtu otsuse vastu. Sellega võeti arstidelt ära nende õigused ja halvendati töötingimusi. Nad ei ole kunagi jõudnud meie ega Euroopa Kohtu püüdluse lähedalegi seoses arstide kompenseeriva puhkeajaga. See oli otsene rünnak töötajate vastu. Mis veelgi halvem – nad süüdistasid meid selle tegemises valimiste ajal. Kodanike ja töötajate kuulamine on auasi.

Meil on suur ühiskondlik kriis; kodanike ja meie institutsioonide vahel on tohutu lõhe. Õnneks ei langenud parlament nõukogu ees põlvili ja õnneks, lugupeetud volinik, tuleb siia uus parlament, uus täidesaatev nõukogu ja tõenäoliselt muutuvad ka liikmesriikide valitsused; Euroopa töötajatel on lootust – 17. detsembri mandaat säilitati ning härra volinik, me jätkame võitlust.

(Aplaus)

Elizabeth Lynne, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Proua juhataja, me teame, et läbirääkimised jooksid ummikusse, kuid ma arvan, et parem on kokkulepet mitte saavutada kui teha halb kokkulepe.

Me teadsime kogu aeg, et see on möödapääsmatu, kuid selle tegelik tunnistamine võttis väga kaua aega. Minu arvates on siinjuures tegemist rohkem sellega kui millegi muuga, et mõned parlamendiliikmed soovivad näida oma valijatele sitkena.

Kui Euroopa Parlament juba toetas hääletusel tööaja erandite kõrvaldamist, siis seda ei ole võimalik saavutada, kuna 15 riiki kasutab neid, nagu me juba kuulsime.

Ma toetan tööaja direktiivi 48tunnise piirnormi erandit nii kaua, kuni see on vabatahtlik. Ma püüdsin komitees seda kitsendada ja teha nii, et tööaja erandi nõusolekut ei saa anda töölepingu sõlmimisel ning et erandist võib igal ajal loobuda. Samasuguse ettepaneku tegi tõepoolest ka nõukogu. See on oluline paindlikkuse pärast, aga ka töötaja ja tööandja jaoks. Miks ei tohiks lubada töötajal teenida rohkem ületunnitööd tehes, kui ta seda soovib?

Ma kartsin ka seda, et inimesi võidakse sundida töötama ebaseaduslikult ning nende suhtes ei kohaldata tervise ja ohutusega seotud õigusakte, sealhulgas ohtlike masinate direktiivi.

Palju suuremat probleemi kujutavad endast mitme lepingu ja autonoomse töö määratluse küsimused. Neid kuritarvitatakse palju rohkem kui tööaja erandit, kuid nõukogu ei võtnud nende küsimuste suhtes midagi olulist ette ning ka Euroopa Parlament ei rõhutanud neid küsimusi.

Mis puutub valveaega, siis ma usun, et kogu valveaega tuleb pidada tööajaks. Mul on hea meel, et ka nõukogu pidas seda oluliseks.

Nagu ma viis aastat tagasi selle arutelu alguses ütlesin, peaksime käsitlema vaid SIMApi ja Jaegeri kohtuotsuseid ning ei midagi muud. Võib-olla teeme seda tulevikus ja tegeleme vaid tervishoiu sektoriga.

Lõpetuseks pean ma väljendama oma heameelt, et me säilitasime 48tunnise piirnormi erandi, ja seda eeskätt Ühendkuningriigi tuletõrjajate pärast, kelle olukord oleks muutunud väga keeruliseks, kui tööaja erandid oleks kaotatud, ning ma õnnitlen neid nende kampaania puhul.

Elisabeth Schroedter, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Proua juhataja, nõukogu eesistuja, härra Špidla, me oleksime heameelega esitanud Euroopa kodanikele valimiste ajal tööaja direktiivi, milles oleks toodud minimaalsed tervise ja ohutuse standardid.

See oleks olnud meie panus töökvaliteedi parandamise käsitusse. Meie resolutsiooniga oleks kehtestatud minimaalsed standardid ning samal ajal oleks see pakkunud teataval määral paindlikkust, mis oleks kujutanud endast lahendust haiglate jaoks. Nõukogu aga blokeeris seda paljude nädalate vältel ja lõpuks kokkuleppe saavutamine ebaõnnestus. Kahjuks on selles osaliselt süüdi ka Euroopa Komisjon, sest ta ei aidanud lahenduse leidmisele kaasa. Komisjoni ettepanekutega sõtkuti jalge alla tööõigus ja seati kahtluse alla see, mida üldiselt peetakse minimaalseks õiguslikuks standardiks. Meie Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonis ei olnud koos lepituskomitee suure enamusega valmis toetama hääletusel seadustatud ekspluateerimist.

Hästi on teada see, et Saksamaa tööminister ja sotsiaaldemokraat Olaf Scholz oli nõukogus üks peamisi opponente. Ta soovis tõemeeli kehtestada pikaajalisele lahendusele erandid, mis võimaldaks inimestel töötada kuni 78 tundi nädalas. Ta väidab Saksamaal, et on töötajate esindaja, kuid Brüsselis käitub ta nii, nagu esindaks neid nõukogu liikmeid, kes tegutsevad vastuolus Euroopa töötajate huvidega. Ta on õnnestanud sotsiaaldemokraatide tööd.

Ilda Figueiredo, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (PT) Proua juhataja, meil on heameel selle üle, et Euroopa Parlament ja nõukogu ei saavutanud tööaja korraldust käsitleva direktiivi muutmises kokkulepet, sest see, mis välja pakuti, oli halvem kui juba olemasolev ja seda seoses nii keskmise tööaja kui ka valveajaga.

Euroopa Komisjon ja nõukogu tahtsid tegelikult luua võimaluse, millega vähendada töö väärtust veelgi, ning kahjustada ametiühingute läbirääkimisõigust ja kollektiivläbirääkimisi. See oleks saavutatud sellega, et lihtsate haldussätetega oleks reguleeritud tööaja korraldust ja tasustamist, seades sealjuures ohtu valveaja ja õiguse puhkeajale; see oleks kujutanud endast tagasimekut tööõiguses saja aasta võrra.

Kohustus maksta valveaja, sealhulgas puhkeaja eest täispalka, olenemata sellest, kas tegemist on tervishoiu- ja päästeteenistuse või tuletõrjega või muu kutsealaga, jääb seega kehtiva õigusakti kohaselt jösse.

Me juhime jätkuvalt avalikkuse tähelepanu töötajate võitlusele kurikuulsate tööaja erandite vastu ja töö nõuetekohase väärtustamise eest. Me toetame edasi tööaja vähendamist, kaotamata sealjuures midagi palgast ning see on oluline nõue majanduslanguse ajal selleks, et luua töökohti ja vähendada töötust. Samuti edendame jätkuvalt töötajate tervist ja ohutust töökohas ning töö- ja pereelu ühitamist käsitlevaid küsimusi.

Me soovime tõeliselt sotsiaalset Euroopat, mida pärast Euroopa Parlamendi valimisi ei unustata.

Derek Roland Clark, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – Proua juhataja, president Klaus ütles 18. veebruaril, et Euroopa Liidu struktuur on dogma, mis on vastuolus tavade kogemusega.

Liikmesriikidel on tavad. Nad tegutsevad omal viisil, samuti teevad nad tööd omal viisil. Kui ma selle esimesel lepituskomitee koosolekul esile tõin ning täheldasin, et liikmesriike ei tohiks sundida kandma hullusärki, pidas üks kolleeg küsitavaks seda, kas mind oleks üldse tulnud koosolekule kutsuda. Nii palju siis demokraatiast!

Voliniku dokument, mis hiljem samal õhtul koostati, hõlmas teksti „töötajate eelistuste ja vajaduste tõttu ei ole võimalik tööaja erandite lõpetamise kuupäeva kindlaks määrata” – seda on tore tagantjärele kuulda!

Nagu president Klaus ütles, on kodanike ja Euroopa Liidu valitud esindajate vahel suur lõhe, kuid see on tunduvalt väiksem liikmesriigi sees, mis muudab Euroopa Liidu ebademokraatlikuks. Ma olen sellega nõus ja mina näiteks nõuan kodanike suuremat esindamist. Lõppude lõpuks nõudis 2004. aastal vaid neli liikmesriiki tööaja erandeid; nüüd on neid aga 15. Kas see ei ütle juba midagi? Ja parlamendiliikmetel oli julgust kutsuda 15 liikmesriiki 27st blokeerivaks vähemuseks – parlament eirab tegelikke olusid!

José Albino Silva Penada (PPE-DE). – (PT) Nendest läbirääkimistest tõusis esile kaks küsimust: valveaeg ja tööaja erandite klausel.

Valveaja kohta soovin ma öelda, et me olime kompromissile väga lähedal, kuid viimasel hetkel mõtles nõukogu seletamatul kombel ümber.

Seoses tööaja eranditega ei oleks Euroopa Parlament saanud kunagi nõustuda selle ebamäärase üldistusega, sest tegelikkuses oleks see tähendanud lihtsalt tööturu reeglite kaotamist.

Asjaolu, et praegu kasutab tööaja erandeid 15 riiki, tuleneb sellest, et valveaja osast ei piisa tegelike vajaduste rahuldamiseks. Valveaja süsteemist ei piisa tegelike vajaduste täitmiseks iseäranis tervishoiu valdkonnas. See oli lahendatud Euroopa Parlamendi ettepanekus, millest tulenevalt ei oleks nii paljudel riikidel olnud vaja kasutada tööaja erandeid. Seda mõistis isegi eesistujariik läbirääkimiste ajal.

Ilmselge on aga see, et tööaja eranditel ei ole midagi pistmist paindlikkusega. Paindlikkus on täielikult saavutatav ühe aasta pikkuse arvestusperioodi kehtestamisega, nagu Euroopa Parlament 2005. aastal välja pakkus.

Euroopa Parlament on alati võidelnud selle küsimuse eest, et me saaksime arutada vähemalt põgusalt seda, millal tööaja erandid lõpetatakse. Lisaks sellele, et nõukogu blokeeriv vähemus nõustus tööaja eranditega, tahtis ta teha veel ka nii, et selle kohaldamine oleks pigem reegel kui erand. Ma soovin teile meelde tuletada, et tööaja erandid võeti vastu 1993. aastal, kuid seda ilmselge erandtingimusena.

Daamid ja härrad, töölepinguid ei saa võrrelda ühegi teise lepinguga, kus lepinguosalisel oleksid samasuguses olukorras. Tööõigus ja -teadus on Euroopas olemas selle pärast, et pikka aega on aktsepteeritud asjaolu, et üks pooltest on ebasoodsas olukorras ning teda tuleb seetõttu kaitsta.

Nõukogu blokeeriv vähemus tahtis oma ilmselgelt jäiga hoiakuga selle kaitse lõpetada, mis on minu arvates täiesti vastuvõetamatu igatühele, kes kaitseb Euroopa sotsiaalse mudeli alustalaks olevaid põhiväärtusi.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Proua juhataja, ma soovin kasutada võimalust ja tänada kolleegie läbirääkimiste meeskonnast konstruktiivse koostöö eest. Kahetsusväärne on see, et kokkulepet ei saavutatud. Seda ei saavutatud praeguse olukorra pärast, kus 15 liikmesriiki kasutab tööaja erandeid. Kahtlemata võib neid mõni veel olla ning see ei ole kiiduväärt olukord.

Võin teile öelda, et me tegime läbirääkimiste ajal mõne edusammu. Mis puudutab valveaega ja tehtud töö eest vaba aja andmist, siis pean ma edusammuks seda, et meie kõigi arvates tuleb valveaega pidada tööajaks. Ma usun, et selles küsimuses oleksime kokkuleppe saavutanud. Kokkulepe jäi saavutamata tööaja erandite tõttu. Ühel pool oli nõukogu blokeeriva vähemusega, kes oli täielikult tööaja erandite kaotamise vastu, ning teisel pool – see unustatakse sageli ära – Euroopa Parlamendi suur enamus, kes tahtis kõnealused erandid

kõrvaldada, sest nendel pole midagi pistmist töötajate tervise ja ohutusega. Meie, parlamendiliikmed, püüdsime, tegime ettepaneku, et nõukogu pakuks ise välja lõpetamise kuupäeva. Lõpuks olime isegi valmis ütleva: „Määrame lihtsalt kindlaks tulevaste läbirääkimiste kuupäeva, et pakkuda välja erandite lõpetamise kuupäev.” Nõukogu ei tahtnud aga isegi sellega nõustuda. Siis muutus olukord võimatuks. Härra Sedláček, see ei ole tõsi, et nõukogu nõustus kõikide Euroopa Parlamendi ettepanekutega tööaja erandite tingimuste kohta. Kui me viimasel päeval kõnelusi alustasime, lükati tagasi peaaegu iga soovitus. Ma võin teile kinnitada, et tegelikult on enamus tööaja erandite kaotamise poolt. Nii parlamendis kui ka nõukogus toetab seda suur enamus, kuid kahjuks on nõukogu vähemusel lubatud otsustada, et tööaja erandid peavad alles jääma. Sellega ei saa rahul olla. Ma loodan, et Euroopa Komisjon tuleb tagasi selle teema juurde, et täidetaks oma kohustusi ning et uue ettepaneku lähtepunktiks on direktiivi peamine põhimõte – töötajate tervis ja ohutus – ning et tööaja eranditest tuleb siis järk-järgult loobuda.

Bernard Lehideux (ALDE). – (FR) Proua juhataja, Euroopa parlament ja tema raportöör olid sunnitud lükkama tagasi halva kompromissi, mida neil oli ka põhjust teha. Meie delegatsioon jäi kindlaks oma seisukohale, mille võttis täiskogus vastu väga suur enamus, kes nõudis igasuguste kohustusliku tööaja erandite lõplikku kaotamist.

Tõsi on aga see, et Euroopa Parlament oli ainus, kes soovis edu saavutada. Euroopa inimeste esindajad tegutsesid innukamalt kui partisanid, et teha lõpp tööaja erandite igandile. Me olime üksi, kui esitasime tõelise kompromissiteksti, mida nõukogu nagu ka komisjon oskuslikult eiras. Nõukogu ja komisjon on ühinenud nende seisukohaga, kes võitlevad ägedalt igasuguste edusammude vastu Euroopa töötajate õiguste valdkonnas.

Nõukogu eesistuja, selge on see, et te olete oma eesmärgid saavutanud. Euroopa Kohus kohustab teid pidama kogu valveaega tööajaks; sellest aspektist ei ole te midagi kaotanud. Teie soovitud tööaja erandid on tegelikkuses alles, sest edasiliikumise vastased surusid selle läbi. Rohkem kui kunagi varem tuleb uut, juunis valitaval parlamendiliikmetel võidelda sotsiaalsete standardite ülalt allapoole suunatud ühtlustamise eest.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Proua juhataja, nõukogu vastutab koos komisjoniga täielikult kompromissi saavutamata jätmise eest ning põhjus selleks on lihtne: te nõudsite, et me nõustuksime kompromissiga, mis säilitaks tööaja erandid alaliseks; te tahtsite meid ja miljoneid töötajaid petta ja alandada, muutes ajutise erandi, mis anti Suurbritanniale 1993. aastal, püsivaks töötajatevastaseks reegliks. Õnneks vastas Euroopa Parlamendi suur enamus eitavalt. Kõik, kellel on kahtlusi selles suhtes, kes kannab selle eest vastutust, peavad kuulama vaid eesistujariigi Tšehhi esindaja kõnet: dogmaatiline uusliberalism, jäik ideoloogia, kõrkus ja labane katse petta Euroopa kodanikke.

Härra Špidla, teil ei ole õigust tõlgendada ja kohaldada Euroopa Kohtu otsuseid oma soovi järgi; teil tuleb kohaldada Euroopa Kohtu praktikat ning algatada rikkumismenetlus liikmesriikide vastu, kes ei ole aastaid kohaldanud Euroopa Kohtu otsuseid. Te ei saa öelda, et me ei tee seda sellepärast, et me vaatame direktiivi läbi. Te peate mõistma üht: Euroopa Parlament ei nõustu mitte mingil juhul kompromissiga, millega ei kaotata ära tööaja erandeid.

Edít Bauer (PPE-DE). – (SK) Pärast esialgset lootust, et me jõuame läbivaadatud tööaja direktiivi suhtes kokkuleppele, on tõepoolest kahetsusväärne, et seda ei juhtunud. On vähemalt kaks põhjust, miks ei olnud see enne valimisi parim tekst meie valijate jaoks. Esimene neist seisneb uutes liikmesriikides aset leidvas huvitavas ja ootamatus arengus.

Mõned investorid, eriti need, kes on pärit Ida-Aasia riikidest, püüavad lisaks Ida-Aasia tööetikkale, mille eest taotleavad töötajad seadusjärgset kaitset, tuua tööturule ka uue nähtuse: kohalikke töötajaid püütakse asendada Ida-Aasia töötajatega, kes on harjunud teistsuguse töökultuuri ja piiramatute töötundidega. Praeguses kriisiolukorras, kus töötus suureneb, muutub ebasümmeetriline suhe tööandja ja töötaja vahel järjest selgemaks. Seetõttu on tööaja piiramine veelgi vajalikum, kui võtta arvesse vajadust töötajate vabaduste järele.

Teine probleem, mis jääb lahendamata ja millel on rasked tagajärjed uute liikmesriikide jaoks, on valveaja arvestamine. Praegustel tingimustel tuleb meil leppida tööaja eranditega, millest me soovisime hoiduda, kuid millele ei saanud me tagada esmast kaitset. Proua juhataja, ma ei soovi kellegi suunas näppu viibutada, kuid ma tahan uskuda, et uute valimiste ajal suutsime leida vastuvõetava lahenduse nendele pakilistele probleemidele.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, tööaja direktiivi läbikukkumine oli möödapääsmatu. Nõukogu säilitas provokatiivse seisukoha, nagu me siin parlamendis juba kuulsime,

eirates parlamendi hääletuse tulemust nii esimesel kui ka teisel lugemisel aastaid hiljem. Ma soovin öelda proua Lynne'ile, et just selle tulemusega läheme valijate ette, sest meil on tegelikult valijatelt saadud mandaat.

Murettekitav aspekt on äärmuslikkuse teema. Nõukogu soovib säilitada mõlemat: nii tööaja erandeid kui ka tööaja arvestamist aasta kohta. Ma soovin voliniku ja nõukogu tähelepanu juhtida sellele, et 78tunnise töönalani jõuti puhkeaegade edasilükkamisega, mis nähti ette nõukogu kaitstavas tekstis. See kujutab endast seega halvemat olukorda, kui oli eelmises direktiivis; ausalt öeldes on raske mõista nõukogu käsitust töö ja tööttingimuste kohta, aga ka ametiühingute ja lepingute kohta.

Kui me jätkame tööaja erandite lähenemisviisiga, kui me ei püüdle tööttingimuste ühtlustamise poole, ei tööta me Euroopa heaks, vaid tema kahjuks; teisiti öeldes loome me tingimused, mis nõrgendavad Euroopa sotsiaalset struktuuri ega lase tegelda praeguse kriisi tõeliste põhjustega.

Kokkuleppe saavutamata jätmise eest vastutab seega otseselt ja mõõndusteta nõukogu. Euroopa Parlament on oma kohustused täitnud.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). - (ES) Proua juhataja, läbikukkumise tunnistamine on esimene samm edu saavutamise lähtepunkti suunas. Lepitusmenetlus kukkus tõepoolest läbi, kuid me ei kaotanud võimalust luua dialoog, mis saab alguse täna.

Raskused ei seisnenud mitte maksimaalsest 48tunnisest töönalast üksikute kõrvalekallete tegelikes tingimustes, sest just nendest raskustest ülesaamiseks pakkus Euroopa Parlament välja pikad üleminekuajad; probleem tekkis sellest, et vaated ühenduse sätte kehtestamise kohta seoses põhieesmärgiga tagada töötervishoid ja tööohutus olid täiesti erinevad. Hiljem tekkis ka probleem valveaja reguleerimisega vastavalt Euroopa Kohtu otsustele.

Mis puutub tööaja erandite probleemi, siis minu arvates oli nõukogu väljapakutu õiguslikust seisukohast vastuoluline ning eelkõige oli see vastuolus millegagi, mida ma pean oluliseks aspektiks niisuguse Euroopa jaoks, mis ei saa loobuda – ega peaks loobuma – oma sotsiaalsest mõõtmest, kaotamata sealjuures oma identiteeti. Mõeldamatu oli lubada ühenduse õigustikku üldist püsivat õigusakti, mis oli vastuolus komisjoni soovitusel, sest oma sotsiaalses tegevuskavas julgustab ta liikmesriike pidama kinni Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioonidest. Kokkuleppe oleks võinud saavutada mitmesuguseid erandeid ja üldisi reegleid muutes; lisaks sellele oleksime võinud kasutada panust meie ühiskondlikelt sidusrühmadelt, kes võivad sõlmida õiglaseid tõhusaid kokkuleppeid, kui nende sõltumatust austatakse.

Lühidalt öeldes sisaldasid Euroopa Parlamendi ettepanekud lahendusi, millega oleks saanud rahuldada ettevõtete vajadused, s.o tagada paindlikkuse, et kohandada töötunde vastavalt eri töökoormusele, sellepärast, et tegelikult ei ole olemas kahte ühesugust sektorit ega üheski sektoris kahte ühesugust ettevõtet, ja sellepärast, et mida me vajame ja mida konkreetselt vajab minu kodumaa – olles suurima töötuse määraga riik Euroopa Liidus, hoiame me enda käes ühte kahetsusväärset rekordit –, on see, et ettevõtted looksid rohkem töökohti ja koondaksid vähem.

Daamid ja härrad, ma kuulun nende hulka, kes on veendunud, et meil tuleb kiiresti oma sotsiaalsüsteeme reformida; ma arvan ka seda, et täiesti võimalik on ühitada majanduslik tõhusus sotsiaalvaldkonna edusammudega ja vabadust õiglusega ning just sellepärast tuleb määrata kindlaks piirnormid ja minimaalsed standardid kõikide liikmesriikide jaoks.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Proua juhataja, kui tulevased põlvkonnad annavad hinnangut sellele parlamendikoosseisule ja tema tööle seoses tööaja teemaga, siis ma soovitan neil vaadata seda, kuidas parlamendiliikmed suhtusid kolmepoolsetel läbirääkimistel teemasse täiesti umbusklikult. Nad näevad, et 1990. aastate alguses, kui sotsiaaldemokraatide erakond oli siin parlamendis suurim erakond ja kui enamiku liikmesriikide valitsusi juhtisid vasakpoolsed, sai siin alguse üks direktiiv; nad näevad, et see direktiiv, hoolimata kõikidest headest kavatsustest, kajastab standardset sotsialistlikku dogmat, mille kohaselt ei suuda inimesed ise teha otsuseid oma töö- ja eraelu tasakaalustamise kohta, et poliitikud teavad alati kõige paremini ning et mõistagi teavad Euroopa poliitikud veel kõige paremini; nad näevad, et oli tööaja direktiiv, mis mitte kunagi ei toiminud.

Tööaja erandid, mis olid algselt mõeldud Ühendkuningriigi jaoks, muutusid eranditeks, mida veel 14 riigil oli vaja järjest enam kasutada, ning me kuulsime eesistujariigilt Tšehhilt täna, et selle rühmaga liitub nüüd veel vähemalt kaks riiki. Vahepeal ei suutnud 21 liikmesriiki 27st kunagi tagada direktiivi toimumist seoses nende riiklike tervishoiuteenustega; seega esitas komisjon ettepaneku selle probleemi lahendamiseks.

Meil on direktiiv, mida ei saa ilmselgelt ellu viia; ning kuidas reageeris sellele Euroopa Parlament? Ta ütles, et inimesed eksivad, liikmesriigid eksivad, komisjon eksib ning et kõigile tuleb peale suruda üks üldine lahendus, mis tegelikult ei sobi kellelegi. Arusaadavalt ei nõustunud nõukogu sellega, sest nagu parlamendiliikmed valiti ka liikmesriikide valitsused inimeste võimaluste avardamise eesmärgil, mitte nende vabaduse piiramiseks. Nema aga mäletavad seda, mille teatud parlamendiliikmed on unustanud.

Seega jäävad tööaja erandid alles, kuid samamoodi jäävad probleemid ning see teema jääb edasi järgmise põlvkonna volitatud parlamendiliikmete õlgadele. Ma loodan vaid, et meie uued kolleegid, teisel pool parlamenti, on mõistlikumad, näitavad, et nad kuulavad inimesi ega kirjuta neile midagi ette, jätavad direktiivi kõrvale, mitte ei keelusta tööaja erandeid ning alustavad puhtalt lehelt.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, volinik, fakt on see, et pärast viit aastat kestnud aktiivseid püüdlusi muuta tööaja korraldust käsitlevat direktiivi, viime täna oma püüdluste fiasko lõpule. Parlamendil ei õnnestunud leida nõukoguga ühist keelt ning võtta vastu uus ja parem õigusakt, millega parandataks töötajate olukorda ja vähendataks muu hulgas töönädala maksimaalset lubatud pikkust töötaja nõusolekul 78 tunnilt 65 tunnile.

Ma pean kahetsusega ütlema – siinjuures erinen ma eelmistest kõnelejatest, eriti nendest, kes on istungisaali vasakpoolses ääres –, et väga suures osas vastutab selle eest meie parlament, sest ta võttis omaks ebareaalse läbirääkimiste strateegia. Paljudel Euroopa riikidel on kõnekäänd „Parem on sageli hea vaenlane”. Kahjuks täheldasin ma, et läbirääkimiste ajal unustas enamik minu kolleege, eriti istungisaali vasakpoolses ääres olevad kolleegid, selle rahvatarkuse täielikult.

Ma soovin midagi öelda, ehkki see ei tekita minus mingisugust rahulolu. Ma tuletan parlamendile meelde, et lepituskomitee esimesel koosolekul tegin ma ettepaneku võtta vastu kompromisslähemisviis ning tunnistada sealjuures, et kuna enamikus liikmesriikides on kohaldatud tööaja korraldamisel töötajate nõusolekul paindlikke põhimõtteid juba aastaid, siis on põhjendamatult oodata radikaalseid muudatusi ja tagajärjeks võib olla läbirääkimiste blokeerimine. Nii see kahjuks läkski ja ma kardan, et seda tehti valimiseelseid kampaaniaid, mitte Euroopa töötajate huve silmas pidades.

Stephen Hughes (PSE). – Proua juhataja, see on tõepoolest kummaline, et nõukogu süüdistab Euroopa Parlamenti kõneluste ebaõnnestumises. Parlament tegi kõik, mis vaja; ta esitas ka vajalikud kompromissettepanekud. Päeva lõpus esitas komisjon kompromissettepaneku, kuid nõukogu ei liikunud sentimeetritki paigast; seega ei peaks ta süüdistama parlamenti selles ebaõnnestumises.

Täna aga räägib Philip Bushill-Matthews töötajate valikuvabadusest – vabadusest töötada nii kaua, kui nad soovivad. Aga Philip, vaata olukorda Ühendkuningriigis – liikmesriigis, kes on üldist tööaja erandit kasutanud kõige kauem. Euroopa tööjõu uuringu kohaselt töötab seal 3,5 miljonit töötajat korrapäraselt rohkem kui 48 tundi nädalas. Sama uuringu kohaselt ütleb 58% neist – peaaegu 60% –, et nad sooviksid töötada vähem kui 48 tundi nädalas. Ühendkuningriigi 3,5 miljonist töötajast 2,2 miljonit ei saa selle iganädalase lisatöö eest mitte mingisugust tasu. Nad ei ole aru kaotanud, vaid mõistagi on nad sunnitud nii kaua töötama ning neid on asetatud olukorda, kus nad peavad tegema lisatunde. See on tööaja erandite kasutamise tegelikkus.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Nõukogu tahtis kogu hingest säilitada tööaja erandite kord püsivalt ja teha seda nii, et sellega pikendataks tegelikult töönädalat. Nõukogu ei näidanud üles mitte mingisugust paindlikkust.

Valveaja küsimus on eelkõige nende probleem, kes töötavad avalike teenuste, peamiselt tervishoiuteenuste sektoris, kus tööaja pikendamine tähendab lisaks halvematele tingimustele arstide ja õdede jaoks ka ohtu patsientide ohutusele ja tervisele ning peale selle ka arstide tsiviilvastutust väärarsti eest. Valikuvabadus kõnealuses küsimuses tähendas seda, et Poolas Radomi linnas ei võetud ühes haiglas tööle mitte kedagi, kes ei nõustunud kehtiva korraga. See tähendab, et tegelikkuses valikuvabadust ei ole.

Valveaja jagamine aktiivseks ja passiivseks osaks on katse liigitada aeg, mis tegelikkuses on kulunud tööandja teenistuses, puhkeajaks, kuigi see on veedetud töökohal ja seda ei saa korraldada iseseisvalt. Tegelikult tähendab niisugune tegevus seega töötaja aja varastamist. Ei ole põhjust, miks me peaksime nõustuma meie arvates kahjuliku lahendusega.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Proua juhataja, 1817. aastal propageeris sotsiaalselt meelestatud ettevõtja Robert Owen kaheksatunnise tööpäeva kehtestamist. Tema seisukoha järgi oli õitsengu saavutamine kõigi jaoks võimalik siis, kui inimesed töötasid kaheksa tundi päevas ja kui töö oli hästi korraldatud. Seejärel anti täpselt 125 aastat tagasi esimene tõuge kaheksatunnise tööpäeva kehtestamiseks Ameerika Ühendriikides. Meie

Euroopa ühiskonna üks demokraatlikke tõekspidamisi on see, et töönädala lühendamine aitab kaasa inimväärika elu tagamisele. Lisaks sellele on viimaste aastakümnete jooksul hakatud õnneks pöörama suuremat tähelepanu töö ja pereelu kohustuste ühitamisele.

Proua juhataja, eeltoodut arvesse võttes on häbiväärne, et me peame Euroopas ikka veel võitlema maksimaalse töönädala piirangu eest. Kui nõuda töötajatelt pidevalt ületunnitöö tegemist ja kui kehtestada pikad töönädalad, siis toob see kaasa töökohtade kadumise. Mitmesugused uuringud on näidanud, et Robert Owenil oli õigus: töötamine rohkem kui kaheksa tundi päevas ei ole tulemuslik, vaid annab vastupidise efekti. Ajal, mil töötus suureneb, on nõukogu ja komisjoni enamus läinud täiesti vales suunas.

Michal Sedláček, nõukogu esistuja. – (CS) Daamid ja härrad, minu jaoks oli see väga huvitav arutelu. Ma soovin vastata lühidalt mõnele tähelepanekule. Kõigepealt soovin öelda midagi, mida siinjuures ei ole mainitud ja mis tuleb avameelselt välja öelda. Kas ei ole juhuslikult tõsi see, et Euroopas on töötajate kaitse kõige kõrgemal tasemel maailmas? Ma arvan, et see on nii, seega igasugune jutt püüdlustest niisuguse kaitse kaotamise või 19. sajandisse tagasipöördumise kohta ei vasta lihtsalt tõele. Me püüame vaid kohandada seda kaitset praeguse majanduse ja üleilmse majandusliku olukorraga. Me ei ela 20. sajandil. Käes on 21. sajand ning me töötame – ma ei soovi täpsustada seda tundides, kuid me töötame kogu aeg. Kas te näete seda mobiiltelefoni, kas te näete neid arvuteid? Me kõik saame iga päev e-kirju ja see on tavapärane, et me saame neid ööpäev läbi. Samal ajal keegi isegi ei arvuta seda, mitu tundi ta tegelikult tööd teeb. Seega siin tehtud püüe – me räägime siinjuures teatavast paindlikkusest – on üksnes Euroopa kui terviku püüe kohaneda üleilmse konkurentsiga.

Teil oli õigus, härra Nassauer, kui te ütlesite, et me peaksime nendes teemades kokku leppima, näiteks valveaja küsimuses. Ma soovin öelda, et sellega seoses tuli nõukogu üsna palju Euroopa Parlamendile vastu ning nõustus, et valveaega peetakse tööajaks, vastupidiselt ühisele seisukohale, mis oli üsna erinev sellest. Nõukogu tegi isegi parlamendile ettepaneku, et selle direktiiviga tuleks reguleerida vaid valveaja teemat ning jätta tööaja erandid mõneks teiseks korraks, kuid parlament ei reageerinud sellele. Härra Figueredo ütles, et nõukogu ettepanekuga õigesti töötajate seisukohta, kuid mina soovin korrata põhiideed. Nõukogu tegi ettepaneku vähendada tööaja erandi kasutamisel töötunde 78lt 60le või 65le, kuid härra Cercas lükkas selle tagasi. Nõukogu pakkus välja piirangud nii järelevalve kui ka tööaja erandite kehtestamisele. Nõukogu nõustus sellega, kuid seda ei võetud ikkagi vastu. Härra Andersson oli võib-olla veidi segaduses, kui ta ütles, et nõukogu ei tahtnud komisjoni kompromissettepanekutega nõustuda. Vastupidi, just nõukogu kiitis need ettepanekud heaks, nimelt oma Coreperi koosoleku ajal. Seega nõustus nõukogu komisjoni esitatud kompromissiga, kuid parlament mitte.

Ma soovin veel lisada, et ma ei tea, kes missuguste avalikkuse esindajatega ELis räägib. Ka meie räägime avalikkuse esindajatega ELis, kuid nemad ütlevad meile, et soovivad rohkem vabadust, nad ei taha, et keegi kehtestaks neile uusi kohustusi, ning nad ei soovi, et poliitikud sekkuksid jätkuvalt nende eraellu. Peagi jõuab kätte sametrevolutsiooni 20. aastapäev – Euroopas kommunismi lõppemise aastapäev – ning inimesed soovivad seda sündmust tähistada oma vabaduse tegeliku kaitsmisega. Nad ei soovi, et neile kehtestataks järjest enam reegleid ja kohustusi.

Härra Hughes, ma usun, et tõin oma kõnes väga selgelt esile need punktid, mille suhtes oli nõukogu valmis kompromissile minema; seega ei ole õige öelda, et nõukogu ei liikunud sentimeetritki paigast. Ma soovin lisada, et kuna raportöör avaldas lootust, et Euroopa valitsustes leiavad aset muudatused, siis mul on raske ette kujutada – kui niisugune muudatus toimuks Suurbritannias –, et konservatiivide juhitud valitsus oleks erineval seisukohal peaminister Browni valitsusest.

Kokkuvõtteks soovin öelda vaid seda, et me oleme äärmiselt pettunud, kuna kokkulepe jäi saavutamata, kuid kui te keeldute mõistmast igapäevaelu tegelikke olusid – et 15 liikmesriiki 27st kasutab tööaja erandit ning et paljudel kutsealadel napib praegu töötajaid, eriti uutes liikmesriikides –, siis kuuluvad tööaja erandid jätkuvalt igapäevase tegelikkuse juurde. Pöördugem tagasi selle küsimuse juurde kümne aasta pärast, kui olukord liikmesriikides võib tunduvalt teistsugune olla. Loogem liikmesriikidele tingimused, milles nad ei peaks tööaja erandeid kasutama, ning siis võime üllatuda, kui kiiresti me kompromissi saavutame.

Vladimír Špidla, komisjoni liige. – (CS) Daamid ja härrad, arutelu ilmetasid argumendid, mida on kasutatud palju kordi varem ja seda põhjendatult. Ma arvan, et see on üsna loomulik, sest kõnealune arutelu on kestnud viis aastat, see on mõjutanud meid kõiki ning ma soovin tänada kõiki, kes selles suurt osa täitsid. Faktiks jääb aga see, et me ei saavutanud head ega stabiilset tulemust ning meil tuleb sellele tõenäoliselt reageerida. Ma soovin märkida, kui tüüpiline on see, et arutelu ei käsitletud peaaegu ühtegi teist teemat peale tööaja erandite ja võib-olla üsna vähesel määral ka valveaja küsimust. Muuhulgas ei pööratud tähelepanu täiendavale

puhkeajale ega võetud arvesse muudatusi öötöös. Tegelikult langesid kõik teemad, mis olid kaugelt tähtsamad kui valveaja ja tööaja erandite küsimused, teataval määral nende ohvriks. Direktiiv võeti 1993. aastal vastu ning selles kiideti erand heaks. Direktiiviga nähti ette teatavat liiki läbivaatamine, kuid mitte selline, milles keskendutaks vaid tööaja eranditele, vaid direktiivile kui tervikule. 2003. aastal otsustas Euroopa Kohus, et töö juures veedetud valveaeg loetakse tööajaks. Kohtuotsuses on oma loogika ning minu jaoks on see hästi mõistetav. Alates sellest ajast on tööaja erandeid kasutavate liikmesriikide arv järsult suurenenud. Põhjus selleks on üsna lihtne. Enamikus liikmesriikides ei käsitletud töökohal veedetud aega tegeliku tööajana ning niipea, kui seda aega tuli arvestada konkreetsetes töötundides, hakkasid liikmesriigid kasutama erandit, et direktiivi sätetest kinni pidada.

Daamid ja härrad, nagu ma juba viitasin, on olukord keeruline ning sellel on oma sisemine dünaamika. Viis aastat kestnud arutelude jooksul on uuritud peaaegu kõiki edasimineku võimalusi ja need on olnud üsna kaugeleulatuvad. Ma arvan, et meie arutelu ei ole siiski veel lõppenud ning oluline on jätkata teiste lahenduste otsimist, sest praegune olukord on ebarahuldav. Selleks on mitu põhjust, miks see olukord on ebarahuldav, ning need peituvad sügavamal kui valveaja küsimus (mida mina pean kõige tõsisemaks aspektiks) ja sügavamal kui tööaja erand, mis on kahtlemata oluline teema. Teised põhjused hõlmavad öötööd, täiendavat puhkust ja mitmesuguseid teisi teemasid, mida võib uurida – ja mida minu arvates järk-järgult ka peaks tegema –, et parandada tööohutust ja töötervishoidu, sest see konkreetne direktiiv käsitleb töötervishoidu ja tööohutust. Tööaja korraldamine, mida kajastatakse direktiivis, hõlmab just seda aspekti, mitte üksnes üldist aspekti.

Daamid ja härrad, kahel õigusloome organil ei õnnestunud pärast viit aastat kestnud rasket ja pikka arutelu kokkulepet saavutada. Me oleme seal, kus oleme, ning seetõttu tuleb meil leida teine tee edasiminekuks. Komisjon on omalt poolt valmis ja ootel.

Mechtild Rothe, Euroopa Parlamendi lepituskomitee delegatsiooni juht. – (DE) Proua juhataja, ma palusin võimalust, et saaksin esitada veel mõne lühikese märkuse, sest arvan, et see on vajalik.

Nõukogu eesistuja härra Sedláček ütles meile, et nõukogu nõustus ettepanekuga eelmise nädala alguses. Ma pean selgelt välja ütleva, et teave, mis meile kolmepoolsete läbirääkimiste käigus anti, oli üsna erinev. Meile teatati, et komisjoni ettepanekut ei võeta vastu, et katseajal ei ole võimalik tööaja erandit kasutada ja et kuue kuu pikkune periood ei ole vastuvõetav. Samuti tehti selgeks, et valveaega ei peeta tööaja vajalikuks jätkuks. Meile öeldi täpselt sedasama, mida siingi – et valmisolek nõuetele alluda oli olemas. See ei olnud parlamendi seisukoht. Ma soovin siinjuures selgelt esile tuua, et me saime sellist teavet. Probleem võib seisneda selles, et te tulite hiljem, alles pärast keskööd, kuid sellist teavet me saime.

Teiseks jättis härra Bushill-Matthews mulje, et läbirääkimised olid kallutatud ja ühehäälsed. Ma soovin selgitada üht. Läbirääkimiste delegatsiooni kuulusid raportöör Cercas, komitee esimees, variraportöör Silva Peneda Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonist ning mina. Me olime ühel meelel kõikides punktides. Parlamendi suunistega on tagatud see, et minu fraktsioon ei ole lepituskomitees enamuses. Tulemused olid täiesti selged: 15 poolt- ja mitte ühtegi vastuhäält ning viis jäi erapooletuks. Tänapäevane arutelu on näidanud täiesti selgelt, et parlamendi suur enamus toetab seda seisukohta. Ma soovin, et kellelegi ei jääks muljet, nagu oleks läbirääkimised olnud kallutatud.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Csaba Óry (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Proua juhataja, daamid ja härrad!

Mul on kahju, et õigusloomeprotsess, millega taheti muuta tööaja direktiivi, ebaõnnestus. See toob esile konsensuse puudumise nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel ühel peamisel tööga seotud teemal. Kompromisslahenduse, mida toetati kahel lugemisel Euroopa Parlamendis ja mida toetasid kõik fraktsioonid – nii vasak- kui ka parempoolsed –, lükkas nõukogu tagasi just nimelt ajal, kus kogu Euroopas kaob järjest enam töökohti, suured ettevõtted seisavad järjekorras, et teatada oma koondamiskavadest, ja järjest enam kasutatakse maksumaksjate raha selleks, et aidata äärmiselt raskes olukorras olevaid pankasid ja et leevendada majanduskriisi laastavat mõju.

Lisaks sellele oli nõukogu põikpäise, tööaja erandit käsitleva nõudmise kahjulikuks tagajärjeks see, et kuna lepitusmenetlus Euroopa Parlamendiga kukkus läbi, ei saavutatud tulemuslikku lahendust ka arstide valveaja küsimuse kohta, ehkki ELi seaduseandjad olid väga lähedal kokkuleppe saavutamisele ja kompromisslahenduse vastuvõtmisele. Kokkuleppe saavutamine kõnealuses küsimuses oleks olnud mõlemale asjaosalisele palju kasulikum kui õigusliku jagelemise jätkamine. Ehkki keegi ei sea Euroopa Kohtu otsuste tähendust kahtluse

alla, on see ikkagi väga kummaline olukord, kui arstid peavad jätkuvalt võtma õiguslikke meetmeid institutsioonide juhtide vastu, et nad saaksid oma õigusi kasutada.

Masendav on see, et niisugusel majanduslikke ja sotsiaalseid pingeid täis aastal nagu 2009 ei näidanud nõukogu üles vastutulelikkust, et lahendada üks põhiküsimusi seoses tööaja reguleerimisega ELi tasandil.

18. Päevakord (vt protokoll)

19. Autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korraldus (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni nimel Marie Panayotopoulos-Cassiotou esitatud raport autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korralduse kohta [KOM(2008)0650 – C6-0354/2008 – 2008/0195(COD)] (A6-0120/2009).

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, raportöör. – (EL) Proua juhataja, direktiivi 2002/15/EÜ oli tõesti vaja läbi vaadata ning pärast ettenähtud aruande koostamist esitas Euroopa Komisjon selle sektori toetamiseks sobilikud muudatusettepanekud, et kaitsta töötajate tervist ja ohutust ning samas soodustada ausat konkurentsi. Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon kiitis transpordi- ja turismikomisjoni arvamuse heaks ning lükkas minu soovitusel hoolimata tagasi komisjoni ettepaneku; teisisõnu ei nõustunud tööhõive- ja sotsiaalkomisjon füüsilisest isikust ettevõtjana (FIE) tegutsevaid sõidukijuhte direktiivi kohaldamisalast välja arvama. Pean märkima, et 2002. aasta direktiiv nägi ette FIEna tegutsevate autojuhtide kaasamise 23. märtsist 2009. Pärast emotsioone ja elevust, mida autovedusid käsitleva direktiivi arutelu põhjustas, ei ole muutused sellised, nagu esmapilgul näivad.

Mis puutub sõiduaegadesse ja puhkeperioodidesse, siis selles vallas on pärast 2002. aastat toimunud olulised muutused, kuna 2007. aastal jõustunud määrust (EÜ) nr 561/2006 kohaldatakse kõikide veokijuhtide suhtes ning sellega tagatakse neile sobivad sõiduajad ja puhkeperioodid.

Seega kui FIEna tegutsevad autojuhid kaasatakse tööaja direktiivi kohaldamisalasse, tõlgendatakse FIEna tegutsemise mõistet väärtalt, sest FIEna määrab töötaja ise kindlaks oma tööaja. See kujutaks endast seega tõsiselt ja kahjulikku meedet väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate suhtes, piiraks ettevõtlusvabadust ning sellega aitaksime omalt poolt kaasa täiendava halduskoormuse tekitamisele. Samuti loodaks sellega pretsedent alustamiseks arutelu FIEda kaasamise üle teistes sektorites ning seeläbi piirataks FIEda võimalust töötada nii kaua, kui nad soovivad. See toob kaasa suure probleemi: kes on FIE ja kes on vale-FIE? On selge, et teatud töötajad väidavad end olevat FIEd seda tegelikult olemata. Euroopa Komisjon tegi ettepaneku, et me kehtestaksime kriteeriumid, mis aitaksid vale-FIEsid eristada. See ei oleks aga võimalik, sest kontrolle teostavad jätkuvalt liikmesriigid. Kui Euroopa õigusaktides oleks sätestatud see, kes on vale-FIE ja kes mitte, ei tuleks nende erinevus riiklike kontrollimiste käigus välja. Seega on meil nüüd oma uute ettepanekute abil võimalik liikmesriigi tasandil kindlaks määrata, kes kaasatakse autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikuid käsitleva direktiivi kohaldamisalasse ja kes mitte. Samuti kutsume Euroopa Komisjoni oma ettepanekutes ümber vaatama direktiivi kohaldamise tagajärge. Ma kutsun oma kolleege lükkama tagasi muudatusettepaneku, mille eesmärk on suunata ettepanek tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni tagasi, ja toetama minu fraktsiooni ettepanekuid, millele kuulub ka Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni ning Fraktsiooni Iseseisvus ja Demokraatia poolehoid.

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Proua juhataja, austatud parlamendiliikmed, te teate, et liiklusohutus on minu kui transpordivoliniku töö üks tähtsamaid küsimusi.

Samuti on oluline kohe algusest peale rõhutada, et kuigi liiklusohutus on sellise teema käsitlemisel nagu sõidukijuhtide tööaeg väga tähtis, ei arutle me täna mitte liiklusohutuse, vaid sotsiaalõigusnormi üle, mitte sõiduaja, vaid tööaja üle.

Täna peame vastuse leidma küsimusele, kas FIEda suhtes tuleks kohaldada samasugustel tingimustel tööaja piiranguid kui töötajate suhtes. Seda küsimust peame väga hoolikalt kaaluma, sest Euroopa õiguses ei ole ühegi pretsedendiga sätestatud, kui kaua võib FIE töötada kontoris või laboris.

1998. aastal, mil nõukogu ja Euroopa Parlament esimest korda ringi liikuvate töötajate tööaja direktiivi üle arutlesid, oli olukord autovedude sektoris praegusega võrreldes täiesti teistsugune, nagu märkis raportöör Panayotopoulos-Cassiotou, oli tol ajal sõiduaja kohta kehtivate eeskirjade täitmisest kõrvalehoidmine tavaline ning see tähendas seda, et kutselised sõidukijuhid olid liiga kaua roolis. Eelmise sõiduaega käsitletud määruse alusel, mis kehtestati 1985. aastal, oli sõiduaja tõhus kontrollimine peaaegu et võimatu.

Sellises olukorras arutlesid seadusandjad ajavahemikus 1988–2002 komisjoni ettepaneku üle, mille eesmärk oli reguleerida mitte üksnes ettevõtjate teenistuses olevate sõidukijuhtide, vaid ka FIEst sõidukijuhtide tööaega. Selle arutelu tulemusel võeti vastu sektoripõhine direktiiv ringi liikuvate töötajate tööaja kohta. Selle direktiiviga loodeti vähendada sõiduaega puudutavatest ebapiisavatest eeskirjadest tulenevaid negatiivseid tagajärgi liiklusohutusele, kaasates tööaega hõlmavate õigusaktide kohaldamisalasse ka FIED.

Sellega aga probleem ei lahenenud ning pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahelist lepitusmenetlust kutsuti komisjoni üles kaaluma FIEde suhtes tööaja eeskirjade laiendamise plusse ja miinuseid ning esitama 2008. aastal oma ettepaneku. Komisjon täitis selle palve ja avaldas 2007. aastal üksikasjaliku uuringu, milles jõuti järgmiste järeldusteni.

Esiteks ei tohi tööaega ajada segi sõiduajaga. Mis puutub sõiduaega, siis on selles vallas olukord põhjalikult muutunud. Nagu te teate, on Euroopa Parlament koos nõukoguga võtnud vastu uued sõiduaegade eeskirjad. Need eeskirjad näevad muu hulgas ette ääretult usaldusväärse kontrollvahendi, digitaalse sõidumeeriku kasutamise ning spetsiaalse rakendusdirektiivi.

Alates 2007. aastast kehtivaid uusi eeskirju kohaldatakse kõikide veokijuhtide suhtes, kaasates selle kohaldamisalasse ka FIEst sõidukijuhid. Kasutades uut digitaalset sõidumeerikut, mis registreerib veoauto iga liigutuse minuti täpsusega, võib juht roolis olla kuni üheksa tundi päevas ning keskmiselt kuni 45 tundi nädalas. Põhimõtteliselt saab nüüd nende eeskirjade kohaldamist jälgida palju rangemalt kui 1985. aastal.

Teiseks puuduvad ühenduse sotsiaalõigusnormides FIEde tööd reguleerivad pretseedendid. FIEt ei saa õigupoolest sundida tegema lisatunde, kuna tal on FIE määratluse järgi vabadus korraldada oma tööd oma soovide kohaselt. Veelgi enam – FIEde tööaega on tegelikkuses peaaegu võimatu kontrollida.

Kolmandaks on FIEdele tööaega puudutavate eeskirjade laiendamise eeliste ja puuduste üldine suhe väga umbmäärane ega ole võimalik kindlalt näidata, et selle direktiivi kohaldamine FIEde suhtes tooks kaasa selgeid eeliseid. Viimasena on väga oluline osutada sellele, et tööaega puudutavate eeskirjade kohaldamine FIEna töötavate sõidukijuhtide suhtes on kasutu ning seda on keeruline saavutada, sest need juhid ei pea palga arvestamise eesmärgil oma tööaega registreerima, rääkimata sellest, et selliste eeskirjade kohaldamise halduskulu oleks väga suur.

Neljandaks, üks küsimus, millesse on siiski vaja sekkuda, puudutab vale-FIEsid – s.t sõidukijuhte, kes on formaalselt FIED, kuid kellel tegelikult puudub vabadus korraldada oma tööalast tegevust, kuna nad sõltuvad täielikult ühest ettevõttest, kes tagab neile sissetuleku ja tellimused. Sotsiaalses plaanis on FIED haavatavad. Teoreetiliselt on nad direktiivi kohaldamisalasse kaasatud, kuid suutmatus seda direktiivi nende suhtes kohaldada tähendab seda, et tegelikkuses see nii ei ole. Komisjoni ettepanek on seega kiirendada selle direktiivi kohaldamist ning tagada vale-FIEdele vajalik sotsiaalne kaitse.

Majanduskriisi ajal ei ole mõistlik suruda peale täiendavat haldus- ja finantskoormust väikestele ja nõrkadele ettevõtetele, kes peavad majanduslanguse tagajärgedega toime tulema. Seetõttu kiidab komisjon lõpetuseks Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni, Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni ning Fraktsiooni Iseseisvus ja Demokraatia muudatusettepanekuid, mis on kooskõlas viimasel transpordinõukogul vastu võetud nõukogu ühise seisukohaga, ning saadab nende muudatusettepanekute kaudu sellele sektorile selge sõnumi: vale-FIEdest sõidukijuhtide eksisteerimist ei lubata ning seadusandjad tagavad, et eeskirju kohaldatakse kõikjal Euroopas.

ISTUNGI JUHATAJA: LUISA MORGANTINI

asepresident

Johannes Blokland, *transpordi- ja turismikomisjoni arvamuse koostaja*. – (NL) Proua juhataja, tõehetk läheneb kiiresti. Homme pärastlõunal hääletame proua Panayotopoulos-Cassiotou raportit. Raportöör ja mina transpordi- ja turismikomisjoni arvamuse koostajana jagame ühesugust seisukohta vabast ettevõtlusest ning seega oleme koos allkirjastanud umbes kümme muudatusettepanekut, millele ka nõukogu saab anda oma heakskiidu. Olen tänulik, et volinik Tajani võib neile oma toetuse anda.

Homme peame kõigepealt käsitlema tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni muudatusettepanekut, mille eesmärk on ettepanek tagasi lükata. See muudatusettepanek tekitab minus jätkuvalt suurt nõrdimust. Eelmisel nädalal asendus mu nõrdimus aga hirmutundega, kui nägin Euroopa ametiühingute seisukohavõttu. Juhuslike Rumeeniast või Bulgaariast pärit FIEdest sõidukijuhtide kartuses keerutatakse selles seisukohavõttus üles järjestikku valesid, mille eesmärk on veenda parlamendiliikmeid hääletama komisjoni ettepaneku vastu.

Seisukohavõtus vihjatakse, et FIEdest sõidukijuhtid töötavad 86 tundi nädalas. Nagu ka volinik Tajani märkis, on nii töötajatest kui ka FIEdest sõidukijuhtidel kahenädalase ajavahemiku jooksul lubatud nädalas sõita keskmiselt 45 tundi. Kas peame sellest siis järeldama, et nad kulutavad nädalas 41 tundi ettevõttes kohapeal töötamisele? Seisukohavõtus ära toodud väide liiklusohutuse kohta ei pea samuti paika. Puuduvad tõendid vastastikuse seose kohta liiklusohutuse ja tööaja eeskirjade kohaldamisest FIEdest sõidukijuhtide väljaarvamise vahel; õigupoolest on asi hoopis vastupidi.

Muuseas, seisukohavõtust tuleb selgelt välja, et ametiühingud teavad väga hästi, et nende vaatepunkt tugineb äärmiselt haprale alusele. Seisukohavõttu on meelevaldselt kaasatud ka keskkonna ja siseturu teema, mille eesmärk on väidetavalt näidata seda, et me peaksime hääletama ettepaneku tagasilükkamise poolt, samas kui komisjoni äärmiselt põhjaliku mõjuhindamise käigus tuli välja, et ettepanekust ilmneb kasu siseturu toimimisele, transpordisektorile ja keskkonnale. Sel põhjusel peame homme hääletama vastu tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni muudatusettepanekule, millega taotletakse ettepaneku tagasilükkamist, ning hääletama raportööri muudatusettepanekute poolt. Ma usun, et hääletamisel võidab terve mõistus.

Lõpetuseks soovin märkida, et härra Hughesi poolt eelmisel laupäeval saadetud e-kiri oli täiesti kohatu. Saatusliku õnnetuse politiseerimine ... (*Juhataja katkestas kõneleja.*)

Eva-Riitta Siitonen, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (FI) Proua juhataja, daamid ja härrad, tööaja piiranguid ei tohiks laiendada FIEdest ettevõtjate ja sõidukijuhtide suhtes ning õnneks on nii komisjon kui ka nõukogu selle järelduseni jõudnud.

Minu kodumaal Soomes oleks tööaja piirangul FIEdest sõidukijuhtidele väga kahjulik mõju. Soomes on sõidukijuhtid tihtipeale väikeettevõtjad. Üle poole neist sõidab isikliku sõidukiga. Seega teevad nad kõik ise: nad hooldavad oma sõidukeid ja peavad ise raamatupidamisarvestust. FIEdest sõidukijuhtide suhtes kehtivad juba samasugused sõiduaja ja kohustuslike puhkeaegade piirangud nagu neile, kes töötavad kellegi teise heaks. See on oluline tuleviku seisukohast. Sõiduaegu iseenesest ei tuleks pikendada, kuid kui see Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni ja Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni muudatusettepanek peaks jõustuma, ei oleks sõidukijuhtidel võimalik oma puhkeajal sõidukeid hooldada ega raamatupidamisarvestust pidada. Pealegi, kuidas hakataks sellise eeskirja järgimist kontrollima?

Majanduskriisi ajal on tööhõive ja ettevõtluse toetamine väga tähtis. Ma loodan, et kõik nõustuvad komisjoni ja transpordiministrite nõukoguga selles, et FIEd peaksid kõnealuse direktiiviga jätkuvalt jääma reguleeritud tööaja kohaldamisalast välja.

Jan Cremers, *fraktsiooni PSE nimel.* – (NL) Proua juhataja, daamid ja härrad, Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon on seisukohal, et ettepanek tööaja eeskirjade läbivaatamiseks autovedude sektoris on puudulikult läbi mõeldud ja vastuoluline. Eeskirjade leevendamise põhjuseks ei saa olla õigusaktide kehv ülevõtmine ja järgimine. Nagu komisjon märkis, on õigusaktid mõjusad ja tulemuslikud üksnes siis, kui need hõlmavad kõiki asjaomaseid osapooli.

Komisjonile esitatud küsimustes olen püüdnud saada selgust selles, milliseid meetmeid kavatseb komisjon võtta vale-FIEde kasutamise vastu. Seetõttu ei kiida sotsiaaldemokraatide fraktsioon heaks nõukogu välja öeldud kavatsust mitte ainult jätta FIEdest sõidukijuhtid direktiivi kohaldamisalast välja, vaid jätta võtmata ka kohased meetmed vale-FIEde vastu.

Nii palgaliste kui ka FIEdest sõidukijuhtide tegevus puudutab samavõrd nende enda ja teiste inimeste ohutust. Meie fraktsiooni jaoks ei tule töötavate ja FIEdest sõidukijuhtide eristamine kõne alla. Ma pean volinikku toetama – tegemist pole mitte esimese korraga, kus ka FIEdest töötajaid on kaasatud ehitusplatsidel ohutuse koordineerimisse selleks, et tagada nii nende enda kui ka teiste ohutus.

Bilyana Ilieva Raeva, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (BG) Praeguse koosseisu ametiaja viimasel istungjärgul peab parlament vastu võtma direktiivi ringi liikuvate töötajate tööaja kohta. Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni raportöörina leian, et käituksime vastutustundetult, kui lükkaksime tagasi komisjoni teksti täies mahus, nagu välja pakuti. Meie, liberaalid, toetame ja pooldame kümnete tuhandete FIEdena tegutsevate liikuvate töötajate vajadust säilitada oma konkurentsieelis ja FIEks olemise eesmärk.

Praegune olukord on ärevust tekitav. Praegusel kujul heidab direktiiv kõrvale vaba turu aluspõhimõtte, nimelt ettevõtluse ja selle toetamise. Meie arvates on lubamatu kohelda töölepingu alusel töötavaid inimesi võrdsetel alustel nendega, kes on FIEd. Erinevalt palgatöötajatest ei ole FIEde töö aluseks mitte kindlaksmääratud tundide arv, vaid käideldav kaup ning veose maht ja liik. FIEde kaasamine uude direktiivi hävitaks tegelikult ettevõtlusega tegelemise motivatsiooni.

FIEdest töötajate tööaega sätestavad õigusaktid kujutaksid endast ohtlikku ja õigustamatut pretsedenti. Mitte üheski teises sektoris ei ole samalaadset eeskirja. Sellise otsuse vastuvõtmisel oleks Euroopa majandusele kahjulik mõju.

Öötöö määratlusel on samuti suur praktiline tähendus. Praegu saavad liikmesriigid ise öötööd määratleda. See võimaldab neil kindlaks määrata maksimaalse töötundide arvu reisijate ja kauba veoks vastavalt päeavalguse varieerumisele. Nagu te teate, on ööaeg Soomes erinev ööajast Itaalias. Paindlikkus aitab vähendada liiklusummikuid tiptundide ajal ning samas vähendada suurt osa liiklusest tulenevatest kahjulikest heidetest.

Sooviksin lõpetuseks lisada, et liberaalid, keda toetavad Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon ning paljud teised kolleegid, sooviksid jätkata arutelu direktiivi põhiaspektide üle. Teisisõnu – me toetame paindlikku ja pragmaatilist seisukohta, mis nõukogus heaks kiideti ning mis Euroopa Komisjonis direktiivi kohaldamisalast FIEde väljaarvamiseks välja pakuti. Ma palun teil tungivalt selle poolt hääletada.

Sepp Kusstatscher, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Proua juhataja, kogu maailmas valitsev mure seagripi pärast ning praegu võetavad meetmed selle vastu võitlemiseks nagu ka meetmed, mis võeti paar aastat tagasi linnugripi ja hullu lehma tõve puhul, on täiesti ebaproportsionaalsed võrreldes sellega, kui vähe tähelepanu pööratakse teedel hukkuvate inimeste palju suuremale arvule. Igal aastal saab Euroopa Liidu teedel surma 40 000 inimest. Väga palju inimesi saab viga või jääb alaliseks töövõimetuks. Kõige sellega lihtsalt lepitakse, justkui oleks tegu vääramatu jõuga.

Kõik teavad, et rasketesse liiklusõnnetustesse sattunud veoautode arv on ülemäära suur. Peamised põhjused on kiirus, üleväsimus ja alkohol. Kõnealune direktiiv on samm edasi tagamaks, et sõidukijuhid ei oleks roolis üleväsinud. Kõikide sõidukijuhtide puhul tuleks nüüd tööajaks pidada lisaks sõiduaajale, mida kontrollitakse sõidumeerikuga, ka peale- ja mahalaadimise aegu. See on õige lahendus. Kui sõidukijuht on enne 40tonnise veoauto rooli istumist tunde töötanud, on ta juba väsinud ning tal on raske keskenduda. Minu jaoks on täiesti mõistetamatu, et seda eeskirja peaks kohaldama üksnes nende suhtes, kes töötavad kellegi teenistuses ja kes ei ole FIEde. Ainus ettekäane on see, et FIEde tööaega on keerulisem jälgida. See võib olla tõsi, kuid kas FIEst sõidukijuht kujutab väsinult roolis olles väiksemat ohtu?

Stephen Hughes (PSE) - Proua juhataja, me peame komisjoni ettepaneku kolmel põhjusel tagasi lükkama. Esiteks väidab komisjon, et sõiduaegu ja puhkeperioode käsitlev määrus (EÜ) nr 561/2006 hõlmab kõiki ja seega ei ole FIEde väljaarvamine mingi probleem. See on vale. Sõiduaeg moodustab keskmiselt vaid poole sõidukijuhi tööajast. Need, keda direktiiv ei hõlmaks, võiksid lõppkokkuvõttes töötada 86 tundi nädalas ja nii kõik nädalad aastas.

Teiseks ei hõlma määrus sadu tuhandeid sõidukijuhte, kes juhivad alla 3,5 tonni kaaluvaid sõidukeid. Mis veelgi halvem – kui nad kõnealuse direktiivi kohaldamisalast välja jäävad, ei ole nende tööajal mitte mingisuguseid piiranguid.

Kolmandaks teeb komisjon vahet FIEdel ja vale-FIEdel ning teeb seda enda sõnul seetõttu, et FIEde tööaega ei ole võimalik kontrollida ega reguleerida. Kui see nii on, siis kuidas nad kontrollivad vale-FIEde tööaega? Antud juhul on tegemist vastutusest lahtiütlemisega ning rohelise tee andmisega südametunnistusega tööandjatele, kes otsivad seadusest kõrvalehiilimiseks pidevalt uusi vale-FIEks olemise vorme. Me peame komisjoni ettepaneku tagasi lükkama.

Ville Itälä (PPE-DE). - (FI) Proua juhataja, kõigepealt sooviksin tänada volinik Tajanit, kes tegi tõeliselt suurepärase tööd ja kes osutas just praegu oma kõnes väga hästi sellele, et küsimus ei puuduta mitte niivõrd ohutust ja sõitmiseks kulutatavaid tunde, vaid pigem töötatud tunde.

Me peame meeles pidama tõsiasja, et Euroopas on väikseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid, kes teevad oma tööd ja loovad töökohti, ning see oleks löök väikeettevõtjatele, eeskätt praeguses majandusolukorras. Umbes kaks nädalat tagasi pidasime siin maha ägeda arutelu selle üle, kuidas väiksed ja keskmise suurusega ettevõtjad hoiavad tervet Euroopa majandust vee peal. Nüüd seisame silmitsi praktilise küsimusega selle kohta, kas me peaksime neid toetama või mitte. Volinik Tajani sõnavõtt puudutas seda, mida me peaksime kontrollima ja mida me peaksime tegema selleks, et tagada FIEdest sõidukijuhtidele õigus jätkata pärast sõidutunde töötamist.

Antonio Tajani, *komisjoni asepresident.* – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, tahaksin hajutada nende parlamendiliikmete kahtlusi, kes on väljendanud muret arutelu all oleva teksti pärast. Liiklusohutus ei ole

kindlasti mitte kaalul – ma kordan, üks minu töö põhiülesandeid on võidelda liiklusõnnetuste arvu vähenemise eest.

Ma arvan, et me ei tohiks tööaega sõiduajaga segi ajada. Ma mõistan täiesti teie seisukohti: FIEst töötaja võib kõigepealt tööd teha ja siis väsinult rooli istuda, kuid ma ei usu, et FIEst töötajat oleks võimalik ühegi töö tegemisel kontrollida. On ilmselge, et FIEst töötaja on samuti teadlik sellest, mida ta teeb, võib-olla ta isegi laadib veoauto täis ning ootab ja puhkab seejärel kaks, kolm või neli tundi ning istub alles siis rooli, olles liiklusohutuse seisukohast väga heas vormis.

Tegelikult on kõikide FIEde, käsitööliste või väikeettevõtjate kontrollimine väga keeruline. Veelgi enam – just need on need mehed ja naised, kes on Euroopa Liidu majanduse peamiseks tugisambaks.

Seda silmas pidades valmistab meile muret tervise ja ohutuse tagamine töötajatele ja nendele, kes näivad olevat FIEd, kuid kes tegelikult on palgatöötajad. Sel põhjusel soovib komisjon allutada vale-FIEde tegevuse samuti seadusandlikule kontrollile ning mulle tundub, et raportöör jagab selles osas meie seisukohta.

Seega on see minu arvates oluline märguanne, see õigusakt vastab tegelikele vajadustele ning ma leian, et on õige taas kord rõhutada seda, kui oluline on selles vallas edasi liikuda. Seetõttu palun Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioonil ja Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonil avaldada arvamust tehtud märkuste kohta ning mõista, et komisjoni seisukohast on ja jääb liiklusohutus prioriteediks, kuid samas mõista ka, et kõnealune õigusakt ei hõlma seda teemat, pigem on selle eesmärk paremini reguleerida eelkõige maanteetransporditöötajate tööaega ning assimileerida vale-FIEd töötajate hulka, kuna tegelikkuses ei ole nad FIEd, vaid *de facto* töötajad.

Püüan veel kord rahustada kõiki, kes on oma muret väljendanud, sest usun, et saame vastu võtta hea teksti, mis liigub õiges suunas Euroopa kodanike huvides.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, raportöör. – (EL) Proua juhataja, ma tänan volinikku tema selgesõnalise kõne eest ning tema järeleelgituste eest, mille all pean silmas tema kinnitust parlamendiliikmetele, et tema peamine eesmärk on liiklusohutus, kuid samas kaitsta Euroopa majanduse konkurentsivõimet ning toetada väikse ja keskmise suurusega ettevõtteid. Täna kõiki kolleege nende seisukohtade eest ning ma osutaksin sellele, et just nimelt sellise dialoogi sooviksimegi jätta avatuks, hääletades muudatusettepaneku 54 vastu ja lükates tagasi komisjoni ettepaneku. Seetõttu kutsun kolleege üles muudatusettepanekut 54 tagasi lükkama selleks, et dialoog jätkuaks ning me saaksime aidata töötajaid, keda ekspluateeritakse ja kes väidavad end olevat vale-FIEd. Me tahame aidata parandada tööhõivet maanteetranspordi vallas, kaitses täielikult liiklusohutust kõiki hõlmavate eeskirjade alusel ning tööaegu meie ees oleva direktiivi alusel.

Sooviksin parlamendiliikmetele meelde tuletada, et saatsin neile ühe Saksa ajalehe artikli, millest tuleb näidete põhjal selgelt välja, et sõitmise ajal ei ole oht tingitud mitte ülekoormusest, vaid sellest, et inimene kasutab tema käsutuses olevat aega valesti, seda olenemata sellest, kas tegu on töötaja või FIEga, mis on tegelikult tähtsusetu. Oluline on see, et inimene vastutab oma tegude eest ja juhib autot nii nagu arukas inimene, kes on teadlik oma kohustustest terve ühiskonna ees. Me ei saavuta seda sellega, et seame töö tegemisele takistusi. Ehitustööstusele viidates avalikustas härra Cremers kõigi nende kaalutlused, kes toetavad neid seisukohti valimiseelsel ajal.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval, 5. mail 2009.

20. Euroopa Parlamendi 2010. aasta tulude ja kulude esialgne eelarvestus ja 2010. aasta eelarve (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on eelarvekomisjoni nimel Vladimír Maňka esitatud raport Euroopa Parlamendi 2010. aasta tulude ja kulude eelarvestuse kohta (2009/2006(BUD)) (A6-0275/2009).

Vladimír Maňka, raportöör. – (SK) Kohtumistel Euroopa Parlamendi peasekretäri Klaus Wellega märkasin kohe tema poolt probleemide lahendamiseks tehtud jõupingutusi. Ma hindan kõrgelt tema püüdlust optimeerida tööd Euroopa Parlamendi administratsioonis, kus töötab 6000 inimest. Märkasin samasugust pühendumist ja positiivset suhtumist läbirääkimistel Euroopa Parlamendi erinevate peadirektoraatide esindajatega.

Mõnes valdkonnas on kokkuhoiukohad juba leitud ning parandusmeetmed välja pakutud. Üks selline näide on presidentuuri peadirektoraadi tegevuskava, mis võib aidata aastas Brüsselis, Strasbourgis ja Luxembourgis kulusid kokku hoida 2,6 miljardi euro ulatuses, ilma et seataks ohtu julgeolek või turvalisus.

Enamik kulutüsusi ja peamisi projekte Euroopa Parlamendi eelarves on oma olemuselt mitmeaastased. Olen täiesti veendunud, et kui me planeerime eelarvet paremini keskpikaks perioodiks ja muudame selle läbipaistvamaks, on meie tegevus tulemuslikum. Daamid ja härrad, raport, mille ma täna esitan ja mille eelarvekomisjon on heaks kiitnud, näitab selgelt, et me sooviksime Euroopa Parlamendi uuele koosseisule anda rohkem manööverdamisruumi. Kui eelarvekomisjon tegi kindlaks kokkuhoiukohad või tõmbas teatud punkte koomale, ei hakanud me selles etapis nendega tegelema pelgalt selleks, et jätta endast karmi muljet või algatada konflikti ühelt poolt Euroopa Parlamendi administratsiooni ja eesistujariigiga ning teiselt poolt eelarvekomisjoniga. Meie ühine eesmärk on saavutada kõrgetasemeline ja põhjalik ülevaade sellest küsimusest ning teha selle põhjal õige otsus. Tööjõuressursside planeerimise vallas peab eelarvekomisjon silmas ettepanekuid ja muudatusi teenistuste ülesehituses ja eesistujariigi esitatud tööjõuressursside kavas. Kui meil on olemas kokkuvõtte nendest nõuetest, mis on uuringutes välja toodud, oleme valmis tervet nõuete paketti hoolikalt kaaluma.

Eelmisel nädalal kohtusin Rootsi rahandusministeeriumi riigisekretäri Hans Lindbladiga, kes esindab finantsküsimustes Euroopa Liidu eesistujariiki Rootsit, ja teiste ametiisikutega Rootsi alalisest esindusest Brüsselis ja Rootsi rahandusministeeriumist. Mulle lubati tihedat koostööd Euroopa institutsioonide eelarvete muutmisel otstarbekamaks. Eesistujariigi Rootsi esindajad asetasiid erilist rõhku hoonestuspoliitikale, mis on samuti üks meie prioriteete. Hoonete ostmise ja rentimise kulud on Euroopa Liidu institutsioonide üheks peamiseks halduskuluks. Vaid kolm aastat tagasi oli institutsioonide käsutuses kokku üle kahe miljoni ruutmeetri ulatuses pinda. Seetõttu otsustasime, et vajame hoonete osas ühist poliitikat, paremat institutsioonidevahelist koostööd, paremat planeerimise koordineerimist, ülevaadet kontoripinna ühendamise teatud piirkondades ning avalike pakkumiste paremat kasutamist. Seetõttu sooviksin tunnustada peasekretäri lubadust esitada uuel valimisperioodil ettepaneku kinnisvara keskpika perspektiivi strateegilise kava kohta, et parlamendiliikmed saaksid sellega tutvuda enne esimest lugemist sügisel ja et nad saaksid eelarveotsused heaks kiita.

Kui tõhustame Euroopa institutsioonide vahelist koostööd, suudame aastas kokku hoida miljoneid eurosid. Ma usun, et koostöö mitmekeelsuse institutsioonidevahelises tööühendas võimaldab meil selles valdkonnas kasutamata võimalusi paremini ära kasutada. Järgmisel aastal peaks meie käsutuses olema uuring Euramise tõlkevahendist, mille täielik ja automaatne kasutamine toob tõenäoliselt kaasa revolutsiooni tõlgete vallas ning tõlkealases koostöös. Olen täiesti veendunud, et selle tõlkevahendi abil saavutame järgmisel kahel aastal selles valdkonnas suurema tõhususe ja rahalise kokkuhoiu ning vähendame sõltuvust sisseostetavatest teenustest.

Margaritis Schinas, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (EL) Proua juhataja, otsustame Euroopa Parlamendi 2010. aasta eelarve üle eriti keerulisel ajal, mille märksõnadeks on esiteks Lissaboni lepingu jõustamine, mida me kõik ootame, teiseks Euroopa majandust tabanud tõsine kriis ning kolmandaks uued parlamendiliikmete ja nende assistentide põhimäärused. Kõik need on Euroopa Parlamendi 2010. aasta eelarve lahutamatud osad ja ma usun, et parlamendiliikmetena peame õige seisukoha kujundamisel neid arvesse võtma – mitte eksperimenteerides ning eksentsentrilisi ja üleliigseid kulutusi tehes, vaid mõistlikult tegutsedes ja järgides kriteeriume, mille täitmist ühiskond ise meilt ootab.

Seetõttu usun, et oleme uue tee alguses, sest Euroopa Parlament näitab kriisi ajal head eeskuju, hoides oma 2010. aasta kulutusi väga realistlikul, ütleksin isegi, et väga madalal tasemel. Me hoiame halduskulude assigneeringute osas oma eelarvet allpool 20% piiri. Oleme juhatuse algsete prognoosidega võrreldes vähendanud oma 2010. aasta eelarvet 6,5 miljoni euro võrra ning kui võrdleme üldnäitajaid eelmise aasta eelarvega, võime näha, et hoolimata kõikidest uutest nõuetest, mis kaasnevad parlamendiliikmete ja nende assistentide uute põhimäärustega, kajastub eelarves erakordselt mõistlik kasv, mis jääb allapoole 4%.

Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon, mille nimel oli mul selles küsimuses au olla raportöör, püstitas menetluse alguses 2010. aasta eelarve jaoks ühe olulise eesmärgi. Me tahame koondada Euroopa Parlamendi ressursid nendesse sektoritesse, kus tal on tõepoolest olemas tegutsemiseks pädevused ja volitused, ning need sektorid on seotud õigusloomega. Me tahame teha lõpu sellele, et tuhanded inimesed tegelevad küsimustega, milles Euroopa Parlamendil ei ole sõnaõigust, ning et liiga vähe inimesi ja ressursse on suunatud sinna, kus parlamendil on tõepoolest võimalik õigusloome kaudu midagi ära teha. Seetõttu usume, et esialgsed kulutused kajastavad seda meie prioriteeti, ja esimesel lugemisel

arutleme taas selle üle; ning me nõustume raportööri rõhuasetusega mitmekeelsuse ja hoonete küsimusele, s.t teemadele, millele oleme alati omistanud suurt tähtsust õigusaktides neile tähelepanu pööramise kaudu.

Sooviksin lõpetada nii, nagu alustasin ja öelda, et praegu ei ole aeg ebaharilikeks ega tarbetuteks kulutusteks. On aeg tõmmata rihm pingule, olla tõsimeelne ning keskenduda sellele, mis on hädavajalik. Mis puutub kolme peamisse mitmeaastasse programmi – Web TV, Museum of European History ja eeskätt Visitors' Centre, soovime tagada nende programmide jätkuva toetamise, et 2010. aasta eelarvest saaks neid edasi toetada, kuid see peab alati tuginema nõuetekohase, tõsise ja hoolsa kontrolli põhimõtetele.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Proua juhataja, kõneldes arutus Euroopa Parlamendi 2010. aasta tulude ja kulude eelarvestuse üle fraktsiooni Liit Rahvusriikide Euroopa eest nimel sooviksin juhtida tähelepanu kolmele asjale. Esiteks peame toetama raportööri ettepanekut võtta praegu Euroopa Parlamendi 2010. aasta tulude ja kulude eelarvestus vastu Euroopa Parlamendi juhatause poolt selle aasta aprillis heaks kiidetud kujul. Lõpliku eelarvet puudutava otsuse tegemine tuleks jätta Euroopa Parlamendi järgmise koosseisu ülesandeks, pannes neile kohustuse analüüsida konkreetseid eelarvepunkte uuesti 2009. aasta septembris.

Teiseks peaksime suhtuma samuti positiivselt tõsiasja, et praegu vastu võetud eelarvestuses prognoositakse kulutuste kasvaks vaid 2,72%, mis tähendab seda, et praeguses etapis ei ole vaja arvestada varem välja pakutud 4% tõusuga ja et Euroopa Parlamendi uuel koosseisul on selles vallas käesoleva aasta sügisel suur manööverdamisruum.

Kolmanda ja viimasena sooviksin jõuliselt toetada raportööri ettepanekut mitmekeelsuse küsimuses ja eelkõige tagada, et kõikidel parlamendiliikmetel on võrdne juurdepääs kirjaliku ja suulise tõlke teenustele. Samuti väärivad toetust need eelarvepunktid, mis puudutavad info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat Euroopa Parlamendi jaoks, ning eeskätt kavad, mis võimaldavad neid ressursse kõige paremini kasutada.

Vladimír Maňka, *raportöör*. – (SK) Sooviksin lõpetada tänase arutelu ja tänada oma mõlemat kolleegi nende arvamuste eest. Samuti sooviksin tänada kõikide institutsioonide esindajaid, nende hulgas Euroopa Parlamenti, kellega meil on viimase kolme kuu jooksul toimunud kümneid arutelusid eelarve ettevalmistamise üle. Sooviksin tänada eelarvekomisjoni esimeest härra Böget, variraportööri ja fraktsioonide koordinaatoreid, oma kolleegi ja eelarvekomisjoni nõunikke ja töötajaid, kes osalesid enamikus aruteludes. Just tänu teile kõigile õnnestus meil enamikul juhtudel leida üksmeelsus ja ühine lahendus.

Euroopa Parlamendi valimiste tõttu juuni alguses oli meil väga vähe aega eelarvet puudutavate ettepanekute ettevalmistamiseks ja nende üle arutlemiseks ning isegi veel vähem aega kompromisside leidmiseks. Sellegipoolest suutsime kompromissile jõuda ning võin nüüd öelda, et meie koostöö tulemustel on positiivne mõju Euroopa Parlamendi tööle. Samas näeme 2010. aasta eelarve ettevalmistamisel suurimaid muutusi Euroopa Parlamendi struktuurides viimase 10–12 aasta vältel. Tegemist on suure ülesandega Euroopa Parlamendi juhtimise ning kõigi meie jaoks. Ma usun, et aasta lõpus võime öelda, et oleme üheskoos sillutanud tee nii Euroopa Parlamendi kui ka teiste Euroopa institutsioonide töö suuremale tõhususele.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval, 5. mail 2009.

21. Hülgetoodetega kauplemine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel Diana Wallise koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus hülgetoodetega kauplemise kohta (KOM(2008)0469 – C6-0295/2008 – 2008/0160(COD)) (A6-0118/2009).

Diana Wallis, *raportöör*. – Proua juhataja, oleme saavutanud kompromissi; võimalik, et homme võetakse kokkulepe esimesel lugemisel vastu. Omalt poolt sooviksin Euroopa Parlamendi raportöörina öelda, et tegemist on olnud väga keerulise dokumendi, väga raske teekonnaga.

Me oleme siiski jõudnud nii kaugele, et me loodetavasti võtame arvesse nende Euroopa Parlamendi liikmete soove, kes allkirjastasid kõnealust teemat puudutava kirjaliku deklaratsiooni, ning me oleme arvesse võtnud nende kodanike soove paljudes Euroopa Liidu riikides, kes on meile öelnud, et neile ei meeldi hüljeste küttimine kaubanduslikul eesmärgil ning et nad ei soovi kokku puutuda sellisele küttimisele tugineva kaubandusharuga. Me oleme seda soovi austanud; me oleme tegelenud üksnes nende küsimustega, millega meil on Euroopa siseturu raames võimalik tegeleda – kaubanduslikul eesmärgil hüljeste küttimisest saadavate

kaupade ringlusega turul. Selle õigusaktiga – juhul, kui see homme läbi läheb – peaksid tarbijad saama kinnituse, et Euroopa turul ei müüda mitte midagi sellist, mis on pärit kaubanduslikust hülgepüügist.

Kuid loomulikult on erandeid. Hülged on väga ilusad mereimetajad – õigupoolest olen selle protsessi käigus mõistnud, et neil on suurepärane suhtekorraldus –, kuid mõnede arvates on nad siiski merekiskjad. Nii näevad neid paljud kalamehed – täiskasvanud hülges sööb päevas tohutu koguse kala. Seetõttu on vaja jätkata hüljeste küttimist, et tagada osades piirkondades kalapüügi jätkusuutlikkus.

Kuid mida me antud juhul teinud ei ole, on küttimise reguleerimine. Kui inimesed mõnes meie liikmesriigis soovivad küttida, siis saavad nad seda jätkuvalt teha. Mida nad ei saa teha, on saada sellest küttimisest ärilist kasu. Kuid küttimise saadusi peaks olema lubatud kasutada ning ma loodan, et eelkõige neid hüljeste osi, mida saaks kasutada meditsiinis.

Kõige keerulisem aspekt on hülgepüügi tähendus Arktika traditsioonilistes kogukondades – Arktika põlisrahvaste jaoks. Me ütleme, et meil on nende jaoks ette nähtud erand, kuid kuidas mõjutab nende seostamine keelatud tootega tegelikult nende elustiili ja majandust? Arktika ei ole mingisugune teemapark ega muuseum – tegemist on elava ja hingava kogukonnaga, millel on nüüdisaegne majandus, mille keskmes on see, mida annab meri. Ma loodan, et need kogukonnad saavad edasi elada nii, nagu nad alati on seda teinud. Mul on omad kahtlused ja ma tean, et samadest kahtlustest oli ajendatud eelmisel nädalal vastu võetud Arktika Nõukogu otsus, millega keelduti andmast Euroopa Liidule alalise vaatleja staatust.

Kõnealune dokument on minu jaoks olnud pätkel. Ma olen maadelnud vabaduste konfliktiga, võtnud arvesse komisjonis toimunud hääletust ja olen püüdnud austada nende seisukohti, keda ma oma kodumaal esindan. Kuid ma ütlen teile täna ainult üht: minu juurde tuli Nunavuti kogukonna delegatsioon. Pärast seisukohtade vahetamist olid meil kõigil pisarad silmas. Ma loodan, et see erand toimib. Ma toetan seda paketti homme ja loodan, et see saab olema õige samm.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Proua juhataja, kõigepealt sooviksin tänada raportööri proua Wallist ja arvamuste koostajaid härra Martinit, härra Brepoelsit ja proua Mathieud silmapaistva töö eest. Eriti sooviksin tänada siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni esimeest proua McCarthyt tema märkimisväärsel panusel sellesse konkreetsesse ettepanekusse.

Kokkuleppe saavutamine esimesel lugemisel näitab ühenduse institutsioonide poliitilist tahet tegeleda kahe peamise probleemiga, mis tulenevad hülgetoodetega kauplemisest – nimelt siseturu kyllustatusega ja vajadusega kaitsta loomade heaolu. See kokkulepe sisaldab kolme määravat elementi: esimene puudutab siseturu ühtlustamist ja kujutab endast keeldu kaubelda hülgetoodetega Euroopa Liidu turul. See kehtib nii siin valmistatud kui ka imporditud toodete suhtes. Nagu te kindlasti teate, kütitakse hülgeid nii ühenduse sees kui ka väljaspool seda. Hülgeid kasutatakse selleks, et valmistada selliseid tooteid nagu liha, õli, rasv ning samuti tooteid, mis saadakse nende elunditest, karusnahast ja nahast. Nende toodetega kaubeldakse erinevatel turgudel, sealhulgas ühenduse turg. Mõne sellise toote puhul, näiteks oomega-3-kapslid või pargitud nahad või karusnahad, on tarbijatel keeruline kui mitte võimatu neid eristada teistest samalaadsetest toodetest, mis ei ole saadud hüljestest. Hülgeküttimine ja see, kuidas seda teostatakse, on toonud kaasa inimeste ja paljude selliste valitsuste jõulise reaktsiooni ja mure, kes on eriti teadlikud loomade heaolust. Selle mure on esile kutsunud viis, kuidas hülgeid kütitakse, nende tapmiseks kasutatavad meetodid ning nendega hüljestele tekitatavad piinad. Avalikkuse meelepaha avaldub ulatuslikus osalemises vastavasisulisel avalikus arutelul, kuid see tuleb samuti selgelt välja arvukatest kirjadest ja petitsioonidest, mida olen viimase kahe aasta jooksul saanud. Kodanikud võivad nüüd olla kindlad, et hülgetooteid ei ole turul enam kättesaadavad.

Teine oluline element ettepanekus on inuitide ja teiste põliselanike kogukondade suhtes mõistliku erandi kehtestamine. Eesmärk on mitte rikkuda traditsiooniliselt hülgejahist sõltuvate kogukondade põhilist majanduslikku ja sotsiaalset õigustikku. Tuleks märkida, et sedasorti jaht kuulub ajalooliselt nende kultuuri ja kultuurilise identiteedi juurde ning on tuluallikas, mis aitab neil püsima jääda.

Kolmas element on väiksemahulise küttimise suhtes erandi kehtestamine. Seega lubatakse kalameestel, kes tegelevad mittekorrapärase hülgeküttimisega, viia hülgetooteid turule mittetulunduslikul otstarbel, et katta vastavaid kulusi, kuid seda üksnes mereressursside säästva haldamise eesmärgil. Kõnealuse määruse põhiprintsiibi kohaselt ei tohi sellises tegevuses olla mitte mingisugust ärilist aspekti. Komisjon kiidab heaks üksikasjalikud kohaldamismeetmed, milles selgitatakse seda, kuidas ülalkirjeldatud kahte erandit tuleb kohaldada komiteemenetluse alusel ning Euroopa Parlamendi järelevalvel.

Ma loodan, et samamoodi nagu nõukogu ja komisjon toetab ka Euroopa Parlament üldjoontes seda konkreetset kompromissipaketti. Kõnealuses tekstis nähakse ette siseturu ühtlustamine ja samal ajal püütakse leida

lahendus Euroopa kodanike murele loomade heaolu pärast seoses hülgeküttimisega. Euroopa Komisjon võib kogu kompromissipaketi tervikuna heaks kiita, et saavutada kõnealuse määrusega seotud kokkulepe esimesel lugemisel.

Frieda Brepoels, keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja. – (NL) Proua juhataja, volinik, te mõistate, et mul on ääretult hea meel selle üle, et meil on võimalik selle dokumendi üle viimasel minutil hääletada – seda seetõttu, et paljud kodanikud ja ka Euroopa Parlament on aastaid nõudnud meetmete võtmist võitlemaks kaubandusliku hülgepüügi julmade viiside vastu.

Õiget lähenemisviisi ei olnud lihtne leida, sest Euroopal endal ei ole pädevust sellist küttimist keelustada. Seetõttu võlgnen komisjonile tänu Euroopa Parlamendile esitatud ettepaneku eest, kuigi parlamendi arvates vajab ettepanek karmistamist.

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostajana olen tänu võlgu oma kolleegidele erinevatest fraktsioonidest selle eest, et nad kohe toetasid mu ettepanekut teha otsus hülgetoodete täieliku keelustamise kasuks vaid ühe erandiga – jaht, millega traditsiooniliselt tegelevad inuitide kogukonnad. Sellega otsustas keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon mitte pooldada Euroopa Komisjoni algset ettepanekut, milles nähti ette mitmed erandid, ning seega ka märgistussüsteemi, mida on meie arvates võimatu kontrollida.

Sooviksin tänada eesistujariiki Tšehhit selle eest, et ta jätkas tööd kokkuleppe saavutamise nimel. Kujutan ette, et selleteemalised läbirääkimised liikmesriikidega ei sujunud just alati libedalt. Samamoodi nagu minu kolleegid sooviksin tänada erinevaid vabaühendusi, kes mängisid surverühmadena kogu protsessi vältel konstruktiivset rolli ja kes nüüd samuti sõnaselgelt kompromissi toetavad. Loomulikult seisnevad kompromissid alati vastastikusel järeleandmises, kuid ma usun, et kõnealune tekst vastab kõikide osapoolte nõudmistele.

Lõpetuseks sooviksin rõhutada meie kodanike nimel seda, et sellel kompromissil on tõepoolest mõju kaubanduslikul eesmärgil küttimisele sellistes riikides nagu Kanada. Võimaliku kaubanduskeelu etteaimamise tõttu on nõudlus hülgekarusnaha järele sel aastal juba vähenenud ning hind on eelmise aastaga võrreldes langenud poole võrra. Niipea kui keeld kehtestatakse, on sellel seega kahtlemata ränk mõju hülgeküttimisele ning hülgetoodete rahvusvahelisele kaubandusele.

Seetõttu valmistab tulemus mulle suurt heameelt ning ma jään homsel hääletusel lootma oma kolleegide jõulisele toetusele.

Véronique Mathieu, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamuse koostaja. – (FR) Proua juhataja, minu aramus ei ühti minu kolleegide ega härra Dimase omaga, kuna mul on meeles nõukogu õigusnõuniku aramus. Mäletan ka Euroopa Parlamendi õigusnõuniku arvamust. Mõlemad nõunikud teavitasid meid sellest, et kasutatud õiguslik alus on väär. Just seda ma mäletan.

Ärge unustage, härra Dimas, et te keelustate kütitud hüljestest saadud tooted ilma neid asendamata ning see ei ole kooskõlas seadusega. Te peaksite mõistma, et kanadalased on sellest täiesti teadlikud ja kavatsevad kasutada Maailma Kaubandusorganisatsioonile kaebuse esitamise õigust. Nad ei kavatse jääda neist toodetest ilma ning te ei saa neid peatada. Mina isiklikult leian, et neil on selles osas täielik õigus. Euroopa Liidu ja Kanada tippkohtumise eelõhtul pannakse hääletusele kehv kompromiss – minu arvates on see kompromiss väga nigel –, mille poolt minu kolleegid homme hääle annavad; mina nende hulka ei kuulu, sest hääletan selle vastu. Euroopa Liit kuulutab niisama hästi kui sõja meie Kanada sõpradele. Ma loodan, et mu kolleegid saavad täpselt aru, mida nad teevad.

Pean samuti ütlema oma kolleegidele ja ka härra Dimasile, et nad kavatsevad maha pidada võimsa valimiskampaania, ratsutades hüljeste ning ka kanadalaste turjal, kuna me ei lahenda praegu hülgeküttimise seisukohast mitte kui midagi. Me lihtsalt paigutame probleemi ümber. Härra Dimas, te ütlesite ise, et te ei keelusta hülgeküttimist. Te suunate probleemi võib-olla ümber Hiinasse või teistesse riikidesse, kus on võimalik neid tooteid turule viia. Te ei ole mitte midagi lahendanud.

Seetõttu leian, et kõnealune kompromiss on kehv. Arvan, et probleemi on ignoreeritud, et mitte midagi ei ole lahendatud ning et tegelikult pole mitte midagi, mille üle uhke olla. Samuti ei saa uhkust tunda siis, kui te vaatate karusnaha hinda inuitide seas – see on langemas. Selle teksti üle ei ole veel hääletatud, kompromissi ei ole veel vastu võetud, samas kannatavad need inimesed meie tõttu suurt majanduslikku viletsust. Ma ei näe siin mitte mingisugust põhjust endaga rahul olla.

Malcolm Harbour, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Proua juhataja, olles oma fraktsiooni koordinaator siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis, andsin kompromisstekstile oma allkirja ning ma usun, et tegin õigesti; kuid nagu Diana Wallis ütles, on tegemist olnud väga keerulise dokumendiga nende raskuste tõttu, mis ilmnesid erinevate seisukohtade tasakaalustamisel.

Te olete juba kuulanud kahte minu fraktsiooni liiget, kes on antud küsimuses eriarvamusel, ning ma usun, et te näete homme, et meie fraktsioon on selle vastu – välja arvatud siis, kui sisse jääb mõni minu kolleegide tehtud muudatusettepanekutest. On aga siiski palju neid, sealhulgas ka mina, kes hääletavad poolt seetõttu, et oma vaadete pärast tunnevad endal moraalselt kohustust seda teha.

Sooviksin vaid puudutada mõnda väga olulist küsimust. Esiteks on tegemist üleskutsega asuda tegutsema. Siiani on viidatud sellele, et tegemist on protsessi alguse ja mitte lõpuga. Probleemiks on see ebainimlik viis, kuidas hülgeid tapetakse, ja kutseliste jahimeeste võimetus sellega toime tulla. Kanada valitsus peab ka selle üle arutlema. Lisatud on küllaldaselt läbivaatamisklausleid tagamaks, et see õigusakt toimiks, kuid ma kordan siiski seda, mida Diana Wallis ütleb – erandid olid kompromissi jaoks kriitilise tähtsusega.

Erandid on hästi tasakaalustatud, kuna need peegeldavad esiteks seda, kui oluline on toetada traditsioonilist jahti kogukondades. Diana Wallisel oli õigus, öeldes, et see peab toimima ja et see tähendab seda, et nendest kogukondadest pärit tooteid peab saama müüa ja neid on vaja sobival moel tutvustada. Teiseks peegeldavad need jätkusuutlike mereressursside olulisust ja seda, kuidas selle teemaga tegelema hakatakse.

Meie ees laual on kompromiss. Ma arvan, et Euroopa kodanikud sooviksid meilt selle heaks kiitmist, kuid Euroopa Parlament peab hakkama seda nüüdsest tähelepanelikult jälgima.

Arlene McCarthy, *fraktsiooni PSE nimel*. – Proua juhataja, minu arvates oleme ära unustanud selle, et just praegune Euroopa Parlamendi koosseis alustas kogu Euroopa Liitu hõlmavat kampaaniat julma hülgetoodetega kaubitsemise keelustamiseks. 2006. aastal sai sellist keelustamist käsitlev kirjalik deklaratsioon parlamendiliikmete ülekaaluka toetuse, saades 425 allkirja, ning veterinaareksperptide uuringud näitasid selgelt, et hülgeid tapetakse kohutavalt piinaval moel ja nad on sageli nülkimise ajal veel teadvusel. Rahvas ei suuda sellist kauplemist enam taluda ning meil on nende esindajatena võim teha sellele lõpp. Lisaks sellele on meie homme hääletus otsustav samm edasi selle kaubanduse keelustamise üleilmses kampaanias.

USAs on see keeld palju aastaid kehtinud. Mehhikos on hülgetoodetega kauplemine keelustatud. Euroopas on riiklikud keelud kehtestatud juba Belgias, Madalmaades, Luksemburgis ja Itaalias; Saksamaa ja Ühendkuningriigid kaaluvad praegu, kuidas sellist kaubandust keelustada. Keelud kehtivad nüüd Venemaal. Hongkong on keeldu kavandamas. Tegemist on poliitilise küsimusega, mille aeg on nüüd kätte jõudnud. Pärast 40 aastat kestnud kampaaniat sellise kaubanduse vastu on Euroopal võimalus kehtestada keeld kõigis 27 liikmesriigis.

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni jaoks ei ole see esimene kord, kui oleme ette võtnud kodanike palve sellele julmale kaubandusele lõpp teha. Euroopa Parlamendil on volitused täita kodanike soove ja siseturukomisjon otsustas valida jõulise keelu tee, tagades samas erandi tegemise inuitide traditsioonilisele küttimisele. Siseturukomisjon lükkas tagasi Euroopa Komisjoni segase ettepaneku osalise keelu ja märgistamise kohta; samuti lükkas komisjon tagasi proua Wallise ettepaneku, mis sisaldas üksnes märgistamisvõimalust. Miks? Kuna kodanikud oleksid hukka mõistnud selle ara sammu, mis oleks lubanud julmal tapmisel jätkuda. Euroopa riikides korraldatud uuringud on näidanud, et rahvas soovib sellele kaubandusele lõpu tegemist. Ühendkuningriigis soovib selle lõpetamist 75% küsitluteest, Austrias 80% ning Prantsusmaal ja Madalmaades üle 90%. Isegi nendes Euroopa Liidu riikides, kus traditsiooniline hülgepüük toimub väikses mahu, ei toeta rahvas sellist tegevust ning Rootsis on selle vastu 70% elanikest. Selge enamus kanadalastest ei toeta oma riigis toimuvat hülgepüüki.

Veelgi enam, 86% Kanada inimestest leidis, et Euroopa Liidul peaks olema õigus need tooted keelustada. Minu ees on kiri ühelt Kanada senaatorilt, mis on adresseeritud president Pötteringile: „Teie hääletus hülgetoodetega kaubitsemise keelustamise üle aitab enamikul kanadalastest, kes on imetlusega jälginud seda, kuidas Vene Föderatsioon lõpetas eelmisel kuul verise hülgetapmise, sundida oma poliitiku vaatama kaugemale poliitilisest õige ja vale kaalutlusest ning lõpetama viimaks ometi selle ebahumaanse küttimise. Täna teid enamiku kanadalaste nimel, kes on hülgepüügi vastu, selles küsimuses võetud juhtpositsiooni eest. Seda hinnatakse kõrgelt.”

Sel aastal on Kanadas tapetud 50 000 hüljest eelmise aasta 220 000ga võrreldes. See tähendab seda, et meil on kodanikena nüüd võimalik see julm tegevus keelustada. Ma tean, et Euroopa kodanikud rõõmustavad

selle üle. Ma loodan, et Euroopa Parlament hääletab homme siseturukomisjoni ettepaneku poolt keelustada hülgetoodetega kauplemine.

Toine Manders, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (NL) Proua juhataja, andsin Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni koordinaatorina siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis kompromissile allkirja. Meie fraktsioonis on samuti erinevaid arvamusi, nagu härra Harbour märkis, kuid see näitab vaid seda, kui õrn see teema on.

Demokraatiale kohaselt peavad valitud esindajad rahvast kuulama ning ajad, mil loomi tuli kaubanduslikul eesmärgil julmalt tappa, on möödas. Meie eesmärk ei ole kindlasti mitte sätestada seda, kuidas tuleks kütida; me ei kavatse sekkuda jahimajandusse. Me tahame aga teha lõpu kauplemisele ebahumaanselt tapetud loomadega.

Tõepoolest, ma usun, et just see on see sõnum, mida meie kompromiss endas kannab. Minu arvates on hea, et traditsioonilisi kogukondi võetakse neile erandi tegemisega arvesse ning et tarbijaid ja turiste, kes toovad tooteid suveniiridena oma kodumaale sisse, säätetakse nõiajahist. See ei oleks mõistlik teguviis ega tooks kasu praegusele Euroopa Liidule, mille aluseks on vabadus.

Kuna meie arvates peaks kõikidel toodetel olema teave, tuleks võib-olla neile märkida lihtsalt see, et need sisaldavad hülgeosi; seda selleks, et tarbijad, kes praegu ei ole tihti peale sellest teadlikud, saaksid oma valiku teha. Vaja on paremat teavet, sest tarbijad peaksid saama teha teadlikuma valiku.

Traditsiooniliste põliskogukondade toetamine meetmete abil, mis võimaldavad neil alternatiivseid majandusharusid välja kujundada, võiks olla hea idee. Ma tänan teid, proua juhataja, ja loodan, et me võtame selle kompromissi homme märkimisväärse enamusega vastu.

Leopold Józef Rutowicz, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Proua juhataja, hüljeste julma tapmise juhtumid on osa salaküttimisest, millega me paraku üsna tihti kokku puutume. Salakütid tapavad mere- ja metsloomi ning paljusid kalaliike, järgimata mingeid põhimõtteid, hävitades populatsioone ja põhjustades neile kannatusi. Euroopa Liidu riikides ja Kanadas on olemas asjakohased õigusaktid ning samuti on olemas vastavad teenistused, kelle roll on tagada nende õigusaktide järgimine.

Üks viis, kuidas neid teenistusi saaks väga kasulikult toetada, oleks see, kui tavalised inimesed aitaksid salakütte paljastada ja avalikustada. Riigi ülesanne peaks olema tagada loomade hea füüsiline ja emotsionaalne seisund ning elu keskkonnaga kooskõlas; samuti peaks riik tagama, et ebaseaduslikult omandatud metsloomade, sealhulgas hüljeste nahk ja liha ei jõuaks turule ning et selliste toodetega kauplemine oleks rangelt karistatav. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanek on dokument, milles kooskõlastatakse kõikide osapoolte huvid hülgenahkadega kauplemise vallas.

Heide Rühle, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Proua juhataja, kiidan samuti oma fraktsiooni nimel selle kokkuleppe heaks ning me hääletame homme selle poolt. Me täidame paljude nende kodanike soovid, kes on lugematul hulgal kirjades ja e-kirjades palunud meid selles valdkonnas meetmeid võtta. Otse loomulikult järgime Euroopa Parlamendi kirjalikku avaldust, milles nõuti sõnaselgelt hülgetoodetega kauplemise keeldu.

Eelmine kõneleja põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonist üllatas mind. Mind huvitab see, kas ta tõesti rääkis oma komisjoni nimel või väljendas ta ainult oma seisukohta. Igal juhul sooviksin üsna selgelt märkida, et sellele on kindlalt õiguslik alus olemas. Näiteks on olemas koera- ja kassinahaga kauplemise keeld, mis jõustus selle aasta alguses. See näitab väga selgelt, et meie tegevusele on õiguslik alus olemas. Lisaks sellele on siseturg juba selgelt moonutatud, kuna vähemalt viis liikmesriiki on juba keelu kehtestanud ning teised kavatsevad seda teha. Just seetõttu peab Euroopa Liit tegutsema, et astuda edasisi samme selliste moonutuste suhtes.

Meie tegevusel on alused olemas. Meie tegevusel on õiguslikud alused ning ka siseturule tuginevad alused. Sooviksin seda veel kord väga selgelt rõhutada. Mis puutub eranditesse, siis sooviksin samuti öelda, et turud varisesid inuitide jaoks kokku mõni aasta tagasi. Inuitid rääkisid sellest konsultatsioonide käigus. Me kutsusime neid komisjoni esinema ning nad ütlesid selgelt, et turud kukkusid kokku juba enne seda, kui me tegutsema asusime. Kui inuitid tahavad nende toodete müümist jätkata, saavad nad seda teha üksnes siis, kui on täiesti selge, et nendel toodetel pole mingit seost hüljeste kütamise tavapärase meetodiga. Vaid siis, kui tehakse kindlalt vahet, on inuitidel võimalik midagi müüa.

Kartika Tamara Liotard, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (NL) Proua juhataja, ma pooldan hülgekarusnahkade importimise täielikku keelustamist. Igal aastal saab suurepärasest looduse vaatamängust verine ja võigas valu ja kannatuste allikas, kui isegi vaid 12 päeva vanused hülgepojad nuiaga surnuks lüüakse või maha

lastakse. See veresaun toimub turu ja suurettevõtete hüvanguks, ilma et loomade heaolu üldsegi tähtsaks peetaks ning see tekitab minus tõepoolest õudust.

Me ei saa lubada seda, et selline jätk teguviis Euroopa Liitu imporditaks. Ja tõepoolest – paljud Euroopa Liidu kodanikud ei taha seda ja toetavad hülgekarusnahkade importimise täielikku keelustamist. Madalmaades oleme selle keelu nimel kõvasti võidelnud ning meid on saatnud edu. Komisjoni ettepaneku vastuvõtmine selle algsel kujul kahjustaks Madalmaades saavutatud tulemust.

Euroopa Parlamendi raport sunnib aga mind järeldama, et parlament on jõudnud hülgekarusnahkade täieliku keelu vastuvõtmiseni. Ma toetan sellist keeldu ning kutsun kõiki Euroopa Parlamendi liikmeid ja ka komisjoni sama tegema.

Hélène Goudin, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (SV) Proua juhataja, hoolimata sellest, et väljapakutud õigusakt, mille üle me praegu arutleme, puudutab hülgetoodetega kauplemist, on arutelud keerelnud hoopis hülgeküttimise ümber ja seda peamiselt väljaspool Euroopa Liitu. Hüljeste tapmine viisil, mille kohta me oleme näinud pilte väljaspool Euroopa Liitu asuvatest riikidest, on kohutav ning sellel ei tohiks lasta sündida.

Me peaksime aga tegema vahet küttimisel ja tapmisel. Rootsisis kütitakse hülgeid, kuid tegemist on kontrolli all oleva kaitsva küttimisega. Nuie ega ka ikkagi ei kasutata; tarvitatakse hoopis püsse. Kogu protsess on rangelt reguleeritud ja tegemist oleks väga kehva loodusvarade haldamisega, kui loomi ei oleks lubatud pärast nende mahalaskmist kasutada. Praegu välja pakutud kompromiss on parem kui esialgne ettepanek. Olen aga veidi mures selle üle, kuidas õigusakti mõnda osa võidakse tõlgendada hakata, ning sellel oleksid kahjulikud tagajärjed Rootsi ja meie põhjanaabrite jaoks. Loodame, et ma eksin.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, sooviksin alustuseks tänada raportööri suure töö eest dokumendi kallal. Pärast Euroopa Parlamendi 2006. aasta üleskutset kehtestada kogu Euroopa Liitu hõlmav hülgetoodetega kauplemise keeld, mida proua McCarthy mainis, on mul hea meel tõdeda, et nõukoguga on jõutud kompromissile, milles austatakse Euroopa Parlamendi soove.

Igal aastal saab kaubanduslikul eesmärgil hülgeküttimise tõttu kohutaval viisil surma ligikaudu 900 000 hüljest. See ei ole mitte ainult kohutav, vaid ka täiesti mõttetu. Mis puutub Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni, siis oli algusest peale selge, et komisjoni ettepanekus ei mindud piisavalt kaugele. Ettepanekus sisalduvaid suuremeelseid erandeid oleks olnud võimatu kontrollida, arvestades küttimise ulatuslikkust kümne päeva pikkuse perioodi vältel igal aastal. Kontrollimisvõime on ebapiisav ning sageli ei soovi asjaomased valitsused sellega tegeleda.

Meie fraktsioon pidas äärmiselt oluliseks kärpida läbirääkimiste käigus märkimisväärselt erandite ulatust ning praegune tulemus valmistab mulle rõõmu – kauplemiskeeld, mis täidab suuresti seda eesmärki. Meie fraktsioon peab samuti tähtsaks seda, et põlisrahvaste traditsiooniliste elatusallikatega seonduvasse sekkutaks võimalikult vähe. Inuitide ja teiste põlisrahvaste jaoks tehtud erand, mis moodustab osa kompromissist, on kooskõlas meie fraktsiooni soovidega.

Kuigi me ei saa kohustada kolmandaid riike hülgeküttimist lõpetama, loodame, et hülgetoodetega kauplemine muutub palju vähem tulutoovaks ja et küttimine ise väheneb – ning loodetavasti lõpeb aja jooksul sootuks. Seetõttu valmistab saavutatud tulemus mulle rõõmu.

Peter Šťastný (PPE-DE). - Proua juhataja, käesolev lõplik ettepanek hülgeküttimise kohta on täiesti vastuvõetamatu, kuna selle näol on tegemist jühkra sekkumisega teiste riikide asjadesse. Ometi järgivad need riigid eeskirju ja püüavad saavutada vaid loodusvarade haldamist ning tagada oma inimestele tööd.

See ettepanek hävitab inimeste elusid ja kogukondi kaugemates piirkondades. See hävitab äri võimalused mõlemal pool Atlandi ookeani ja kahjustab tõsiselt häid suhteid oluliste kaubandus- ja strateegiliste partneritega kogu maailmast. Peale selle on see ettepanek vastuolus WTO eeskirjadega.

Euroopa Parlamendi liikmetena on meil kohustus kaitsta inimesi ja luua tingimused tööhõiveks. Selle keelu kehtestamisega ebaõnnestume mõlemas vallas. Keelata ära hüljeste liigse arvukuse piiramine on hullumeelsus ning sellega loobuksime täielikult oma põhimõtetest. Ma ütlen kõigile parlamendiliikmetele: palun tehke lõpp sellele katastroofile ja hääletage selle ettepaneku vastu.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Proua juhataja, mul on tõesti väga hea meel, et oleme lõpuks ometi nii kaugele jõudnud. Alguses ütlesid paljud, et see on võimatu, et seda pole võimalik teha. See oli võimalik. Me toetame nüüd neid Kanada kodanikke, kes ei taha enam tunda häbi oma riigi käitumise pärast jääväljadel.

Me oleme sellist küttemist püüdnud kontrollida ja reguleerida juba 30 aastat. Seda ei ole saavutatud ei Norras ega Kanadas. Seal kaugel jää peal ei järgita eeskirju. On aeg loobuda ideest, et sellist tööstuslikus mahus kaubanduslikel eesmärkidel toimuvat tapmist on võimalik mingilgi moel humansemaks muuta.

Me peame tänase otsuse eest tänama vabaihendusi nende tehtud töö eest ning suurt osa Euroopa kodanikke, kes selle keelu kehtestamist soovisid. Võitis terve mõistus, võitis inimlikkus, võitis demokraatia ja eeskätt võitsid kõik need hülged, kes nüüd saavad üles kasvada, ilma et neid lihtsalt inimliku edevuse pärast nuiaga pekstaks ja maha notitaks. Tahaksin tänada kõiki kolleege, tänu kellele see sai võimalikuks.

Christian Rovsing (PPE-DE). - (DA) Proua juhataja, ma tahan öelda, et minu arvates on see küsimus mõistusevastane, ning praegu räägin ma üksnes Taani Kuningriigi koosseisu kuuluva Gröönimaa nimel. Kaugel põhjas on üksikud pisikesed eraldatud asundused vaid 10–20 inimesega, kes elatuvad hülgepüügist. Kui me võtame neilt ära nende elatusallika, ei ole neil mingit võimalust majanduslikult ära elada. Samuti ei ole meil võimalik neile alternatiivseid elatusallikaid leida. Järgmise asunduseni on sadu kilomeetreid ja me peaksime olema tänulikud, et nad seal on – seda seetõttu, et see võimaldab meil hoida Gröönimaad osana Taani Kuningriigist.

Gröönimaalased kütivad hülgeid. Kellel on midagi selle vastu? Mitte kellelgi! Kui nad ei saa piisavalt hülgeid kütida, siis ei ole ka kalu, mida püüda. Seega on antud juhul tegemist katastroofiga Gröönimaa jaoks. Seda küsimust ei ole piisavalt põhjalikult arutatud ja arvesse ei ole võetud neid vaeseid inimesi, kelle elatis sellega ära võetakse, ilma et neile pakutaks selle asemel midagi muud välja. Vaeste inimeste selline kohtlemine on allpool meie väärikust.

Caroline Lucas (Verts/ALE). - Proua juhataja, olles peaaegu kolm aastat tagasi selle algse kirjaliku deklaratsiooni üks kaastoetajatest, millega nõuti kõnealust keeldu, sooviksin önnitleda kõiki, kes on seda ettepaneku projekti edasi viinud. 425 Euroopa Parlamendi liiget allkirjastasid selle deklaratsiooni, see peegeldab selles küsimuses valitseva seisukoha tugevust mitte ainult parlamendiliikmete, vaid ka meie valijaskonna seas.

Praegu tapetakse kogu maailmas kaubanduslikul eesmärgil aastas peaaegu miljon hüljest ja kui me homme selle paketi üle hääletame, aitame teha lõpu ühele kõige põlastusväärsemale näitele loomadevastasest julmusest.

Mul on väga hea meel, et kompromissid, nagu väljapakutud märgistamissüsteem, on jõuliselt tagasi lükatud, et me saaksime täielikult täita miljonite Euroopa kodanike nõudeid.

Poolt hääletamine tähendaks julmuse lõpetamise toetamist. Samuti on tegemist otsuse ja võiduga kõigi meie jaoks, kes me ei ole leppinud eitava vastusega. Ma mäletan väga hästi neid kohtumisi komisjoni ametnikega, kus meile öeldi, et hülgepüügi keelustamine on lihtsalt võimatu. Praegune näide näitab aga, et kui me suudame koondada piisava poliitilise tahte – ja siinkohal tänan vabaihendusi, kes on meid selle eesmärgi saavutamisel aidanud –, siis saab võimatu võimalikuks ning mul on selle üle hea meel.

Avril Doyle (PPE-DE). - Proua juhataja, meil on selja taga keeruline arutelu, mis oli sageli emotsionaalne ja kus paljudel juhtudel sai süda mõistusest võitu. Ma mõistan väga hästi seda, mida mu kolleeg Christian Rovsing just rääkis kogukondade kohta, keda ta esindab, kuid ma toetan homme seda kompromissi. Siiski vajan volinikult kinnitust. Ehk tohin juhataja kaudu volinikule otse küsimuse esitada.

Härja volinik, juhul kui kompromiss homme läbi läheb, kas te saaksite siis mulle kinnitada, et hüljeste kudesid saab jätkuvalt kasutada meditsiiniuuringute tegemise ja bioproteesides kasutamise eesmärgil nii, nagu see mõnel pool maailmas praegu toimub? Näiteks on südamehaigete ellujäämise ja elukvaliteedi vallas tehtud suuri edusamme tänu sellele, et kasutatud on gröönid hüljeste aordi-, kopsu- ja südamepauna kudesid – seda eeldusel, et nende kütmine või tapmine on jätkusuutlik ja humanne. Sooviksin kõnealuse kompromissi raames saada kinnituse meditsiiniuuringute jätkumisele ja hüljestest saadud toodete kasutamisele bioproteesidena.

Marios Matsakis (ALDE). - Proua juhataja, ma toetan samuti kompromissi, kuid ma ei ole üldsegi mitte kindel, et oleme õigel teel, sest arutuse all ei ole mitte see, kas me tapame hülgeid või kas hülged on väljasuremisohus; need küsimused on selged.

Küsimus seisneb selles, kas neid tapetakse humanselt või mitte. Loomulikult teame oma igapäevakogemuste põhjal, et on sadu tuhandeid loomi, kelle tapmise vastu meil ei ole midagi – kas siis selleks, et neid süüa või kasutada nendest saadud tooteid muul viisil. Meil ei ole midagi selle vastu, kui kalad surevad pärast tundidepikkust kannatamist õngekonksude otsas ja võrkudes ning me ei kurda selle üle. Miks me siis hüljeste pärast kurdame?

Aga seetõttu, et nad on ilusad loomad ja nende verepriismete vaatamine valgel jääl ei ole kuigi meeldiv. Seega hääletame ja teeme otsuse pigem oma südame kui oma mõistusega? Ma lihtsalt tahaksin seda teada.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – Proua juhataja, sooviksin tänada kõiki, kes tänases arutelus sõna võtsid, nende panuse eest. Mul on väga hea meel, et täna on võimalik selles väga delikaatses küsimuses saavutada kokkulepe esimesel lugemisel.

Sellest ajast peale, kui Euroopa Parlament umbes kaks aastat tagasi tõstatas selle küsimuse, on komisjon teinud ulatuslikke ettevalmistusi selleks, et saada olukorrast täielik ülevaade ning teavitada sellest ka üldsust. Meie kohustus võtta täielikult arvesse Euroopa Liidu kodanike väljendatud muret ja vajadus ühtlustada siseturgu olid need põhiküsimused, mida selle õigusaktiga tuli käsitleda.

Kui määrus jõustub, võivad kodanikud olla kindlad, et kaubanduslikul eesmärgil peetud jahi tulemusel saadud hülgetooteid ei leia enam Euroopa Liidu turul.

Erandi tegemine inuitidele tagab selle, et inuitide ja teiste traditsiooniliselt hülgejahiga tegelevate põhisrahvaste huve ei kahjustataks.

Mis puutub sellesse, millele viitas proua Doyle, siis sellega tegeldakse rakendusmeetmete raames.

Ühesõnaga usun, et selle määruse vastuvõtmisega anname panuse Euroopa Liidus teadlikkuse suurenemisse ja loomade heaolu kõrgete standardite säilitamisse.

Seetõttu tahaksin veel kord rõhutada seda, kui oluline on saavutada kokkulepe esimesel lugemisel Euroopa Liidu kodanike jaoks nii tähtsas küsimuses. Seetõttu kutsun teid üles toetama kompromissipaketti tervikuna, ilma muudatusettepanekuteta, et tagada kokkulepe esimesel lugemisel.

Veel kord sooviksin tänada raportöör Wallist ja proua Brepoelsi ja kõiki neid, kes töötasid kompromisskokkuleppeni jõudmise nimel.

Diana Wallis, raportöör. – Proua juhataja, ma usun, et tänane arutelu peegeldab ilmekalt selle küsimuse keerukust ning samuti ka seda, et me oleme õnneks suutnud saavutada mingisuguse kompromissi. Kõikide kompromisside puhul on alati midagi sellist, mis kellelegi võib-olla väikese pettumuse valmistab.

Ma tahtsin rõhutada seda, mida me püüdsime öelda läbirääkimiste vältel – et me oleme tegelenud sellega, millega siseturu raames saab tegeleda, ja selleks on kaubandus. Me ei saa siin tegeleda küttimise probleemiga, iseäranis küttimisega kolmandates riikides. See on olnud raske; paljudel meist on veel küsimusi selle kohta, kuidas asju ellu viiakse, ning härra volinik, ma olen tänulik kinnituse üle, mille te andsite selle kohta, kuidas tegeldakse põliste kogukondadega – see on asi, mis on paljude jaoks väga oluline ja mida me peame väga hoolikalt jälgima.

Ma arvan, et paljud muretsevad ikka veel õigusliku aluse pärast, ning sellest on palju räägitud nii WTO tasandil kui ka meie enda siseturu eeskirjade raames. Piisab sellest, kui praegu öelda, et ma sooviksin vaid tänada kõigi kolme institutsiooni juriste, kes on teinud tööd selle nimel, et me jõuaksime täna siia, kus me oleme. Ma arvan, et neil on tulevikus veel rohkem vaja tööd teha, kuid nagu ma ütlesin, mõtleme sellele mõni teine päev.

Siin me siis oleme – peagi näeme, mida homne hääletus toob. Ma usun, et tegemist on kompromissiga, mis väärrib meie toetust; kompromissiga, mis austab algset kirjalikku deklaratsiooni ja Euroopa kodanike seisukohti. Ma loodan, et nad ei ole pettunud, kui nad näevad, et see rikub mingilgi moel teiste õigusi kusagil mujal. Just see on mind kõige rohkem vaevanud ning ma loodan, et teie, härra volinik, hoolitsete selle eest, et neid väikseid ja haavatavaid kogukondi kaitstaks.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval, 5. mail 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Filip Kaczmarek (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Daamid ja härrad, ma toetan proua Wallise raportit. Ma toetan määruse elnõud, milles on liikmesriikidega kokku lepitud ja mille alusel kehtestatakse hülgetoodetega kauplemise keeld. Ma arvan, et erandid peaksid olema võimalikud alles siis, kui täidetud on hüljeste tapmismeetodite nõuded. Me ei tohiks keelustada hülgejahti, millega inuitid on traditsiooniliselt tegelenud.

Tänu määrusele hakkab hülgetoodetega kauplemine toimuma terves Euroopa Liidus ühtsete tingimuste alusel. Määrust on toetanud paljud Euroopa Liidu kodanikud, kellele loomade heaolu on oluline. Me kõik teame, et hülgeid tapetakse sageli nii, et need tundeid kogeda suutvad imetajad elavad läbi kohutavad piinad ja kannatused. Nüüd on meil võimalus neile kannatustele lõpp teha. Tehkem siis seda. Keeld tähendab seda, et hüljeste lihast, rasvast ja nahast valmistatud tooted, näiteks kotid, kingad, kübarad ja kindad, kaovad ühisturult. Mõnede hüljestest saadud farmaatsiatoodete, näiteks toidulisandite turustamine ei ole lubatud. Täna teid väga.

Lasse Lehtinen (PSE), kirjalikult. – (FI) On mõistetav, et Euroopa Liit püüab enne valimisi näidata oma kodanike suhtes üles head tahet, kuid sel korral kõnnib komisjon õhukesel jääl. Kui Euroopa püüab keelustada või piirata teiste demokraatlike riikide traditsioone, võib see hea tahe hiljem lihtsalt Euroopa vastu pöörduda ja talle kõrvakiilu anda. Ma ootan päeva, mil Ameerika Ühendriigid või Austraalia märkavad seda, et Hispaanias toimub härjavõitlus ning et Soomes kütitakse põtru.

Igal aastal püüavad kalamehed mu kodumaal Soomes mõnisaada hüljest, kuna nende populatsioon on hüppeliselt suurenenud ja seab peagi ohtu Läänemere kalavarud. Nõukoguga saavutatud kompromiss tähendab seda, et kalamehed võivad jätkata samamoodi tingimusel, et nad ei teeni kasumit. Minu põhimõte on mitte toetada õigusakte, mille järgimist ei ole võimalik kontrollida, kuid antud juhul on kompromissi näol kindlasti parandatud parlamendikomisjoni hääletuse tulemust.

22. Teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel Neil Parish'i koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta (KOM(2008)0543 – C6-0391/2008 – 2008/0211(COD)) (A6-0240/2009).

Neil Parish, raportöör. – Proua juhataja, kõigepealt sooviksin tänada kõiki variraportööre, kes on nii abivalmilt töötanud koos minuga selle ääretult tehnilise ja keerulise teema kallal. Üheskoos töötades oleme suutnud jõuda minu meelest hea kompromissini. Samuti sooviksin tänada komisjoni koostöö eest ja me jääme ootama edaspidist ühistööd selles valdkonnas. Sooviksin tänada ka Patrick Baragiolat põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni sekretariaadist ja oma nõunikku Dan Daltonit.

Loomkatsete teema on äärmiselt vastuoluline ja käteb endas moraalselt dilemmat. Kas on üldse õige teha loomkatseid selleks, et saaks inimelusid päästa? Ma usun, et see on õige, niikaua kui loomkatsetel on täielikult põhjendatud nii teaduslikust kui ka eetilise vaatenurgast.

Me peame aga tegema kõik võimaliku selleks, et minimeerida nii katsete arvu kui ka loomadele põhjustatavaid kannatusi. Komisjoni aruanne oli heaks alguseks. See näitas, et komisjon on väga huvitatud sellest, et liikuda loomkatsete lõpetamise poole niipea kui võimalik. Mitmes küsimuses oli komisjoni ettepanek siiski ebaselge ja sellel võib olla komisjoni taotlusele vastupidine mõju.

Komisjoni ettepaneku ilmselge vajakajäämine seisneb tõsiduse klassifikatsioonide määratluse puudumises. Komisjon palus õigupoolest seda, et Euroopa Parlament võtaks vastu otsuse klassifikatsioonidega seotud eeskirjade kohta, teadmata, mis need tegelikult endast kujutavad. Lisaks sellele tähendavad mõned sätted, eeskätt soovitusel loomade taaskasutamise kohta ja ettepanek kasutada F2-ahvilisi (teise põlvkonna ahvilisi), tõenäoliselt seda, et kasutada tuleb palju rohkem loomi.

F2-ahviliste puhul ei ole tehtud mingit teostatavusuuringut, et teha kindlaks, kas komisjoni väljapakutut saab ellu viia. Mõju hindamisel vaadatakse üksnes numbreid; heaoluga seotud mõju ei analüüsita üldse. Sel põhjusel pidi Euroopa Parlament tingimata ettepanekut parandama: mitte muutma seda leebemaks, vaid selgitama täpselt, millal ja millistel tingimustel peaksid loomkatsetel olema lubatud.

Ma usun, et põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportiga on saavutatud tasakaal Euroopa Liidus teadusuuringute jätkumise tagamise ja loomade heaolu parandamise vahel. Loomade heaolu seisukohast on see samm edasi. Asja tuumaks on loomkatsete alternatiivide propageerimine rahaliste kohustuste võtmise kaudu, suurema rõhu asetamine kolmele põhimõttele – asendamine, vähendamine ja täiustamine – ning Euroopa Alternatiivsete Meetodite Tõestamise keskuse rolli tugevdamine.

Lisaks sellele olen samuti välja pakkunud primaatidega tehtavate katsete korrapärased temaatilised hindamised, et tuvastada katsed, mis ei ole vajalikud, ja need siis järk-järgult kaotada.

Samuti on see samm edasi meditsiiniuuringute seisukohast. Sellega ajakohastatakse praeguseid aegunud õigusakte ja võimaldatakse jätkata meditsiiniuuringuid, kui need on teaduslikult ja eetilisel põhjendatud. Ma leian, et see on ülimalt tähtis. Me tahame ka, et loomkatseid vähendataks. Euroopa kodanikud nõuavad aga õigusega ka seda, et nende käsutuses oleksid kõige paremad ja tõhusamad ravimid.

Usaldusväärne Euroopa tasandil uurimis- ja arendustegevus on väga oluline. Vaktsiinid lastehalvatuse, punetiste, B-hepatiidi, difteeria, leetrite, mumpsi ja meningiidi vastu, samuti kombineeritud HIV-ravimid, astma kontrolli all hoidmise ravimid ja enneaegsete vastsündinute elutagamissüsteemid ning Parkinsoni tõve ravis kasutatav aju süvastimulatsioon on kõik töötatud välja loomade, eeskätt primaatidega tehtud katsetuste tulemusel. Sellega on päästetud miljonite inimeste elusid või parandatud nende elukvaliteeti.

Kuni meil ei ole olemas alternatiive, ei ole minu arvates mõistlik sedalaadi katseid kehvasti sõnastatud õigusaktide kaudu kas otseselt või kaudselt ebaseaduslikuks tunnistada. Kõnealuse direktiiviga pandaks paika raamistik tagamaks seda, et me saaksime loomkatsete läbiviimise järk-järgult lõpetada niipea, kui alternatiivsed meetodid on olemas. Sellega antakse märkimisväärne tõuge alternatiivide otsimisele ning tänu sellele liigume kindlalt sennapoole, et ühel päeval loomkatsete läbiviimine täielikult lõpetada. Me oleme põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis saavutanud hea kompromissi. Näib aga, et liberaalide fraktsioon püüab selles kokkuleppes vigu leida. Ma soovitan neil selle raporti vastu mitte hääletada, kuna see viiks meid loomade heaolu osas paar aastat tagasi ning nende poolt sellise sammu astumine oleks täiesti vale.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Proua juhataja, mul on hea meel, et meil on täna õhtul võimalik arutleda ettepaneku üle vaadata läbi direktiiv teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta. Sooviksin tänada jõupingutuste ja märkuste eest raportöör Parishit ning kolme parlamendikomisjoni, kes raportit analüüsisid. Ma olen kindel, et järgnev dialoog on konstruktiivne.

Paljud liikmesriigid on juba ammu vastu võtnud riiklikud õigusaktid teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta. Selle tulemusel on loomade kaitse Euroopas tagatud väga erinevatel tasanditel. Direktiivi läbivaatamisega saavutatakse terves ühenduses ühtne kaitsetase ja tagatakse siseturu sujuv toimimine. Komisjoni eesmärk on täiustada Euroopa Liidu õigusakte, mis reguleerivad loomkatseid. Ühelt poolt piirab see katseloomade arvu ning teisalt tagab katsetes kasutatavatele loomadele sobiva hoolitsuse ja kohtlemise, mille näeb ette Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokoll loomade kaitse ja heaolu kohta.

Meie jaoks on direktiivi läbivaatamise eesmärk parandada märkimisväärselt katseloomade heaolu Euroopa Liidus. Loomade heaolu puudutavad nõuded on nüüd ametlikult lisatud Euroopa Liidu lepingusse ja neid tuleb arvesse võtta tegevuskavade koostamisel selliste sektorite jaoks nagu siseturg. Läbipaistvat korda kehtestava ja erandeid mitte sisaldava ettepaneku sõnastamisse olid kaasatud loomkatsete sektori eksperdid ja spetsialistid, teadusringkonnad, asjaomane tööstussektor ja kodanikud. Samuti tugineb ettepanek hoolikalt põhjendatud mõjuhindangule. Peale selle andsid sellele protsessile olulise panuse paljud teadusasutused. Ettepaneku koostamiseks tehti meetmete võtmise ja mittevõtmise võimalike kasutegurite ja kulude võrdlev analüüs. Sellega saavutatakse vajalik tasakaal; ühelt poolt edendatakse Euroopas konkurentsivõimet ja uurimistegevust ning teiselt poolt võetakse täielikult arvesse loomade puhul kehtivaid heaolunõudeid. Komisjon on hoolikalt kaalunud erinevate poolte väljendatud muret selle üle, et ettepanek viiks Euroopa teadusuuringud Euroopast välja, seda väidetava halduskoormuse või kulude tõttu, mida spetsiaalsed loomade heaolu puudutavad nõuded kaasa toovad. Siiski puuduvad tõendid selle kohta, et sellega kaasneks mingi äravool kolmandate riikide suunas. Mitut meie ettepanekus sisalduvat heaolustandardit ja rangemaid litsentseerimismenetlusi kohaldatakse juba liikmesriikides, mis on teadustöös maailmas juhtpositsioonil. Lisaks sellele on meie ettepanekus ette nähtud meetmed halduskoormuse vähendamiseks. Tegelikult ei ole mingit vastuolu loomade rangemate heaolustandardite kehtestamise ja kõrgetasemeliste teadusuuringute edendamise vahel. Vastupidi, need kaks on omavahel seotud.

Komisjoni ettepaneku kohaselt kaasneb teadvusel olevate loomadega tehtavate uuringutele loa andmisega süstemaatiline ja sõltumatu eetiline hindamine. Sellega hakatakse loomade heaolu taastamise, nende kasutamise piiramise ja täiustamise põhimõtteid praktikas kasutama. Need sätted on läbivaatamise põhilised eesmärgid. Meil ei ole võimalik oma eesmarke saavutada, kui me asendame loa andmise vaikiva nõusoleku andmisega igat laadi uuringutele või kui me lubame eetilist hinnangut anda neil, kel on uurimisprojekti otsesed huvid mängus.

Lõpetuseks, komisjon soovib vältida võimalikke sekkumisi pooleliolevatesse teadusprojektidesse ja minimeerida halduskoormust. Seetõttu võimaldab ettepanek paindlikku kohaldamist ja innustab võimaluse korral kasutama liikmesriikides olemasolevaid infrastruktuure.

Daamid ja härrad, läbivaadatud ettepanekuga taastatakse siseturu sujuv toimimine, parandatakse loomade heaolustandardeid ja edendatakse uurimistegevust. Praeguseid õigusakte on pakiliselt vaja tasakaalustatud moel karmistada ja parandada ning just täpselt seda komisjoni ettepanekuga ka saavutatakse.

Marios Matsakis, *keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse raportöör*. – Proua juhataja, kahjuks on meie aja paratamatuks paheks see, et inimeste ja loomade heaolu puudutavate uuringute jaoks on ilmtingimata vaja läbi viia loomkatseid. Olen kindlalt veendunud, et mitte ükski tõeline teadlane ei naudi loomkatsete läbiviimist ega kasuta seda varianti, kui alternatiivsed uurimisvahendid on olemas. Sellised uuringud peab loomulikult alati läbi viima võimalikult humaansel viisil asjakohaste loomade suhtes.

Minu arvates püütakse sel eesmärgil väga õigesti arutelu all oleva direktiiviga olukorda märkimisväärselt ja kindlalt parandada. Olulisteks ja tähelepanuväärseteks aspektideks on ka eetilise hindamise ja loa andmise põhimõtete tagamine, samuti tõhusamad riigisisesed kontrollimised ja suurem üldine läbipaistvus. Tuleb rõhutada, et teadus- ja poliitikavaldkonna eesmärk peaks alati olema uuringutes loomade kasutamise järkjärguline kaotamine, kui kättesaadavaks tehakse alternatiivsed ja tõhusad meetodid, mis loomi ei hõlma.

Esko Seppänen, *tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostaja*. – (FI) Proua juhataja, volinik, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raport on kompromiss, milles on tasakaalustatud arvesse võetud kõikide osapoolte seisukohti. Komisjoni ettepanekut on muudetud selliselt, nagu tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon välja pakkus.

Kuna kõikide ravimite ja vaktsiinide väljatöötamiseks ei ole olemas alternatiivseid meetodeid, on loomkatsete läbiviimine vajalik. Meil on kohustus tagada Euroopa Liidu kodanikele, et nende kaaskodanikke lohutab haiguse korral lootus, et nende ravimiseks vajalikke arstimeid töötatakse välja ka Euroopas.

Samas on need, kes loomkatseid läbi viivad, kohustatud kohtlema katseloomi hästi ja põhjustama neile võimalikult vähe valu. Kõnealune direktiiv on selge samm loomade heaolu paranemise suunas ning paljud põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esitatud muudatusettepanekud on samasugused, kui meie tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis välja pakkusime või on nendega sarnased. Seega tuleks põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raport võimalikult väheste muudatustega vastu võtta.

Elisabeth Jeggle, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, loomkatseid käsitlev direktiiv tugineb kolmele põhimõttele: asendamine, vähendamine ja täiustamine. Meie eesmärk on loomkatsete asendamine, vähendamine ja täiustamine. Selle saavutamiseks on meil vaja töötada välja alternatiivsed meetodid ja neid edendada. Sellele lisaks peame leidma kompromissi loomade heaolu ja teadusuuringute vahel, asetades samas rõhu inimeste tervisele. Härra volinik, te olete ka ise rõhutanud, et meil peavad kõikides liikmesriikides olema ühesugused standardid.

Praegune õigusakti ettepanek tugineb loomade kaitset ja heaolu käsitlevale ühenduse tegevuskavale ning loomatervishoiustrateegiale. Me tahame tagada kõrgetasemelise kaitse ja kõrged standardid Euroopa Liidus ja kogu maailmas. Loomkatsete täielik keelustamine ilma, et sobiva asendusvahendina oleks võimalik kasutada teisi meetodeid, muudaks siiski valdava osa Euroopa Liidus loomkatsetele tuginevatest uuringutest peaaegu teostamatuks. Uurimisprojekte tuleks hakata läbi viima välismaal, me kaotaksime need ulatuslikud teadmised, mis meil praegu on, ning me muudaksime end täielikult teistest riikidest sõltuvaks. Seetõttu on oluline jõuda kompromissile ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon on esitanud hea kompromissi. Ma mõõnan, et erinevate vaatenurkade tasakaalustamine ei ole kerge, kuid inimeste jaoks, kes on haiged, võib tegemist olla elu ja surma küsimusega.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis 31. märtsil toimunud hääletuse tulemused vastavad nendele nõuetele. Me peame toetama kompromissi, millele 72% parlamendikomisjonist heakskiidu andis. Seetõttu kutsun kõiki Euroopa Parlamendi liikmeid tagasi lükkama kõige kaugemale ulatuvaid muudatusettepanekuid ning hääletama Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni ning Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni muudatusettepanekute poolt.

Minu suur tänu kuulub peale raportööri ka paljudele kolleegidele siin Euroopa Parlamendis.

ISTUNGI JUHATAJA: Edward McMillan-Scott

asepresident

Roselyne Lefrançois, *fraktsiooni PSE nimel*. – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, ma pean kõigepealt tänama raportöör Parishit hea töö eest ja selle eest, kui tähtsaks ta pidas koostööd variraportööridega.

Enne kui me homme esimesel lugemisel hääletame, tahaksin käsitleda raporti põhijooni. Loomkatsetega seonduv negatiivne kuvand, mis üldsuse seas võib valitseda, annab täna kinnitust selle küsimuse vaieldamatule tähtsusele. Nagu mina olete ka teie viimasel paaril nädalal saanud palju kirju murelikelt kodanikelt.

Kuigi meil on kohustus esitada tekst, milles võetaks arvesse avalikkuse hirme, ei tohi me sellest hoolimata jätta tähelepanuta oma teadlaste vajadusi. Pean rõhutama asjaolu, et me ei saa unustada seda, et teadlased ei ole mitte üksnes avaliku arvamuse seaduslikud esindajad, vaid eeskätt inimesed, kelle roll on meie ühiskonnas täiesti põhjanev.

Te kindlasti teate, et viimase 20 aasta jooksul ei ole teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade arv suurenenud – seda hoolimata sellest, et teaduslike triikiste arv biomeditsiiniliste uuringute vallas on iga kahe aastaga kahekordistunud. Et mõista kõnealuse direktiivi läbivaatamisega seotud probleeme, olen ma ise kohtunud paljude osapooltega, kes esindavad selles küsimuses eri huve.

Minu arvates kauges Euroopa Komisjoni algselt välja pakutud tekst märgatavalt loomade kasutamise põhieesmärgist, milleks on nimelt teaduslike edusammude tegemine. Seetõttu oli oluline, et arutelu keskmes oleks taas inimeste tervise küsimus.

On ilmselge, et loomkatseid puudutavaid sätteid on vaja muuta, kuid Euroopa teadustöö ei tohiks selle uue õigusakti tõttu kannatada. Strateegia, mida mina järgisin ja mida ka raportöör on järgima asunud, hõlmas seega selle ettepaneku tasakaalustamist eesmärgiga tagada, et sellest ei sünniks kahju teadlastele.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni vastu võetud raportile tuginedes usun, et meil on võimalik jõuda sidusa ja mõistliku tekstini, millele saab loodetavasti osaks Euroopa Parlamendi laialdane toetus.

Jorgo Chatzimarkakis, fraktsiooni ALDE nimel. – (DE) Härra juhataja, Mahatma Gandhi on öelnud: „Rahva suuruse ja moraalse arengu üle saab otsustada selle järgi, kuidas ta kohtleb loomi.” Laboriloomade heaolu on oluline ja õrn teema, mida paljud sooviksid eirata. Tegemist on siiski väga delikaatse küsimusega, eriti kui see puudutab uuringuid, milles kasutatakse ahve ja just inimahve. Me teame seda üldsuse reaktsiooni põhjal.

Komisjonile avaldati suurt survet. Tahaksin selle eest eriti tänada volinik Dimast. Te olete teinud väga tublit ettevalmistavat tööd ja saavutanud olulisi edusamme laboriloomade heaolu, näiteks kõikidele katsetele lubade andmise ja nende järelevalve vallas. Te olete direktiivi kohaldamisala laiendanud selliselt, et see hõlmab kõiki loomaliike, mitte ainult imetajaid. Komisjon on samuti tõhusalt lahendanud väga vastuolulise küsimuse, milleks on ahvilistega tehtavad katsed. Neid katseid on lubatud kasutada üksnes eluohtlike ja ajuhaiguste uurimisel.

Kahjuks on mitut komisjoni ettepaneku aspekti parlamendikomisjonides toimunud hääletuste käigus muudetud. Näiteks on põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis toimunud hääletuse käigus pea peale pööratud standardid, millele ma just viitasin. Toon ühe näite, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis toimunud hääletuse kohaselt peaks katsetele antama automaatselt loa, kui need ei ole pärast 60 päeva möödumist ametlikku luba saanud. Meie jaoks Euroopas on tegemist lubamatu olukorraga.

Sel põhjusel kutsungi oma kolleege läbi lugema seda teksti, mida te homme hääletama hakkate, ja mitte pelgalt järgima oma hääletamisjuhiseid. Ma olen tänulik raportöörile selle eest, et ta on valmis viimasel hetkel tegema mõne kompromissi. Mul on hea meel, et härra Parish kavatseb homme teha suulise muudatusettepaneku tagamaks seda, et projektidele loa andmise perioodiga seotud eeskirjad muudetakse selgemaks.

Kahju on aga sellest, et artikkel 15 välja jäi. Artikkel 15 annab mõnele liikmesriigile võimaluse säilitada rangemad standardid, nagu Madalmaades. Miks me tahame muuta leebemaks standardeid, mis on praegu Madalmaades väga ranged? Meie ühiseks eesmärgiks peaks olema leida tasakaal loomade kõrge heaolutaseme ja aktiivse teadustegevuse vahel. Mind on ära tüüdanud kaljukindel väide, et teadustegevus kandub välismaale. See ei pruugi alati tõsi olla.

Schopenhauer on öelnud: „Iga rumal poiss suudab mardika laiaks litsuda, kuid mitte kõik maailma professorid ei suuda uut luua.” Me peame pakkuma välja väärtuste kogumi, sest see on meie töö.

Kartika Tamara Liotard, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (NL) Mul on hea meel, et komisjon on teinud algatuse vaadata läbi direktiiv teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta. Tuleb märkimisväärselt vähendada nii laboriloomade kasutamist kui ka neile tekitatavaid kannatusi ning seda on võimalik teha

selliste teaduslike meetodite väljatöötamise kaudu, mis on samaväärsed või tõhusamad, kuid mis ei kahjusta tarbetult meditsiinitoodete arendamist.

Üks asi, mida ma aga ei mõista, on asjaolu, et esitatud on mitu muudatusettepanekut, mis võiksid ettepanekut oluliselt nõrgendada. Me ei tohi unustada ära ettepaneku eesmärki. Eesmärgiks on laboriloomade kaitsmine ja mitte äriine kasum. Kõige olulisem on keelustada sellised katsed, mis on liigitatud „tõsiseks” ja mille käigus võidakse laboriloomadele tekitada pikaajalist valu. Sellised katsed on ebaeetilised ja ebahumaansed.

Lõpetuseks, ahviliste kasutamine katsetes tuleb järk-järgult ja kiiresti lõpetada. Euroopa Parlament võttis selle kohta 2007. aastal vastu kirjaliku deklaratsiooni ja ma leian, et praegu on aeg teha sõnad teoks.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (NL) Härra juhataja, loomade heaolu kõrged standardid on tsivilisatsiooni tunnuseks ja väljendavad austust teiste elusolendite vastu. Kui loomkatsetele on olemas head alternatiivid, tuleb neid kasutada, sest me soovime loomkatseid vähendada. Sama kehtib ka selliste heade katsete puhul, kus loomadele põhjustatakse vähem kannatusi või mille puhul on vaja kasutada vähem laboriloomi, kuna soovime, et loomad kannataksid vähem.

Ma arvan, et väljapakutud kohustuslik eetilise hindamine on samm paremuse poole. Loomulikult ei saa selle direktiivi eesmärgiks olla sundida liikmesriike aktsepteerima alternatiivina katseid inimembrüotega. Liikmesriigid peavad selles küsimuses ise eetilise otsuse vastu võtma.

Komisjoni lõppeesmärk on keelustada loomkatsete täielikult. Olgugi et see on ka meie eesmärk, on kahetsusväärne, et me ei saa veel hakkama loomkatsetega ega ole ka valmis kindlalt ütlema, millal see juhtub. Loomkatsete keelustamise lõpliku tähtaja määramine oleks ennatlik ja seaks võib-olla ohtu isegi inimeste tervise; selles osas olen raportööriga nõus.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Härra juhataja, et leida uusi raviviise haigustele, mida me veel ravida ei suuda, nõuavad meie kaaskodanikud rohkem teadusuuringuid, eriti biomeditsiini vallas. See kehtib muu hulgas kõigi neurodegeneratiivsete haiguste, näiteks Parkinsoni ja Alzheimeri tõve puhul. Me teame ka seda, et me vajame loomkatseid ja et loomkatsete maht on viimastel aastatel õnneks kahanenud, seda seetõttu, et oleme püstitanud endale eesmärgi leida alternatiivseid lahendusi.

Kahjuks teame ka seda, et mõnel juhul selliseid alternatiivseid lahendusi ei ole ja me peame ikkagi tegema katseid loomade, eeskätt ahvilistega. Antud juhul peame tegema absoluutselt kõik, mis meie võimuses, et tagada Euroopa tasandi uurimistegevuse teostamine Euroopa piires, kuna nii saame pakkuda loomadele maksimaalset kaitset. Kui katse käigus võetakse arvesse loomadele tekitatav valu, tagatakse igati see, et sellise katsega saavutatakse head tulemused.

Seetõttu jätkakem oma uuringuid ja eelkõige jätkakem ka loomkatsete läbiviimist. Hoolitsegem selle eest, et selliseid uuringuid ei suunataks väljapoole Euroopat.

Luis Manuel Capoulas Santos (PSE) – (PT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, loomade kasutamine teaduslikel eesmärkidel on väga delikaatne küsimus, mis tekitab vastakaid ja väga erinevaid tundeid, kui neid vaid ühest vaatenurgast vaadeldakse. Seda teemat ei ole võimalik käsitleda üksnes loomade heaolu ja õiguste kaitsmise vaatepunktist. Samuti on seda võimatu käsitleda üksnes teaduse huve silmas pidades või kasutades seda loogikat, et tulemused tuleb saada võimalikult väikeste kuludega.

Mitte keegi ei saa jääda ükskõikseks teiste elusolendite kannatuste suhtes, seda enam siis loomade puhul, kes on meile nii lähedased kui primaadid. Küsimus muutub aga veelgi delikaatsemaks, kui me võtame arvesse inimeste kannatusi, mille põhjuseks on õnnetused, sõjad või haigused. Et valuga võidelda, ei saa me keelata teadusele vajalikke vahendeid, sealhulgas merisigade kasutamist.

Kõnealusel raportis pakutakse välja võimalik tasakaal vastuoluliste väärtuste ja tunnete vahel, millega me silmitsi seisame, ning sellega püütakse saavutada kompromiss, mis teeks au Euroopa Parlamendile ja kõige rohkem pühendunud parlamendiliikmetele. Seetõttu kiidan neid, kellega olen selle arutelu käigus kõige rohkem kokku puutunud – raportöör Neil Parishit ja Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni variraportööri Roselyne Lefrançoisi –, nende suurepärase töö eest ja üksmeele eest, mida neil õnnestus nii keerulises ja vastuolulises küsimuses saavutada.

Minu fraktsioon, Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon hääletab seetõttu selle raporti poolt ja ka nende muudatusettepanekute poolt, millega me püüdsime seda täiendavalt parandada, seda veendumuses, et me aitame sellega vähendada loomade kannatusi, seadmata seeläbi ohtu teaduse edusammud inimeste tervise hüvanguks ja Euroopa teadustegevuse elujõulisuse.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, ka mulle teevad muret laboriloomade kannatused, kuid samas arstina tean, et peame tegema kõik, mis suudame, et vaktsiinid ja ravimid saaksid patsientidele võimalikult ruttu kättesaadavaks, seda nii uute kui ka tuntud haiguste ravimiseks. Sooviksin tänada oma kolleege, kellel on õnnestunud saavutada tõeliselt tasakaalustatud kompromiss, milles on ühelt poolt arvesse võetud ja austatud loomade kohtlemisel kehtivaid eetilisi põhimõtteid ning teiselt poolt tehtud võimalikuks uurimisprojektide elluviimise jätkumine. Eelkõige on see direktiiv aga selge poliitiline märk sellest, et me soovime, et meie teadlased otsiksid uute ravimite kontrollimiseks alternatiivseid meetodeid eesmärgiga minimeerida loomkatsetes kasutatavate loomade arvu ja katsete enda arvu, järgides samas loomade kannatuste tekitamise vältimiseks loomulikult kõiki võimalikke eetilisi põhimõtteid. Sooviksin teid kõiki selle tulemuse eest tänada.

Caroline Lucas (Verts/ALE). - Härra juhataja, ma ei suuda varjata asjaolu, et kõnealune raport on valmistanud suure pettumuse nendele meist, kes arvasid, et fraktsioonidevahelise loomade heaolu tööühma esimeheks olev raportöör oleks võinud raportis kajastada muret loomade heaolu pärast mõnevõrra rohkem.

Seetõttu on väga oluline võtta vastu mõned otsustavad muudatusettepanekud enne, kui me selle teksti üle hääletama hakkame. Eelkõige peab lubade andmise kohaldamisala hõlmama kõiki projekte, mitte üksnes tõsiseid või mõõdukaid. Kui me ei suuda seda tagada, tähendab see seda, et paljude valu, kannatusi ja stressi tekitavate katsete puhul ei toimuks enam tsentraliseeritud kontrolli all olevat eetilist hindamist ning et see omakorda kahjustaks tõsiselt mitmesuguste ettepanekus tervikuna välja pakutud meetmete jõustamist.

Kui meie muudatusettepanekud aga vastu võetakse, tähendab see seda, et teadustöös hakatakse tegema uusi jõupingutusi selleks, et leida alternatiive loomkatsetele, mis on eriti tähtsad alus- ja meditsiiniuuringute jaoks. Praegu keskendutakse jõupingutustes kohustuslikele katsetele, mis moodustavad vaid 10% loomkatsetest. Nii loomade kui ka inimeste tervise seisukohast on väga tähtis, et võimalikult ruttu võetaks tarvitusele ajakohasemad ja kasulikud ilma loomadeta tehtavad katsed.

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Härra juhataja, sooviksin tänada kõiki sõnavõtjaid väga konstruktiivse panuse eest tänaõhtuses arutelus. Lubage mul esitada lühidalt mõni märkus teatud muudatusettepanekute kohta. Komisjon saab paljud muudatusettepanekud täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt heaks kiita. Need muudatusettepanekud hõlmavad ettepanekuid parandada rajatisi ja loomadega töötavat personali puudutava teabe konfidentsiaalsust. Samuti hõlmavad need ettepanekuid hinnata korrapäraselt ahviliste kasutamist Euroopa Liidu tasandil.

Muret väljendati ka tõsiduse astmete kriteeriumide pärast. Ma võin komisjoni nimel teile teada anda, et komisjon kutsub enne suvepuhkust kokku ekspertide tööühma, kes analüüsib Euroopa Liidus kasutamiseks sobivate kriteeriumide määratlust. Kahtlemata peame säilitama otseselt seotud osapooltega toimunud konsultatsioonide tulemusel saavutatud tasakaalu – ühelt poolt tööstuse vajaduste ja teadustegevuse edendamise ning teiselt poolt loomade heaolu vahel. Seetõttu on vaja säilitada ahviliste kasutamise kohta kehtestatud piirangud nagu ka litsentseerimisprintsip ning igat liiki uuringutele sõltumatu eetilise hinnangu andmine, mis on selle ettepaneku põhielementideks. Lühidalt kokku võttes – komisjon saab anda täieliku, osalise või põhimõttelise heakskiidu 83 muudatusettepanekule 202 väljapakutust. Ma saadan Euroopa Parlamendi sekretariaadile loetelu komisjoni üksikasjalikest seisukohtadest muudatusettepanekute kohta.

Lõpetuseks sooviksin öelda, et lisaks sellele ettepanekule, mis on väga oluline ja milles peame säilitama tasakaalu teadusuuringute vajaduste ja inimeste tervise parandamise vahel, kasutades samas meetodeid, mis ei ole karmid loomade suhtes, on minu volinikuks olemise aja jooksul astunud komisjon palju samme loomade kaitsmise nimel. Tuleksin teile meelde meie varasemat arutelu hüljeste teemal; väga drastilisi meetmeid ja reaktsiooni seoses vaalapüügi; teemasid, mis on seotud mittejätkusuutliku küttimisega, eriti kevadel; ning meetmeid, mis me võtsime esimesel korral komisjonina seoses kaitsemeetmetega just selliste juhtumite vältimiseks.

Ma tõepoolest ei suuda mõista, kuidas saavad sellised tavad nagu rebasejaht, härja- või kukevõitlus sobida kokku tänapäevase kultuuritasemega.

Neil Parish, raportöör. – Härra juhataja, sooviksin parlamendiliikmeid ja volinikke nende seisukohtade eest tänada.

On väga õige, et me seda õigusakti läbi vaatame. On väga õige loomkatseid täiustada, vähendada ja asendada. On väga õige, et me ei lase hool raugeda. Seda peavad vajalikuks nii tööstus kui ka loomakaitseorganisatsioonid.

Tegemist on teemaga, mis minu arvates ulatub poliitikast kaugemale ja kujutab endast suuresti moraalseid küsimusi, millele peame õige lahenduse leidma. Mina omalt poolt olen väga pettunud, et Graham Watson ründas mind minu enda territooriumil, muutes selle äärmiselt poliitiliseks küsimuseks, ning kui ta siin oleks, ütleksin seda selgelt ka talle. See on kahetsusväärne, kuna me peame lõppkokkuvõttes esitama asjaliku ettepaneku.

Kõnealusesse raportisse on investeeritud palju tehnilisi teadmisi ja vaeva. Me ei esita seda kergekäeliselt. Oleme selle kallal kõvasti tööd teinud ja oleme saavutanud head kompromissid. Ma olen püüdnud kõiki osapooli kokku tuua, et esitada raport, mis on õige Euroopa Parlamendi, teaduse ja tööstuse ning loomade heaolu jaoks. Paluksin kõigil seda toetada, sest kui me seda ei tee, siis võib juhtuda, et lükkame raporti paari aasta võrra edasi ning see kahjustaks nii tööstust kui ka loomade heaolu. Seega kutsun kõiki parlamendiliikmeid üles seda toetama.

Kui siin on selliseid fraktsioone, kes otsustavad selle vastu hääletada, siis usun, et pikas perspektiivis saavutatakse sellega vaid hea ettepaneku edasilükkamine – lükatakse edasi ettepanek, mis aitab ühel poolt tagada Euroopa Liidus tehtavad uuringud haiguste kontrolli all hoidmiseks ja uute ravimite väljatöötamiseks ning mis teisalt vähendab katsetes kasutatavate loomade arvu ja tugevdab õigupoolest Euroopa Alternatiivsete Meetodite Töestamise Keskuse tegevust alternatiivide otsimisel. Seega kutsuksin kõiki parlamendiliikmeid selle poolt hääletama, kuna me tahame hommikul tõeliselt suurepärase tulemust saavutada.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, teisipäeval, 5. mail 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Šarūnas Birutis (ALDE), kirjalikult. – (LT) Komisjoni aruande projektis toetatakse tugevalt seda, et teaduslikel eesmärkidel loomade kasutamise küsimuses kujundataks lähenemisviisi, mis võtaks rohkem arvesse loomade heaolu. See näitab komisjoni pühendumust lõppeesmärgile, milleks on loomkatsete kaotamine.

Euroopa Liit peaks kõnealuse eesmärgi nimel töötama. Euroopa Parlament on selgelt mõista andnud, et ta usub, et tuleb rohkem ära teha lõppeesmärgi nimel kõrvaldada loomad teaduskatsetest lõplikult.

Samas, kuigi see on lõppeesmärk, ei ole meil veel õigust lõpetada loomkatseid täielikult. Püsib suur lõhe alternatiivsete meetodite ehk mitteloomkatsete väljatöötamise vahel. Niikaua kui selline olukord püsib, oleks ebamõistlik ja tõenäoliselt inimtervisele hukatuslik kehtestada kuupäev, pärast mida ei tohi enam teha loomkatseid või kasutada katseteks teatud loomaliike, näiteks ahvilisi. Avaliku arvamuse küsitlused näitavad toetust kõnealusele lähenemisviisile ja neid ei saa eirata.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Kõigepealt sooviksin tänada Euroopa Komisjoni ettepaneku eest vaadata läbi direktiiv 86/609/EMÜ, kuid mul on kahju, et raportöör ei püstitanud veelgi ambitsioonikamaid eesmärke.

Ma arvan, et me peame rohkem investeerima uurimistegevusse leidmaks alternatiive loomade kasutamisele teaduslikel eesmärkidel. Me peame sundima laboreid kasutama loomi, eeskätt loodusest kinnipüüdnud loomi, teaduslikel eesmärkidel nii vähe kui võimalik.

Olen kindlalt vastu ahviliste kasutamisele biomeditsiiniuuringute läbiviimiseks, välja arvatud juhul, kui neid on vaja kasutada, iseäranis katsetes, mis puudutavad inimestele eluohtlikke või invaliidistavaid seisundeid.

Eetilise vaatepunktist lähtudes peab olema mingi valu, kannatuste ja stressi piir, mida loomadega läbiviidavates teaduslikes katsetes ei tohi kunagi ületada. Seda silmas pidades tuleb keelata katsed, mis põhjustavad suurt valu, kannatusi või stressi ning mis tõenäoliselt kestavad pikka aega.

Ma tean, et rahvatervis on ülima tähtsusega, kuid me ei tohi lubada, et loomadele tekitatakse ravi katsetamise eesmärgil väga suuri kannatusi.

Samuti toetan muudatusettepanekut, mille kohaselt ei tohiks direktiiv piirata liikmesriikide õigust kohaldada või vastu võtta rangemaid riiklikke meetmeid, mille eesmärk on parandada teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade heaolu ja kaitset.

23. Laevade põhjustatud merereostus ning karistuste kehtestamine rikkumiste eest (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on transpordi- ja turismikomisjoni nimel Luis de Grandes Pascuali esitatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2005/35/EÜ, mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest (KOM(2008)0134 – C6-0142/2008 – 2008/0055(COD)) (A6-0080/2009).

Luis de Grandes Pascual, raportöör. – (ES) Härra juhataja, komisjoni asepresident, transpordivolinik härra Tajani, nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, ma ei suuda kujutada ette paremat viisi selle parlamendi koosseisu ametiaja lõpetamiseks kui võtta vastu ettepanek direktiivi kohta, mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning sanktsioonide, sealhulgas kriminaalsanktsioonide sätestamist merereostusega seotud rikkumiste korral; loodetavasti saab sellele osaks kõikide toetus.

Meie saavutatud üksmeel viitab sellele, et toetus meie ettepanekule on suur ja et see võetakse homme vastu esimesel lugemisel. Lisaks kolme institutsiooni tohutule jõupingutusele läbirääkimiste etapis on see üksmeel suuresti tingitud meie nõustumisest seisukohaga, et ühendus peab võtma samme võitlemaks tõsiste keskkonnastatuse rikkumiste vastu.

Liikmesriigid olid tõesti alguses kahtleval seisukohal, arvestades, et vastuvõtmiseks mõeldud meede – kriminaalküsimuste kuulumine ühenduse pädevusse – ei ole aluslepingute reformimise tulemus, vaid see saavutatakse hoopiski õigusakti kaudu, mis on pealegi vaieldamatu ja tohutu tähtsusega.

Kõik see on tingitud vajadusest tegelda laia meretranspordi puudutavate probleemide ringiga, nagu laevadelt pärinevate saasteainete ebaseadusliku merreheitmise murettekitav sagenemine. Olgugi et selle olukorra parandamiseks on olemas kehtivad rahvusvahelised eeskirjad – MARPOL 73/78 konventsioon, täheldame selle kohaldamises ja täitmises järjest rohkem puudujääke; samuti on leitud, et laevade põhjustatud merereostust puudutav kehtiv tsiviilvastutuse kord ei ole praegu piisavalt hoiatav.

Seadusevastased teod Euroopa ranniku teatud lõikudel on nii sagedased, et mõned meretranspordi eest vastutavad isikud eelistavad tegelda mere ebaseadusliku reostamisega, sest neil on odavam maksta halduskaristuse eest kui täita asjaomaseid õigusnorme. Sellise käitumisega on muudetud endine põhimõte „saastaja maksab” põhimõtteks „maks selleks, et saastada”.

Tõepoolest, kehtestades kriminaalkaristused, pidades seejuures silmas nende tõsidust ja sotsiaalset häbiplakki, mida need halduskaristustega võrreldes hõlmavad, püüab Euroopa Liit hoida ära potentsiaalsete saastajate kõikvõimalikke üleastumisi.

Reformini jõuti tänu läbirääkimistele nõukoguga, keda esindas eesistujariik Tšehhi – viimane on muuseas ära teeninud minu jäägitu austuse, sest on oma eesistumiseaja jooksul pidanud seisma silmitsi paljude poliitiliste probleemidega; tegemist on direktiivi struktuurilise reformiga, mis ei mõjuta Euroopa Parlamendi mandaadi alustalasid ja milles austatakse täielikult lähimuspõhimõtet, kuna sellega kehtestatakse sanktsioonimeetmete põhimõte Euroopa Kohtu otsusega määratletud viisil, jättes liikmesriikidele pädevuse määratleda karistuste liigid.

Lisaks sellele käsitletakse selles erinevust väikeste koguste merreheitmise ja raskete rikkumiste vahel ning vastavaid karistusi, mida need väärivad. Seni on meid saatnud edu. Me lihtsalt pidime arutelu käigus üle kordama saavutatud kokkulepped ning direktiivi 2005/35/EÜ ja nõukogu raamotsuse 2005/667/JSK vastuvõtmise, kuid tegema seda uuele õiguslikule alusele kohasel viisil, kuna ülalnimetatud otsustega kaasneb võimalus, et ühenduse seadusandja võib võtta vastu meetmeid, mis puudutavad liikmesriikide kriminaalõigust.

Peamine uuenduslik aspekt, mille oleme lisanud sellele muutmisettepanekule, mis võimaldab meil oma võitluses keskkonnaalaste rikkumiste vastu saavutada edu, on see, et selles väidetakse, nagu ka mina olen raportöörina esimesest päevast alates kinnitanud, et korduvat väikeste koguste saasteainete merreheitmist võib samuti kriminaalkuriteoks lugeda.

Mul on hea meel tõdeda, et ma ei ole seda võitlust üksinda pidanud – seda seetõttu, et Euroopa Parlament toetas mind oma transpordi- ja turismikomisjoni kuuluvate liikmete kaudu; komisjon ja nõukogu mõistsid lõpuks mu ettepaneku tähtsust ja ulatust.

Tahan siiralt tänada variraportööre, kes on aidanud mind minu püüdlustes ja toetanud rasketes läbirääkimistes nõukogu ja komisjoniga; ma soovin tunnustada õiguskomisjoni ning keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostajaid nende panuse eest. Me saavutasime lõpuks kompromisslahenduse kuupäeva suhtes, millal direktiiv jõustub, ja see kuupäev jääb järgmise 12 kuu piiresse.

Daamid ja härrad, ma usun, et meil kõigil on täna põhjust rahul olla, sest selle õigusakti vastuvõtmise ja märtsi alguses meresõiduohutuse kolmanda paketi heakskiitmisega on Euroopa Liit tugevdanud oma juhtpositsiooni mereohutuse vallas. Daamid ja härrad, ma olen kindel, et oleme teistele eeskujuks.

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Härra juhtaja, auväärt parlamendiliikmed, komisjonil ei jää muud üle kui rõõmustada meie ees oleva tulemuse üle, mis toob kaasa eelmist direktiivi parandava uue direktiivi vastuvõtmise.

Selle sammuga saab täidetud õiguslik tühimik, mis tekkis pärast Euroopa Kohtu otsust, millega tühistati raamotsus 2005/667, milles kehtestati kriminaalkaristuste olemus, liik ja määr saasteainete ebaseadusliku merreheitmise eest. Pärast vastuvõtmist võimaldab direktiiv tõhusamalt võidelda nende vastu, kes on vastutavad merede saastamise eest. Tekst, mille Euroopa Parlament peagi vastu võtab, on seega oluline täiendus nii Euroopa Parlamendi presidendi kui ka nõukogu eesistuja poolt eelmisel täiskogu istungjärgul allkirjastatud meresõiduohutuse kolmandale pakatile.

Praegu arutamisel olev kompromiss tekst erineb pisut komisjoni algsest ettepanekust, kuigi pean märkima, et põhiaspektid on jäänud samaks: esiteks saasteainete ebaseadusliku merreheitmise korral kohaldatavad kriminaalkaristused ja teiseks võimalus võtta vastutusele kõik sellise tegevusega seotud isikud, sealhulgas juriidilised isikud.

Sel põhjusel toetab komisjon seda teksti, isegi kui sellega kehtestatakse erikohtlemine väiksemate rikkumiste ja korduvate väikeste rikkumiste korral. Teisalt hindan seda, et nõukogu ja Euroopa Parlament on pidanud soovitavaks seda, et saasteainete sellisel merreheitmisel, mis ei põhjusta vee kvaliteedi halvenemist, ei pea ilmingimata kohaldama kriminaalmenetlust. Erinevalt Euroopa Parlamendist soovin näha saasteainete väikeste koguste merreheitmise kriminaalkorras karistamist; kuigi sellised rikkumised ei pruugi olla väga tõsised, võib just nende kordumine tuua kaasa merekeskkonna tõelise saastamise.

Korduvate väikeste rikkumiste küsimuses saavutatud kompromiss sisaldab mõiste „korduv” täpsemat määratlust ning komisjon, kes – kinnitan veel kord – on rahul tulemusega, milleni jõuti komisjoni töötajate ja Euroopa Parlamendi liikmete abiga, saab sellele oma heakskiidu anda. Seega võime minu arvates täna öelda, et meil on hea meel edastada sõnum meie meredes saaste vähendamise kohta.

Marios Matsakis, keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni avamuse raportöör. – Härra juhataja, vajadus arutelu all olevat direktiivi muuta tekkis seetõttu, et oli vaja täita Euroopa Kohtu asjakohasest otsusest tekkinud õiguslik tühimik. On uskumatu, et õiguslikule alusele tuginev viga on tinginud viivituse sellise olulise direktiivi rakendamises ning see on kahtlemata kahjustanud meie merekeskkonda. Et selliseid asju tulevikus vältida, on kõigil asjaosalistel võimalik olukorrast õppida ja tulebki õppida.

Praegu on põhiküsimuseks väljapakutud direktiivi kiire muutmine ja võimalikult kiiresti selle rakendamine. Vaid siis on meil võimalik hakata kavandama, kuidas saada kontrolli alla laevadelt pärinevate saasteainete ebaseadusliku merreheitmise esinemissageduse ja mahu suurenemise levinud probleem, ning vaid siis võib meie püüdlust võidelda meie merede puhtana hoidmise eest kroonida tõesti edu.

Lõpetuseks soovin tänada raportööri suurepärase töö eest, mida ta kõnealuse raporti kallal on teinud.

Eva Lichtenberger, õiguskomisjoni arvamuse koostaja. – (DE) Härra juhataja, merereostus on tähelepanu keskpunktis vaid siis, kui on toimunud mõni vapustav õnnetus. Vaid siis toimuvad tõsised arutelud meie ookeane ähvardavate ohtude üle, mis on tingitud pidevast saastest. Kahjuks ei pööra me vahepeal sellele teemale erilist tähelepanu. Me peame suhtuma tõsiselt pidevatesse ja korduvatesse seaduserikkumistesse, mis on samavõrd olulised ja ohustavad sama palju mitte ainult meie ookeane, vaid ka meie rannikut.

Ma sooviksin tänada oma kolleege, kellega meil oli võimalik arutleda meie ookeanide kaitsmiseks järjekindla lähenemisviisi rakendamise üle. Ma ise olen pärit riigist, mida ei ümbritse meri, kuid sellegipoolest tunnen eurooplasena vastutust selle eest, et meie ookeane kaitsmaks odavatest ärihuvidest ajendatud pideva saastamise eest, ja selle eest, et lõimitaks ka hädasti vajalikud mereohutuse kolmanda paketi põhimõtted, nagu õiguskomisjon on välja pakkunud.

Georg Jarzembowski, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Härra juhataja, komisjoni asepresident, Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon toetab muutva direktiivi versiooni, mille üle raportöör nõukoguga läbirääkimisi pidas ja millega kehtestatakse sanktsioonid laevade põhjustatud merereostuse korral. Me kiidame teda südamest tehtud töö eest. Samuti tahaksime kiita asepresidenti, kuna ilma komisjoni abita ei oleks olnud võimalik nõukoguga esimesel lugemisel kokkuleppele jõuda. See on meie jaoks tähtis päev, sest saame sellele olulisele toimikule oma ametiaja lõpus punkti panna.

Peame alati meeles pidama, et vajadus uute eeskirjade järele tulenes Euroopa Ühenduste Kohtu 2005. ja 2007. aasta otsustest, kus tehti täielikult selgeks, et õigusaktid, sealhulgas kriminaalõigus, tuginevad esimesele sambale. Meil on seda õigusakti vaja selleks, et kaitsta merd laevade eest ning kaptenite, laevaomanike ja teiste käitumise eest. Praeguse ni ei ole tsiviilvastutust puudutavad õigusaktid lihtsalt olnud piisavalt hoiatavad.

Palju odavam on midagi ebaseaduslikult merre heita. See ei saa kindlasti õige olla. Seetõttu vajame tõhusaid sanktsioone. Ma sooviksin tänada raportööri selle kolmepoolse kokkuleppe eest, mis on kõigi kolme institutsiooni vahel saavutatud. On selge, et tõsine laevade põhjustatud merereostus tuleb liigitada kriminaalkuriteoks ja see peab saama kriminaalkuriteole vastava karistuse ning laevade tekitatud väikest merereostust võib käsitada eeskirjade rikkumisena, et oleks võimalik teha vahet kaht liiki tegevuse tõsidusastmel. Järgmise ja väga olulise punktina tahan aga märkida, et laevade põhjustatud korduvat väikest merereostust tuleks nüüd siiski pidada kriminaalkuriteoks, kuna see moodustab osa ookeanide üldisest saastamisest ega ole tühine asi.

Me peame edastama selles küsimuses selge märguande ning me kutsume liikmesriike – ja loodetavasti edastab keegi selle üleskutse ka nõukogule – üles seda direktiivi viivitamatult rakendama ja kohaldama. Me saame oma ookeane kaitsta üksnes hoiatavate kriminaalkaristuste abil.

Silvia-Adriana Țicău, fraktsiooni PSE nimel. – (RO) Ma sooviksin samuti härra de Grandes Pascuali kiita. Veel tahan märkida, et mere saastamine on tõepoolest teema, mida peaksime sagedamini arutama. Paraku võin viidata näiteks Mustale merele, mille tohutu saastatus on ainuüksi viimase kahe aasta jooksul toonud kaasa vetikate hulga neljakordistumise, mis on tingitud just väga suurest nitraatide kontsentratsioonist.

Ilmselt on meretransport paraku osaliselt selle saaste põhjustajaks. Kõnealuse direktiivi tegelik eesmärk on leida lahendus laevadelt pärinevate saasteainete ebaseaduslikule merreheitmisele, mille põhjuseks on kas hooletus, ettekatsetus või ettevaatamatus. Praktilise poole pealt ühtlustatakse kõnealuse direktiiviga laevadelt pärineva füüsiliste või juriidiliste isikute põhjustatud reostuse määratlust, sellele reageerimise ulatust ning füüsiliste isikute poolt selliste rikkumiste toimepanemise korral kohaldatavate sanktsioonide karistuslikku laadi.

Samuti tahan mainida, et meresõiduohutuse tugevdamiseks ja laevade põhjustatud reostuse vältimiseks on Euroopa tasandil juba vastu võetud vastavad õiguslikud meetmed. Nimetatud õigusaktid on suunatud lipuriikidele, laevade omanikele, klassifikatsiooniühingutele ning sadama- ja rannikuriikidele ning neid kohaldatakse nende suhtes.

Asjakohaseid õigusakte täiendavat kehtivat karistuste süsteemi laevadelt pärinevate saasteainete ebaseadusliku merre heitmise eest on aga oluline karmistada. Peame rõhutama, et need õigusaktid olid vajalikud just seetõttu, et olemasolevaid ennetavaid eeskirju ei jõustatud kohaselt. Kahjuks ei jõustatud kohaselt ka MARPOL 73/78 konventsiooni. Seetõttu leian, et nende õigusaktide olemasolu on meie jaoks oluline. Samuti usun, et selle küsimuse tähtsust tõstab esile asjaolu, et arvamuse esitasid nii õiguskomisjon kui ka petitsioonikomisjon.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) On ütlema tagi selge, et seadusandlikul ja täidesaatval tasandil on Euroopa Komisjonil ja Euroopa Parlamendil võlg Euroopa kodanike ees, kes on lõppkokkuvõttes need, keda meie merepiirkondades aset leidnud reostus mõjutab.

Ma lähenen sellele küsimusele eelmise eeskirja ja selle jõustamise seisukohast, milleks oli keskkonna, merede ja nendega seotud rannikualade kaitsmine. Sooviksin kinnitada, et eeskiri ja direktiivide muutmine on vajalik, kuid sellest ikkagi ei piisa. Kõige tähtsam on see, kui tõhusalt neid jõustatakse.

Normaalseks ei saa pidada seda, et jätmed heidetakse merre ning seejärel tasutakse trahv, mis läheb maksuma vähem kui direktiivis sisalduvate nõuete järgimine. Seega tuleb tähelepanu suunata eelkõige seirele. Tänapäeval on meie käsutuses piisavalt palju tehnoloogilisi võimalusi tagamaks, et meie veed ja rannikualad oleksid kaitstud pikaajalise poliitilise tegevuskavaga, mis reguleerib kogu taimestiku ja loomastiku kasutamist ja kaitset.

Ma toetan direktiivi muutmise ettepanekut, sest usun, et on eriti oluline luua Euroopa Meresõiduohutuse Ameti jaoks eriorgan, mille tegevuse eesmärk on selle direktiivi elluviimine.

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Härra juhataja, auväärt parlamendiliikmed, selle arutelu lõpusirgel peame minu arvates olema tänulikud institutsioonidevahelise koostöö üle Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel, mida härra Jarzembowski oma sõnavõtus rõhutas. Samuti tahaksin raportööri tema töö eest tänada.

Sel korral on institutsioonid näidanud isegi parlamendi koosseisu ametiaja lõpus, et nad suudavad partneritena koos töötada ja jõuda lahenduseni esimesel lugemisel; ma usun, et see on see sõnum, mille me kodanikele Euroopa Parlamendi valimiste eelõhtul saadame.

See on täiendavaks sõnumiks sellises keerulises valdkonnas nagu transport ning kuna käesolev arutelu on üks viimastest aruteludest, millesse on kaasatud Euroopa Parlamendi transpordi- ja turismikomisjon, kasutan võimalust ja tänan kõiki selle parlamendikomisjoni liikmeid Euroopa Komisjoni ja minuga koos tehtud töö eest selle nimel, et leida praktilisi lahendusi mitmele väga olulisele küsimusele, millest mõne puhul oli asi kuude kaupa veninud. See sai võimalikuks tänu Euroopa Parlamendi liikmete teadmistele ja tööle, mida me oleme teinud selle nimel, et saavutada tõhus koostöö meie töötajate vahel, näidates, et kui bürokraatial on selgelt määratletud ülesanded, kui on sihid, milleni on vaja jõuda, ei ole bürokraatia mitte barjäär kodanike jaoks, vaid poliitikaga käsikäes kasutatav tõhus vahend, mille abil täita kodanike vajadusi.

Ma usun, et täna ning loomulikult ka homme hääletamise ajal näitab Euroopa Parlament taas kord oma töö tõhusust ja soovi alati inimeste heaks tööd teha. Seega täidavad komisjon, Euroopa Parlament ja nõukogu selle arutelu ja hääletusega õigusliku tühimiku ning võimaldavad liikmesriikidel homsest alates paremini vastutusele võtta neid, kes meie meresid reostavad: see on veel üks Euroopa institutsioonide samm selle nimel, et tugevdada Euroopa kodanike õigusi ja vabadusi.

Luis de Grandes Pascual, raportöör. – (ES) Härra juhataja, ma kõnelen väga lühidalt, auväärt parlamendiliikmed on sel hilisel öötunnil selle üle kindlasti tänulikud; härra Tajani, veel kord suur tänu teile selle eest, et nii nagu meresõiduohutuse kolmanda paketi puhul aitasid teie ind ja poliitilised oskused saavutada nõukoguga kokkulepe ja muuta võimalikuks see, et Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon jõudsid antud juhul üksmeelele ja seda parlamendi selle koosseisu ametiaja viimastel päevadel.

Ma leian, et peaksime end õnnitlema. Olen loomulikult tänulik nii õiguskomisjoni kui ka keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuste koostajatele hea koostöö eest.

Kui tohin, siis tänaksin veel kord variraportööre suure vaeva ja koostöö eest; olen kindel, et sellises olulises küsimuses, mis kindlasti täiendab meresõiduohutuse kolmanda paketi raames tehtud tööd, on kokkuleppe vastuvõtmine esimesel lugemisel Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu kolme institutsiooni jaoks suur edusamm; see õigustab taas kord kasulikku kaasotsustamismenetlust, mis võimaldab meil maha pidada konstruktiivse dialoogi kõikide Euroopa Liidu kodanike hüvanguks.

Juhataja. – Tänan teid, lugupeetud volinik, mitte üksnes teie töö eest volinikuna, vaid ka Euroopa Parlamendi liikmena.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, teisipäeval, 5. mail 2009.

24. Tarbija õigused (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle, mille esitas komisjonile siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel Arlene McCarthy ettepaneku kohta võtta vastu tarbija õiguseid käsitlev direktiiv (O-0076/2009 – B6-0232/2009).

Arlene McCarthy, esitaja. – Härra juhataja, ma tean, et volinik Kuneva on siin, ning ma olen rõõmus selle üle, et Euroopa Parlamendi selle koosseisu ametiaja viimasel istungjärgul võib isegi nii hilisel õhtutunnil vahetada arvamusi komisjoni ettepaneku üle, mis puudutab tarbija õigusi.

Oleme koostanud töödokumendi ja nagu te mäletate, võttis siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon, mille tegevust ma ise esimehe ja raportöörina juhtisin, vastu otsuse mitte selle ettepanekuga kiirustada, kui ei võeta täielikult

arvesse kõiki selle tagajärgi, seda eeskätt seetõttu, et seda on kirjeldatud kui ulatuslikumat muutust lähenemises tarbijaõigusesse Euroopas.

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon on minu arvates väga põhjalikult oma tööd teinud, korraldades avaliku kuulamise, mitu seisukohtade vahetust, koostanud mõju hindamise ettekande, mis oli härra Harbourni idee, viinud läbi Interneti-arutelu, millele on organisatsioonid kõikjal Euroopas ainuüksi kolme nädala jooksul saatnud ligikaudu 100 vastust.

Samuti pidasime 27 liikmesriigi parlamentide esindajatega mõttevahetuse, millest kutsuti osa võtma ka volinikku. Härra volinik, minu arvates olete teie ja ka teie töötajad täiesti teadlikud sellest, et tegemist on vastuolulise ettepanekuga, millest hulk aspekte vajab veel analüüsimist.

Me hindame püüdlust parandada tarbijate õigusi siseturul. Samuti oleme nõus sellega, et vaja on parandada ettevõtete ja tarbijate vahelise siseturu toimimist, kõrvaldades selleks tõkked piiriüleselt kaubanduselt; kuid on vaja ka kinnitada meie tarbijatele, et nad saavad jätkuvalt arvestada kõrgetasemelise kaitsega.

Huvirühmadega toimunud arutelude, vaidluste ja konsultatsioonide käigus jõudsid meieni arvukad teated selle ettepaneku vähese selguse ja kindluse kohta. Me julgustasime tarbijaorganisatsioone ja äritegevusega seotud huvirühmi algatama omapoolset dialoogi selle üle, kuidas me saaksime selle ettepaneku muuta tõhusaks, ning ma tean, et volinik on kätte saanud äri- ja tarbijaorganisatsioonide ühiselt koostatud kirja, millest on kõigile parlamendiliikmetele tehtud koopia. Sooviksin seda siinkohal tsiteerida. Kirja autorid ütlevad: „Me omistame suurt tähtsust ettepaneku õigusselgusele ja kvaliteedile, samuti vajadusele teada, milliseid tagajärgi ja muutusi see praeguse olukorraga võrreldes kaasa toob. Meie arvates valitseb suur ebaselgus selle ettepaneku ulatuses ja tagajärgedes, eelkõige seoses selle mõjuga riiklikule õiguskorrale.”

Nende mure on silmnähtav. Me peame oma lõplikus ettepanekus olema selgesõnalised. Kas me palume tarbijatel loobuda mõnest õigusest, mis neil riikliku õiguse alusel olemas on? Kui jah, siis mida tarbija vastutasuks saab? Kui me ei palu neil loobuda teatavatest lepinguõigusega seotud õigustest, näiteks õigusest kaupa mitte vastu võtta Ühendkuningriigi ja Iirimaa seaduste alusel, siis kas ei seisa ettevõtted mitte jätkuvalt silmitsi 27 erineva tarbijakaitse normide komplektiga, mille kaotamine oli algselt üks olulisemaid eesmärke?

Mina ja mu kolleegid oleme seisukohal, et meie esimeseks ülesandeks on hinnata, mida see ettepanek tegelikkuses tarbijate ja ettevõtjate jaoks kaasa toob. Sel põhjusel on tänaõhtustes suulistes küsimustes esile tõstetud mõned teemad, mida tahaksime koos teiega arutada ja mille puhul peame tagama nende käsitlemise selleks, et koostada eeskirjad, mida on võimalik ka rakendada ja mis toovad kasu kõigile huvirühmadele. Meie küsimused keskenduvad seega üksikasjadele selliste konkreetsete teemade puhul, mille kallal peaks meie arvates edasi töötama.

Osa tööühma liikmeid oli mures mõju hinnangu puuduste pärast ja sooviks näha rohkem tõendeid õiguslikust killustatusest tulenevate kulude kohta juhul, kui me jätame meetmed võtmata. Samuti soovivad nad rohkem teavet ettepaneku majandusliku mõju kohta, mitte üksnes mõju kohta teabenõuetele.

Lühidalt – me sooviksime, et komisjon võtaks endale vahepealsel valimisperioodil, enne kui Euroopa Parlament tuleb juulis kokku, natuke aega, et viia läbi järgmised toimingud (kõik see on ära toodud ka suulises küsimuses): uurima koos liikmesriikidega, millised praktilised ja õiguslikud tagajärjed on ettepanekul riiklikul tasandil; selgitama direktiivis esitatud täielikult ühtlustatud eeskirjade ja riikliku lepinguõiguse alusel tarbijate käsutuses olevate õiguskaitsevahendite suhet; selgitama ettepaneku projekti ja ühenduse kehtiva õiguse, eelkõige ebaausate kaubandustavade direktiivi, elektroonilise kaubanduse direktiivi, teenuste direktiivi ja Rooma I määruse ning loomulikult väljapakutud ühise tugiraamistikku käsitleva ettepaneku vastastoimet. Me soovime saada mõju hinnangust lisatõendeid, mis aitaksid meil analüüsida ning tõendada kasu ja kulusid nii selle ettepaneku kui ka alternatiivide puhul, mida oleks võimalik välja pakkuda.

Me tahame, et te meid aitaksite, ning me teeme teiega koostööd tagamaks seda, et me toetame huvirühmadega peetavat dialoogi selle üle, millised meetmed on vajalikud nii ettevõtjate kui ka tarbijate jaoks vastastikuse praktilise kasu saavutamiseks.

Härra volinik, ma usun, et on võimalik koostada toimiv praktiline ettepanek, mida kõik huvirühmad toetavad. Ma luban teile, et Euroopa Parlamendi saadikud soovivad jätkata teiega koostööd selle eesmärgi saavutamise nimel ja selle nimel, et me saame mingil hetkel hääletada Euroopa Parlamendis uue tarbijaõiguste direktiivi üle.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Härra juhataja, suur tänu Arlene McCarthyle tema sõnavõtu eest, kuna selle direktiiviga seoses on tõesti palju ära tehtud. Sooviksin siiski, et seda direktiivi, mille kallal me tööd

jätkame, ei võetaks lihtsalt vastu, vaid et kõik huvirühmad selle omaks võtaksid. Me teeme selle saavutamiseks kõik, mis meie võimuses. Et tegemist on meie viimase istungjärguga, siis tahan kasutada võimalust ja tänada siiralt teid kõiki, eeskätt Arlene'i kui meie komisjoni esimeest, samuti härra Harbourit ja eriti proua Cederschiöldi. Ma usun, et hoian ühel või teisel moel teiega ühendust, kuna oli tõeliselt meeldiv teiega koos töötada ning ma loodan, et see koostöö jätkub mingil muul viisil.

Ma sooviksin nüüd keskenduda järgmistele direktiivi seisukohast olulistele sammudele, sest ma usun, et see direktiiv on meie kõigi jaoks väga tähtis. Me vajame seda direktiivi 21. sajandi siseturu jaoks. Lubage mul selgitada, et enne ettepaneku esitamist tegi komisjon õigusaktide võrdleva analüüsi, koostas „lühikokkuvõtte“, mis hõlmab liikmesriikide õigusakte, millega võetakse üle läbivaatamisel olevad tarbijakaitsealased direktiivid. Komisjon vaatab praegu koos liikmesriikidega üksikasjalikumalt läbi ettepaneku erinevad sätted, et mõista paremini selle praktilist mõju liikmesriikide õigusele.

Minu talitused valmistavad ette tabelit, mille eesmärk on illustreerida ettepaneku mõju olemasolevatele tarbijakaitse tasanditele Euroopa Liidus. Tabel hõlmab neid sätteid (näiteks taganemistähtaaja ja õigusliku tagatise pikkus), mille puhul on võimalik hinnata, kas ettepanek toob kaasa tarbijakaitse vaieldamatu tugevnemise või nõrgenemise erinevates liikmesriikides. Tabel on kättesaadav hiljemalt mai lõpust.

Ettepaneku kohaselt saavad liikmesriigid jätkuvalt kohaldada üldise lepinguõiguse kaitsevahendeid vigaste kaupade puhul tingimusel, et juriidilised nõuded nende õiguskaitsevahendite rakendamiseks erinevad nõuetest, mida kohaldatakse ettepanekuga reguleeritud õiguskaitsevahendite puhul. Leian, et ettepanekuga ja riigisisese üldise lepinguõigusega hõlmatud õiguskaitsevahendite seoseid tuleks tekstis selgitada. See tähendab seda, et sellised õiguskaitsevahendid nagu Ühendkuningriigis kehtiv õigus kaupa mitte vastu võtta või *garantie des vices cachés* Prantsusmaal võiksid säilida. Ma olen siiski valmis kaaluma alternatiive, millega nende riigisiseste õiguskaitsevahendite aspekte oleks võimalik ettepanekusse lisada, seda juhul, kui nõukogu ja Euroopa Parlament seda eelistaksid.

Kõnealune ettepanek täiendab ebaausate kaubandustavade direktiivi. Kui nimetatud direktiiv kaitseb tarbijaid ühiselt pettureist ettevõtjate küsitavate äritavade eest, tagab tarbija õiguste direktiivi eelnõu tarbijatele, kes sõlmivad kauplajaga lepingu, individuaalsed lepingulised õigused, mida neil on võimalik tsiviilkohtus maksma panna. Mis puutub teenuste direktiivi ja elektroonilise kaubanduse direktiivi, siis kohaldatakse nendes direktiivides ette nähtud teabenõuet lisaks ettepanekus sisalduvatele ning see säilib ka juhul, kui tekib vastuolu ettepanekuga.

Lõpetuseks – mis puutub Rooma I määrusesse, siis on ettepaneku preambulis selgelt öeldud, et see ei piira määruse kohaldamist. Selle tulemusel määratakse riiklikud õigusaktid, mida rakendatakse tarbijalepingute suhtes direktiivi eelnõu kohaldamisalas, kindlaks üksnes selle määrusega.

Komisjoni innustasid ettepaneku ettevalmistamisel ühtse tugiraamistiku põhjal saavutatud tulemused, näiteks ebaõiglaste lepingutingimuste must nimekiri, kaelamäärimise ja kohaletoimetamise reeglid, samuti lepingueelse teavitamise nõuete ühtlustamine.

Tuleviku seisukohast on oluline tagada ühtse tugiraamistiku ja tarbija õiguste direktiivi sidusus. Arvestades, et ühtne tugiraamistik on pikaajalisem projekt, peame hoolitsema selle eest, et tarbija õiguste direktiivi lõplikud määratlused ja eeskirjad lisataks ühtse tugiraamistiku tarbijalepinguid puudutavasse osasse.

Ettepanekule võtta vastu direktiiv tarbija õiguste kohta eelnes põhjalik mõju hinnang. Mõju hinnangus märgiti ära ka väljapakutud muudatustest tulenev halduskoormus ning seda võrreldi nõuetele vastavuse tagamise kuludega, mis tekitatakse tarbijakaitse eeskirjade ja Rooma I määruse killustatuse tõttu kauplajatele, kes soovivad teistes liikmesriikides oma tooteid müüa. Hinnang näitas, et oluliste tarbija õiguste täielikul ühtlustamisel oleks tugev positiivne mõju siseturu loomisele ja tarbijate kindlustundele. Õigusloomeprotsessi esimeste etappide käigus ilmnis, et kasu võiks olla lisatõenditest tarbijakäitumise ja eelistuste kohta müügi tõhustamise osas. Kavatsen selles küsimuses lähitulevikus käivitada kvalitatiivse uuringu eesmärgiga koguda teavet pärast põhjalikke vestlusi tarbijate ja kauplajatega. Selle uuringu tulemused peaksid olema kättesaadavad 2009. aasta kolmandas kvartalis.

Komisjon on pühendunud õigusloomeprotsessi käigus konstruktiivse dialoogi jätkamisele nende huvirühmadega, keda direktiivi eelnõu peamiselt mõjutab, ning seda ma teile luban. Selleks kutsun tarbijatest ja ettevõtetest huvirühmad kokku ühisele kohtumisele, mis toimub 2009. aasta juunis, et selgitada ettepaneku aspekte ning nendest kõige olulisemate üle põhjalikumalt arutleda. Euroopa Parlamenti hoitakse asjadega nõuetekohaselt kursis.

Sooviksin vaid lisada, et eelmisel nädalal kohtusin kõikide Euroopa Tarbijaliitude Ametisse kuuluvate organisatsioonidega ning me arutasime taas seda teemat. Kaks päeva pärast seda tuli üle kümne Briti ülemkoja esindaja selle direktiivi üle Brüsselisse arutlema. See on väga hea märk sellest, et huvi tarbijakaitsepoliitika vastu suureneb, ning see on kasulik siseturu jaoks.

Malcolm Harbour, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Härra juhataja, ma sooviksin kõigepealt südamest tänada proua Kunevat kõige selle eest, mis ta on tarbijat puudutavates küsimustes ära teinud, seda seetõttu, et see on viimane kord siin Euroopa Parlamendis, mil meil on võimalik temaga aru pidada. Härra volinik, mina ja ma usun, et ka terve komisjon on teie aktiivset osalust väga hinnanud.

Ma tean, et teile valmistas ehk mõnevõrra pettumust see, et me ei saanud seda ettepanekut põhjalikult läbi vaadata ja jõuda sellega enne Euroopa Parlamendi selle koosseisu volituste lõppu esimese lugemiseni. Kuid ma usun, et tulevik näitab, et tegime õigesti – seda seetõttu, et tänu Arlene McCarthy poolt väga hästi juhitud tööle, mille raames on uuritud mõju hinnangut ja seatud asju küsimuse alla, on suurendatud teadlikkust ettepanekust ja on kaasatud ka palju rohkem inimesi, nagu te ka ise viitasite.

Mulle näib – ja siinkohal tahaksingi puudutada täna õhtul selle lühikese aja jooksul, mis meie käsutuses on, kõige olulisemaid aspekte –, et üks oluline asi, mis sellest ettepanekust puudu on, on üldine strateegiline raamistik, mida komisjon tahab tarbijaid puudutava õigustiku kujundamisel järgida.

Kõnealuses ettepanekus tegeldakse kaupadega, kuid selle aasta lõpus, enne kui me selle ettepaneku valmis saame, on meil olemas ka teenuste direktiiv ning ka sellega on seotud palju küsimusi, mis tarbijaid huvitavad. Me teame, et käsitlete ka selliseid küsimusi nagu digitaalsed tooted, pakett, reisid jne.

Ma arvan, et meil on vaja teada, mida te kavatsete teha tarbijaid puudutava seadustiku saavutamiseks kaupu puudutava paketiga, mis moodustab osa laiema strateegiast. See on väga oluline. See ettepanek peab olema tulevikukindel; see peab moodustama osa tervikprotsessist. See on üks neist aspektidest, mille suhtes oleksin pisut kriitiline seoses lähenemisviisiga, mida on seni järgitud. Ma loodan, et me suudame selles vallas edusamme teha.

Mul oli väga hea meel, et mainisite Briti ülemkoda, sest kavatsesin samuti sellest rääkida. Me kinnitasime neile, et nende aruanne annab olulise panuse lõpptulemusse, arvestades meie käsutuses olevat aega. Lõppkokkuvõttes jääme ootama erakordselt head tulemust Euroopa tarbijate ja siseturu jaoks.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Härra juhataja, volinik, viitaksin proua McCarthy ja proua Wallise töödokumendile. Järgmise Euroopa Parlamendi koosseisu huvides esitatakse selles maksimaalse ühtlustamise huvides kõnealuses ettepanekus tõstatatud küsimused ning tuuakse esile ohud, mida mõni riik näeb enda tarbijate kaitse nõrgenemises.

Teisalt, komisjon soovib väga õigesti laiendada piiriülest kaubandust, mis on siseturu jaoks ebanormaalselt madalal tasemel. Ma ei hakka tausta enam uuesti käsitlema, kuna proua McCarthy juba tegi seda, kui aga lubate, annaksin komisjonile mõne soovitusi.

Esiteks ma loodan, et proua Kuneva jätkab oma tööd ja et tal õnnestub saavutada horisontaalse direktiivi eelnõu vastuvõtmine. Te saavutate selle aga üksnes siis, kui te esiteks hindate väga täpselt selle mõju kõikide liikmesriikide õigusaktidele – seda pole seni tehtud; teiseks, kui te suhestate selle ettepaneku väga täpselt olemasolevate ja väljapakutud määruste, direktiivide ja ühenduse tasandi kokkulepetega – seda ei ole samuti seni tehtud; kolmandaks, kui te sätestate väga täpselt mõnede põhimõtete kaitsmise, näiteks seoses varjatud puudustega; ning neljandaks ja see on kõige olulisem, kui te osutate, millise kaitse taseme toob kaasa selle direktiivi elluviimine, ega tutvusta pelgalt selle sätteid.

Seda arvesse võttes ei ole antud ettepaneku puhul tegemist dokumendiga, mida saaks iseloomustada kui selget dokumenti. Samas vajame just seda – ühtlustamist, mis tõstaks kaitse taset. Lühidalt öeldes, härra volinik, olete tegutsenud üsna rutakalt. Minu soovitus teile oleks võtta natuke aega ja esitada kõik argumendid, mis aitaksid teil täielikult veenda liikmesriikide valitsusi ja Euroopa Parlamenti.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Tarbijakaitsealaste eeskirjade vallas on veel arenguruumi. Läbirääkimised ei ole alanud, Euroopa Parlament ei ole teinud avaldust ning liikmesriigid on alles arutelusid algatamas. Tarbijakaitse alal on vaja „täielikku” ühtlustamist.

Minu arvates on asjakohane mainida kolme punkti. 1. Direktiivi selgem kohaldamisala. 2. Praegu on võimalik kahe aasta jooksul viia tagasi tooteid, mis on juba ostes vigased; see periood peaks olema kolm aastat. 3. Taganemistähtjaks tuleks ette näha üks aasta, see suurendab enamikus liikmesriikides tarbijate kaitset.

Selged, ühemõttelised eeskirjad ja kõrgetasemeline tarbijakaitse toovad kasu nii tarbijatele kui ka ettevõtjatele. Ebaselged eeskirjad kahjustavad tõsiseltvõetavaid ettevõtjaid ning väikesi ja keskmise suurusega ettevõtjaid. Nõukogu ja Euroopa Parlament peaksid nüüd need kolm kesket aspekti täielikult ühtlustatud ettepanekusse lisama.

Kuna see on minu viimane arutelu Meglena Kunevaga, tahaksin väljendada tänu selle eest, et meie koostöö on olnud nii uskumatult meeldiv.

Meglena Kuneva, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma sooviksin kõigepealt vastata härra Harbourile. Ma mõistan selgelt, miks meil on vaja teenuste küsimusega tegelda, ning teenused moodustavad kindlasti väga olulise osa tarbijapoliitika strateegiast aastateks 2007–2013. Ma mõistan täielikult, et Euroopa majandus on teenustepõhine majandus.

Mis puutub sellesse, miks me ei käsitle näiteks digitaalseid kaupu ja oleme need ettepaneku kohaldamisalast välja jätnud, võin öelda, et tarbijakaitse küsimus digitaalse sisuga teenuste osas tõstatati rohelise raamatu konsultatsioonide käigus. Mitmed huvirühmad ja eelkõige tarbijaorganisatsioonid peavad seda oluliseks küsimuseks. Samas tekitab see ärieringkondades suurt muret ja nende väitel on teema keerukuse tõttu vaja täiendavat põhjalikku analüüsi.

Sel eesmärgil teeb komisjon uuringu, et määratleda probleemi ulatus ja see, kui palju kliente kannatab digitaalse sisuga teenuste väljajätmise tõttu kahju. Sooviksin käsitleda digitaalse sisuga teenuseid järgmisel korral, mil mul on olemas veenvad andmed.

Soovimata raisata Euroopa Parlamendi ning tarbijate ja ettevõtjate aega, tahaksin teile teada anda, et homme tutvustan koos volinik Redingiga digitaalset teejuhti. Tegemist on väga praktilise juhendiga, mis tugineb olemasolevatele õigusaktidele, s.t umbes 20 direktiivile, ja moodustab omalaadi lühikokkuvõtte sellest, mida saame praegu ära teha oma õiguste maksmapanemiseks, sest vahel ongi kõige olulisem aspekt see, kuidas me õigusakte maksuma paneme.

Mis puutub härra Touboni märkustesse, tahaksin öelda, et ettepaneku kohaselt on liikmesriikidel võimalik jätkuvalt vigaste kaupade puhul kohaldada üldises lepinguõiguses ettenähtud õiguskaitsevahendeid, ning see tähendab seda, et selliseid õiguskaitsevahendeid nagu õigus kaupa mitte vastu võtta Ühendkuningriigis või *garantie des vices cachés* Prantsusmaal saab jätkuvalt kohaldada.

Vahel on vaja panustada rohkem aega direktiivi sisu selgitamisse ja seda mu kolleegid nõukogus ka teevad. Vähemasti peame selgitama seda, mida me ühe või teise tekstiga silmas peame, ja just selles etapis saamegi küsitavused selgeks rääkida.

Komisjon vaatab praegu koos liikmesriikidega ettepaneku erinevaid sätteid süvitsi läbi, et saada paremini aru nende praktilisest mõjust liikmesriikide õigusaktidele, täpselt nagu palusite teie, härra Toubon, ja ka Euroopa Parlament. Me anname endast kõik, et kõike selgemaks muuta. Tegemist on õigusliku tekstiga, kodanikke puudutava tekstiga ning see, kuidas seda õiguslikku teksti tõlkida saab, on omaette katsumus. Seetõttu jätkame selles küsimuses selgituste andmist ning teeme jätkuvalt tublisti koostööd nõukogu ja Euroopa Parlamendiga.

Täna teid veel kord viimase märkuse eest, proua Cederschiöld. Ma jätan teie ettepanekud meelde. Te ütlesite väga õigesti, et me peame direktiivi üle läbirääkimisi. Ma kuulasin väga hoolikalt, kuid tahan väga selgelt öelda, et on üks aspekt, milles ma kompromissile ei lähe, ja selleks on täielik ühtlustamine.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Tarbija kaitse tasemed on liikmesriigiti erinevad. Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ärakuulamistel ei maininud vanade liikmesriikide vabatahtlike tarbijakaitserühmituste esindajad rahalisi probleeme. Tarbijad maksavad sageli selliste tarbijakaitserühmade teenuste eest, enne kui teevad ostu kohta otsuse. See aitab neil organisatsioonidel jääda sõltumatuks.

Slovakkias saavad tarbijaorganisatsioonid 152 000 eurot oma tegevuse rahastamiseks. Mulle valmistab muret see, et selline haletsusväärne summa sunnib neid organisatsioone tarbijate õiguste eest seismisest loobuma.

Pärast Euroopa Liidu laienemist on tarbijaks olemine järjest raskem ja komplitseeritum. Tarbijaid puudutavad otseselt erinevad küsimused, alates sellest, et ostetud tooted oleksid puudusteta, ja lõpetades enesekindlusega

tehingutes ning Interneti kaudu ostmise ja reklaamimisega. Kuna paljud neist küsimustest jäävad väljapoole konkreetsete riikide piire, vajame ühtlustatud õigusakte ja aktiivseid jõupingutusi ennetuslase teadlikkuse vallas, mis annab meile piisava eneseteadlikkuse, et vältida kogenud ettevõtjate käes etturiks muutumist. Selleks peaksid tarbijad teadma, kuidas kasutada portaale, mis varustavad neid ajakohase teabega, näiteks RAPEX ohtlike toodete kohta, SOLVIT siseturu kohta, DOLCETA rahanduslase teadlikkuse kohta jms. Euroopa tarbijakeskus ja Euroopa päevik on samuti tarbijatele suureks abiks.

Volinik Kuneva, komisjoni nimel peate kutsuma uusi liikmesriike üles mitte alahindama tarbijakaitset, suutmata tagada tarbijaorganisatsioonidele sel eesmärgil piisavat toetust.

25. Soovitus komisjonile kaebuse 185/2005/ELB osas (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on petitsioonikomisjoni nimel Miguel Angel Martínez Martínezi koostatud raporti „Euroopa Ombudsmeni eriaruanne Euroopa Parlamendile seoses tema soovitusel eelnõuga Euroopa Komisjonile kaebuse 185/2005/ELB osas“ lühiettekanne (2009/2016(INI)) (A6-0201/2009).

Miguel Angel Martínez Martínez, raportöör. – (ES) Härra juhataja, volinik, 2005. aastal esitas vabakutseline tõlk, kes sai teada, et ta ei olnud 65 aastaseks saades enam Euroopa Komisjoni palgal, Euroopa Ombudsmanile kaebuse väidetava ealise diskrimineerimise kohta, millega rikutakse põhiõiguste hartat.

Tegemist ei ole uue probleemiga – aastaid tagasi otsustasid komisjon ja Euroopa Parlament mitte võtta tööle vabakutselisi tõlke, kelle vanus ületab nende enda töötajate puhul kehtiva pensioniea.

Tõlgid, keda see otsus puudutas, viisid asja Euroopa Kohtusse ja said esimeses astmes võidu; apellatsioonimenetluses võeti aga vastu otsus nende kahjuks, kuigi see oli tingitud vormilistest ja mitte sisulistest puudustest.

Varasemaid kohtuasju ja otsuseid arvesse võttes analüüsis ombudsman kaebust põhjalikult ning leidis, et tõepoolest on tõendeid diskrimineerimise ja põhiõiguste harta rikkumise kohta; sellest tulenevalt esitas ombudsman komisjonile soovitusel muuta eeskirja kooskõlas Euroopa Parlamendi poolt juba pärast Esimese Astme Kohtu otsust võetud meetmetega.

Komisjon eiras ombudsmeni soovitusel ning ombudsman oli seejärel sunnitud paluma toetust Euroopa Parlamendilt, mis suunas asja edasi petitsioonikomisjonile. Petitsioonikomisjonil oli kolm põhjust, miks toetada ombudsmeni resolutsiooniga, mille petitsioonikomisjon ühel häälel vastu võttis.

Esiteks, et saavutada kooskõla seisukohaga, millele oli asunud Euroopa Parlament, kes võttis üle 65 aastaseid vabakutselisi tõlke tööle siis, kui pidas seda sobivaks või vajalikuks.

Teiseks, kohustuse tõttu toetada ombudsmeni. Euroopa Parlament peab ombudsmeni institutsiooni vahel koormavaks, kuid samas meie õigussüsteemi jaoks alati väga oluliseks.

Kolmandaks, me pidasime tähtsaks tuletada Euroopa Komisjonile meelde, et see ei ole kõrgemal ühenduse institutsioonidest, eriti nendest, kes vastutavad komisjoni töö uurimise ja selle suhtes järelevalve teostamise eest.

Siin me siis nüüd oleme – istungjärgul koos ja tutvustame resolutsiooni, mille petitsioonikomisjon, nagu ma mainisin, ühel häälel vastu võttis ja milles kutsutakse üles komisjoni ombudsmeni soovitusel ellu viima; samuti kinnitame taas seda, et ombudsman nagu ka Euroopa Parlament seisab kõrgemal komisjoni õigusteenistusest, mille puhul on tegemist olulise üksusega, kuid haldusüksuse ja ei millegi enamaga. Ei millegi vähema ega enamaga.

Härra juhataja, volinik, pean tunnistama teatud muret – seda seetõttu, et selle protsessi kaudu oleme alati püüdnud jõuda mõistmiseni, kuid sellegipoolest on olnud tunda teatud survet, et see raport ei jõuaks täiskogu ette, ja isegi nüüd viidatakse mõnes märkuses, et ka Euroopa Parlamendi seisukohta ei võeta arvesse. See on äärmiselt üllatav ja lisaks ei ole selle põhjustajaks volinikud ise, vaid pigem teatud juhtivad ametnikud, keda on küll vähe, kuid kes on kõrgel positsioonil ja kes on veendunud, et nad on alalised töötajad erinevalt Euroopa Parlamendi liikmetest ja isegi volinikest, kes on määratluse järgi siin lühiajaliselt olevad ajutised teenistujad.

Härra juhataja, volinik, kolleegid, kuigi kinnitame taas oma soovi ja tahet teha koostööd ja saada komisjoniga alati hästi läbi, ei ole meil muud valikut kui mitte tunnustada käitumist, millele ma viitasin. Lootkem, et homme hääletus peegeldab seda, mis petitsioonikomisjonis toimus: häälteenamust või ühehäälsel hääletust

ombudsmani toetuseks ning seda, et Euroopa Parlament teeb komisjonile selgeks, et asjad on nii, nagu nad peaksid olema, ja et igaüks teab oma kohta.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Härra juhataja, kõigepealt sooviksin rõhutada, et komisjon on tegutsenud heas usus rangelt kõiki asjakohaseid õigusnorme järgides. Me pole kunagi otsinud konflikti ombudsmaniga, veel vähem Euroopa Parlamendiga. Meie seisukoht seisnes selles, et ombudsman peaks meie positsiooni tunnustama.

Meie lähtekohaks on, et aastate jooksul on konverentsitõlkidest abiteenistujate töötingimusi järjest rohkem vastavusse viidud personalieeskirjadega. Alates 2000. aastast kohaldatakse vabakutselise konverentsitõlkide suhtes personalieeskirju, seda pärast Euroopa Liidu Nõukogu otsust, et nad saavad maksta Euroopa institutsioonidest saadavatelt sissetulekutelt ühenduse maksu ja mitte vastava liikmesriigi oma.

Seejärel, alates 2004. aastast on nende suhtes kohaldatud ühenduste muude teenistujate teenistustingimuste artiklit 90, millest tulenevalt neid kutsutakse nüüd konverentsitõlkidest abiteenistujateks. Vanusepiirang 65 eluaastat on üks personalieeskirjades sisalduvaid reegleid, mis hõlmab institutsioonides töötavaid personalikategooriaid, olgu siis tegemist ajutiste või lepinguliste ametnike või abipersonaliga või parlamendiliikmete assistentidega, seda pärast seda, kui hiljuti võeti selle kohta vastu uus määrus. Komisjon, aga ka Euroopa Parlament kohaldasid seda reeglit vabakutseliste konverentsitõlkide suhtes ajavahemikus 2000–2004.

Pärast Esimese Astme Kohtu 2004. aasta otsust, milles märgiti, et üle 65aastaste vabakutseliste konverentsitõlkide tööle mittevõtmine kujutab diskrimineerimist, peatasid institutsioonid selle reegli kohaldamise. Pärast selle otsuse edasikaebamist kuulutas kohus selle kehtetuks. Sellest tulenevalt hakkas komisjon seda reeglit taas kohaldama.

Kuna selles küsimuses enam kohtuotsust ei ole, mõistame me seda selliselt, et varasem reegel kehtib ja et komisjon peab kohaldama eeskirju, mis tulenevad nõukogu 2000. aasta määrusest ja lõpetama 65 aasta vanuses inimestega töösuhte täpselt nagu teiste töötajate puhul

Institutsioonide tõlketeenistuste õigus võtta vabakutselisi konverentsitõlke tööle vastavalt nende vajadusele on konverentsitõlketeenuse eduka tagamise nurgakiviks. Tänu sellele on võimalik katta enamik regulaarsest ja ettenähtavast nõudlusest alaliste tõlkijatega, samas kui nõudluse muutumisel ja aktiveerumisel lahendatakse olukord vabakutseliste konverentsitõlkide abil.

See järeleproovitud ja kontrollitud süsteem on võimaldanud institutsioonidel rahuldada tõlkevajadust nõudluse alusel, sealhulgas saavutades edu kõige uuemate laienemiste käigus, hoides samas kulusid range kontrolli all. See lähenemisviis toetab ka noorte konverentsitõlkide koolitamise aktiivset poliitikat.

Lõpetuseks sooviksin väljendada oma heameelt väga positiivsete kontaktide üle selles küsimuses Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel ning eriti tahaksin tänada asepresident Martínez Martínezi tema väärtuslike kontaktide eest minu kolleegi volinik Orbaniga eelmises etapis.

Miguel Angel Martínez Martínez, raportöör. – (ES) Härra juhataja, kuna ma jäin enne ühest minutist ilma, sooviksin vastata volinik Kunevale, kes on teadlik minu sõprusest ja soojast suhtumisest tema vastu ja ka härra Orban vastu. Komisjon ei maininud kordagi ombudsmani soovitusi. Teisisõnu, ombudsman, kes on teadlik voliniku argumentidest, on teinud konkreetse soovitusi, mida komisjon näib igas aspektis eiravat.

Ma ei palugi proua Kuneval mulle isiklikult vastata, kuna on ilmselge, et tema käsutuses ei ole kogu teavet; ent teave, mis ta mulle on andnud, on kooskõlas sellega, mida me juba teadsime, ja sellega, mida ombudsman teab; samas ei ole ta meile ikkagi öelnud, kas komisjon kavatseb sellest kõigest hoolimata ja teades, et olukorraga tuttav ombudsman soovib selle reegli muutmist, ombudsmani palvele ja Euroopa Parlamendi seonduvale soovitusel reageerida.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Härra juhataja, ainus, mida saan teile praegu öelda, on see, et ma teavitan volinik Orbanit ja hoolitsen selle eest, et te saate selle kohta piisava vastuse. Loomulikult võtame väga tõsiselt teie märkusi ja viimast selgitust, mida te palusite.

Juhataja. – Täna teid, volinik, täna, kolleegid. Aitäh kõikidele töötajatele ja kõikidele tõlkidele, ükskõik kui vanad te ka ei oleks.

Arutelu on lõppenud. Hääletus toimub homme, teisipäeval, 5. mail 2009.

26. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

27. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.45.)